

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HARICHOVCE NA ROKY 2017 - 2023

Harichovce 2017

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Harichovce na roky 2017 - 2023
Územné vymedzenie :	Košický samosprávny kraj, okres Spišská Nová Ves, Obec Harichovce
Územný plán obce:	áno
Dátum schválenia PHSR:	
Dátum platnosti:	
Verzia	1.0
Publikovaný verejne:	

OBSAH

Obsah.....	1
Zoznam Tabuliek.....	3
Zoznam grafov.....	4
Úvod	5
1. Analytická časť.....	9
1.1. ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA.....	9
1.1.1. História obce.....	9
1.1.2. Prírodné pomery	10
1.1.3. Kvalita životného prostredia.....	11
1.1.4. Obyvateľstvo.....	11
1.1.5. Zamestnanosť a mzdy.....	17
1.1.6. Domový a bytový fond	22
1.1.7. Dopravná infraštruktúra.....	22
1.1.8. Technická infraštruktúra	23
1.1.8. Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby	24
1.1.9. Školstvo, kultúrno-spoločenský život a šport.....	25
1.1.10. Administratívno-správne služby	26
1.1.11. Hospodárske pomery	26
1.1.12. Finančná analýza	30
1.1.11. Ex-post hodnotenie obdobia 2007-2013.....	33
1.2. ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA.....	35
1.2.1. Analýza väzieb územia obce Harichovce.....	35
1.2.2. Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia	36
1.2.3. Vplyv vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území	38
1.2.4. Súlad PHSR s inými rozvojovými dokumentmi	40
1.3. ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA.....	41
1.4. SWOT ANALÝZA	42
1.4.1. Silné a slabé stránky územia.....	47
1.4.2. Príležitosti a ohrozenia	49
1.4.3. Identifikácia potrieb a odhad budúceho možného vývoja	50
2. STRATEGICKÁ ČASŤ.....	54
2.1. VÍZIA ÚZEMIA	54
2.2. FORMULÁCIA STRATÉGIE PHSR.....	55

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

2.3.	VÝBER A POPIS CIEĽOV	56
2.3.1.	Ciele stanovené na národnej úrovni.....	56
2.3.2.	Ciele stanovené na regionálnej úrovni	57
2.3.3.	Popis cieľov PHSR obce Harichovce.....	59
3.	PROGRAMOVÁ ČASŤ	64
3.1.	KONKRÉTNE OPATRENIA A AKTIVITY.....	64
3.2.	ANALÝZA UKAZOVATEĽOV PHSR	69
3.	REALIZAČNÁ ČASŤ.....	79
4.1.	POSTUP REALIZÁCIE PHSR	79
4.1.1.	Postup realizácie PHSR	79
4.1.2.	Spolupráca s partnermi	83
4.1.3.	Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	84
4.2.	MONITOROVANIE A HODNOTENIE PHSR	84
4.2.1.	Plán hodnotenia a monitorovania.....	86
4.3.	KOMUNIKAČNÁ STRATÉGIA PHSR	88
4.3.1.	Východisková situácia.....	88
4.3.2.	Ciele komunikačnej stratégie	89
4.3.3.	Cieľové skupiny.....	90
4.3.4.	Komunikačná stratégia PHSR.....	90
4.3.5.	Prípravná fáza PHSR	91
4.3.6.	Realizačná fáza PHSR.....	91
4.3.7.	Komunikačné plány PHSR.....	94
4.4.	AKČNÝ PLÁN OBCE HARICHOVCE NA ROKY 2017 -2018.....	95
4.	5. FINANČNÁ ČASŤ.....	96
5.1	FINANČNÝ PLÁN PHSR	96
6.	ZÁVER	97
6.1	INFORMÁCIE O SCHVÁLENÍ A ZVEREJNENÍ PHSR	97
	PRÍLOHY	98
	Formulár U4 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR	99
	Formulár U9 Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR	100
	Zoznam skratiek použitých v PHSR.....	103
	Formulár R1 - Akčný plán na roky 2017-2018	104
	Formulár F1 - Indikatívny rozpočet PHSR obce Harichovce na roky 2017-2018 – sumarizácia ..	105

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Formulár A4 - Evidencia podnikateľských subjektov.....	106
Formulár A5 - Evidencia mimovládnych organizácií v obci Harichovce	114
Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov.....	115
Formulár R6 - Formulár komunikačného plánu pre fázu realizácie PHSR	116
Formulár F2 - Finančný rámec pre realizáciu PHSR obce	117
Formulár U2 - Harmonogram spracovania PHSR	134

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1 Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov	7
Tabuľka 2 Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát.....	7
Tabuľka 3 Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva.....	11
Tabuľka 4 Vybrané parametre vekovej štruktúry obyvateľstva obce Harichovce	16
Tabuľka 5 Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity	17
Tabuľka 6 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti.....	18
Tabuľka 7 Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (v EUR).....	19
Tabuľka 8 Obyvateľstvo podľa počítačových znalostí	19
Tabuľka 9 Vývoj nezamestnanosti v obci	20
Tabuľka 10 Štruktúra UoZ podľa veku k 31.3.2016	20
Tabuľka 11 Byty podľa formy vlastníctva a systému dodávky vody.....	22
Tabuľka 12 Byty podľa obytných miestností	22
Tabuľka 13 Byty podľa obdobia výstavby.....	22
Tabuľka 14 Vybavenie technickou infraštruktúrou	23
Tabuľka 15 Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2017).....	24
Tabuľka 16 Infraštruktúra kultúry a športu	26
Tabuľka 17 Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správných služieb.....	26
Tabuľka 18 Subjekty podľa právnej formy v obci Harichovce	27
Tabuľka 19 Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2016; v ha)	28
Tabuľka 20 Bilancia aktív a pasív k 31.12.2016 (eur; netto).....	31
Tabuľka 21 Náklady a výnosy v roku 2016	32
Tabuľka 22 Projektové zámery obce Harichovce zrealizované v období 2007 – 2013.....	33
Tabuľka 23 Projekty zrealizované v období rokov 2007-2013 z finančných zdrojov obce.....	34
Tabuľka 24 STEP analýza obce Harichovce.....	39
Tabuľka 25 Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík	53
Tabuľka 26 Ciele a priority pre jednotlivé rozvojové oblasti PHSR	55
Tabuľka 27 Prehľad cieľov v PHSR KSK	58
Tabuľka 28 Popis jednotlivých cieľov stratégie PHSR obce Harichovce	59
Tabuľka 29 Prehľad priorít, opatrení a aktivít podľa oblastí	64
Tabuľka 30 Zoznam ukazovateľov dopadu podľa oblastí	69
Tabuľka 31 Zoznam ukazovateľov výsledku podľa aktivít	70
Tabuľka 32 Popis realizácie jednotlivých oblastí PHSR.....	79
Tabuľka 33 Aktivity pre jednotlivé oblasti realizácie PHSR	80

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Tabuľka 34 Plán priebežných hodnotení PHSR	86
Tabuľka 35 Komunikačná SWOT analýza.....	89
Tabuľka 36 Popis komunikačných aktivít v rámci jednotlivých fáz PHSR	92

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1 Vývoj počtu obyvateľov v obci Harichovce.....	12
Graf 2 Prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2007-2016.....	13
Graf 3 Migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2007-2016	14
Graf 4 Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2007-2016.....	15
Graf 5 Veková štruktúra obyvateľstva v roku 2016.....	15
Graf 6 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania	16
Graf 7 Štruktúra UoZ podľa vzdelania k 30.6.2016	20
Graf 8 Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.12.2016	21

ÚVOD

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHSR) predstavuje základný a kľúčový dokument pre riadenie rozvojových aktivít miestnej samosprávy. Vychádza z poznania konkrétnych podmienok a situácie riešeného územia a aktuálnych potrieb miestnych obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov pôsobiach v území. Na základe zabezpečenia vzájomnej komunikácie a spolupráce miestni aktéri majú možnosť spoločne sformulovať svoju predstavu o budúcom vývoji územia vrátane návrhu rôznych činností a projektov, ktorými sa bude v najbližších rokoch rozvoj realizovať.

PHSR sa spracováva spravidla na 7 rokov s možným dlhodobým výhľadom na 10 – 14 rokov. Dokument koncepcne a systémovo analyzuje aktuálny stav územia a následne určuje budúcnosť jeho rozvoja prostredníctvom rôznych investičných i neinvestičných aktivít (projektov) vrátane zabezpečenia zdrojového krytia ich budúcej realizácie. Takto vytvorený rámec budúceho rozvoja predstavuje záruku, že PHSR nebude zbytočne rozsiahlym a len popisným zoznamom nereálnych zámerov (zoznamom vecí, na ktoré samospráva nemá peniaze), ale skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na konkrétnom území.

Dokument je spracovaný v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ako aj v zmysle novely tohto zákona č. 309/2014 Z. z., ktorá nadobudla účinnosť 1. januára 2015. Pri spracovaní dokumentu bola zohľadnená odporúčaná Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC (verzia 2.0) spracovaná Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (MDVaRR SR).

PHSR je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja príslušného samosprávneho kraja, miestnej akčnej skupiny, združenia obcí a pod.

Samotný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja pozostáva z:

- a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné zhodnotenie a analýzu východiskovej situácie, odhad budúceho možného vývoja, príležitosti a ohrozenia vo väzbe na vonkajšie prostredie a nadradené existujúce stratégie a koncepcie, využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a definovanie podmienok miestneho trvalo udržateľného rozvoja,
- b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja pri zohľadnení miestnych vnútorných špecifik a určuje hlavné smery, priority a ciele plánovaného rozvoja s rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého a udržateľného rozvoja územia,
- c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie budúceho plánovaného rozvoja,
- d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a tiež organizačné zabezpečenie budúcej realizácie programu, systém monitorovania a hodnotenia s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu prostredníctvom pravidelnej aktualizácie akčných plánov,
- e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít vrátane inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie a plnenia programu rozvoja.

Stručný popis vzniku a chronológie prípravy PHSR

Vypracovanie nového PHSR obce na roky 2017 – 2023 bolo iniciované jej predstaviteľmi koncom roku 2016. Potreba spracovania nového dokumentu súvisela jednak s ukončením platnosti predchádzajúceho plánovacieho dokumentu, ale predovšetkým so začínajúcim sa novým programovacím obdobím a možnosťami uchádzať sa o finančné prostriedky z EŠIF (v rámci jednotlivých operačných programov), iných zdrojov EÚ, SR a pod. na zabezpečenie nevyhnutného a požadovaného rozvoja obce v prospech všetkých jej obyvateľov.

Harmonogram spracovania PHSR bol predbežne navrhnutý na 3 mesiace. Po odsúhlasení procesu prípravy a samotného spracovania dokumentu sa začalo s prípravou analytickej časti, ktorá pozostávala predovšetkým zo zberu, triedenia, spracovania a vyhodnocovania dôležitých údajov a informácií o obci a jej súčasnej situácii v rôznych kľúčových oblastiach rozvoja (demografia, bývanie, zamestnanosť/nezamestnanosť, služby, vybavenosť obce, infraštruktúra a pod.). Zároveň sa spracovali a vyhodnotili informácie o rozvojových (investičných) projektoch realizovaných obcou v predchádzajúcom programovacom období 2007 – 2013. Na základe spracovaných podkladov bol vyplnený formulár Ex-post hodnotenie predchádzajúcej činnosti obce. Po dokončení analytickej časti sa pristúpilo k spracovaniu strategickkej, programovej, realizačnej a finančnej časti, ktoré si vyžadovali aktívne zapájanie predstaviteľov obce a členov pracovných skupín zriadených za účelom prípravy PHSR. V rámci celého procesu prípravy a spracovania PHSR boli používané rôzne metódy zapájania verejnosti, najmä prostredníctvom zverejňovania dôležitých informácií na informačných tabuliach a webovej stránke obce, organizovania stretnutí s miestnymi obyvateľmi a uskutočnenia (a následného vyhodnotenia a zapracovania výsledkov) dotazníkového prieskumu. Spracovaný dokument bol v záverečnej fáze verejne pripomienkovaný, prerokovaný a nakoniec schválený obecným zastupiteľstvom.

Stručné zhrnutie východiskových koncepcných dokumentov týkajúcich sa PHSR

Predkladaný programový dokument je previazaný so sektorovými operačnými programami vypracovanými na základe Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2014-2020. Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020 je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika za účasti partnerov v súlade s prístupom viacúrovňového riadenia a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov za účelom dosahovania cieľov stratégie Európa 2020. Ďalej je v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR (schválený uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014), Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001), Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2016-2022, Územným plánom Košického samosprávneho kraja, Regionálnou inovačnou stratégiou Košického samosprávneho kraja.

Počas vypracovania PHSR boli zohľadnené priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, predovšetkým jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku:

„Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie“

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Obec Harichovce sa nachádza v okrese Spišská Nová Ves, a teda územne patrí do Košického samosprávneho kraja. Pri spracovaní PHSR bolo nevyhnutné zabezpečiť súlad s nadradenými východiskovými koncepčnými dokumentmi týkajúcimi sa vymedzeného územia. Jednalo sa predovšetkým o nasledovné základné dokumenty:

Tabuľka 1 Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Povodňová dokumentácia obce	priebežne	lokálna	Obecný úrad Harichovce
Územný plán obce Harichovce	priebežne	lokálna	Obecný úrad Harichovce
PHSR Košického samosprávneho kraja 2016-2022	2016-2022	regionálna	http://web.vucke.sk
Územný plán veľkého územného celku Košického kraja	priebežne	regionálna	http://web.vucke.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR	2030	národná	www.telecom.gov.sk
Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 - návrh	2020	národná	www.telecom.gov.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	od 2001	národná	www.telecom.gov.sk
Partnerská dohoda 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Operačné programy 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Stratégia Európa 2020	2020	európska	www.eu2020.gov.sk

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Okrem toho sa v rámci prípravy PHSR prihliadalo aj na nasledovné sektorové koncepčné dokumenty:

- Stratégia rozvoja kultúry Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020 ,
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR,
- Stratégia rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020,
- Stratégia rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy SR do roku 2020,
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020,
- Expertná štúdia a stratégia pre rozvoj kreatívnej ekonomiky Košického kraja,
- Stratégia na zmiernenie sociálnej exklúzie v Košickom kraji,
- Stratégia podpory rozvoja dobrovoľníctva v Košickom kraji,
- Regionálna inovačná stratégia Košického kraja 2013 – 2020.

Tabuľka 2 Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát

Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát		
Oblasť dát/téma	Zdroj údajov	Webová stránka
Obyvateľstvo	Obec Harichovce Štatistický úrad SR Databáza regionálnej štatistiky Mestská a obecná štatistika	www.harichovce.ocu.sk www.statistics.sk www7.statistics.sk datacube.statistics.sk

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

	Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.upsvar.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Bývanie	Obec Harichovce Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.harichovce.ocu.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Hospodárstvo	Obec Harichovce Databáza regionálnej štatistiky Štatistický úrad SR Obchodný register Živnostenský register	www.harichovce.ocu.sk www7.statistics.sk www.statistics.sk www.orsr.sk www.zrsr.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obec Harichovce	www.harichovce.ocu.sk
Zdravotníctvo	Obec Harichovce	www.harichovce.ocu.sk
Sociálna sféra	Obec Harichovce Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny	www.harichovce.ocu.sk www.upsvar.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

1. ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť je založená na databáze informácií a ukazovateľov, pričom obsahuje analýzu vnútorného prostredia rozčlenenú do jednotlivých oblastí, analýzu silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj daného územia ako aj identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia, analýzu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území, analýzu väzieb územia.

1.1. ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

1.1.1. História obce

Podľa historických dokumentov sa za vznik obce Harichovce považuje rok 1268. Niet však pochyb, že obec je staršia. Za jej zakladateľa sa považuje Šoltýs menom Waldemar, ktorý priviedol nových nemeckých kolonistov a usadil ich tu. Isté je, že od spomínaného roku sú Harichovce už významnou obcou, keďže v tom čase už majú vlastnú faru a farára. Obyvatelia už vtedy mohli požívať rôzne výsady, ako najmä osobná sloboda, samospráva (t. j. honosy), voliť richtára a mestskú radu, právo využívať lesy a toky na lov zveri a rýb, využívať nerastné bohatstvo, mali výsadu používať nemecké právo a boli tiež oslobodení od závislosti na spišskom županovi. Tieto výsady potvrdil panovník Štefan V. v roku 1271, čím sa Harichovce zaradili medzi plnoprávne spišské mestá (www.harichovce.ocu.sk).

Harichovce mali počas historického vývoja rôzne pomenovania. V najstarších listinách sa vyskytuje názov Villa Baldmar a neskôr Villa Palmarum. Pravdepodobne v súvislosti s výmenou obyvateľstva a s definitívnou stratou mestského charakteru sa od roku 1553 spomína aj názov Harykocz. O sto rokov neskôr stratili Harichovce výsadné postavenie mestečka a stali sa súčasťou spišského hradného panstva Zápožských, Turzovcov a Csákyovcov. V roku 1678 si dala obec zhotoviť pečať s kruhopisom SIGILLUM OPPIDI PALMENSIS (Pečať mestečka Harichovce). V znaku je hlava bradatého muža – je to buď symbol pôvodného patróna obce sv. Jána krstiteľa alebo je to znak odvodený z erbu zemepánov obce Csákyovcov, ktorí tiež majú sťatú hlavu Turka. Roky po 1. svetovej vojne prinášajú obci mnoho zmien. V roku 1923 občania opravujú školu, vzniká Dobrovoľný hasičský zbor a neskôr vzniká ako prvý na Spiši Osvetový zväz.

V roku 1913 sa konalo prvé divadelné predstavenie harichovských ochotníkov. Na novom miestnom ihrisku odohrali harichovskí futbalisti prvý zápas s mužstvom TJ Spišská Nová Ves v júni 1932. Potravné družstvo v obci vzniklo v roku 1938. 27.1.1945 bola obec oslobodená od nemeckých vojakov. 1.9.1947 je v obci zriadená materská škola. V máji 1949 bolo založené JRD. Podľa sčítania z roku 1950 mala obec 1064 osôb, 202 rodinných domov a 7 verejných budov. Od roku 1957 premáva na trase Spišská Nová Ves - Levoča okrem vlaku aj pravidelná autobusová doprava (www.harichovce.ocu.sk). Po r. 1989 zaznamenali obyvatelia Harichoviec množstvo zmien. Dokončila sa výstavbu vodovodu a plynofikácie obce. Ostávajú práce na úseku dostavby obecnej kanalizácie a čistení odpadových vôd, ktoré obci spôsobujú nemalé ekologické škody nehovoriac o úprave a skrášlení životného prostredia.

Prehľad historických názvov obce:

* 1268 Baldmar * 1313 Baldinazi, Baltzmary * 1317 Baldinarii, Palmary, Paldmarii * 1328 Palmesdorf
* 1520 (villa) Palmarum * 1628 Harykowcze * 1786 Háríkowce * 1920 Harikowce * 1927 Harichovce.

1.1.2. Prírodné pomery

Poloha obce

Obec Harichovce leží v Hornádskej kotline, ktorá je od severu ohraničená Levočským pohorím, a na juhu Slovenským Rudohorím. Obec sa nachádza na styku Medvedích chrbtov s Levočskou kotlinou v jej centrálnej časti. Od okresného mesta Spišská Nová Ves je obec vzdialená necelých 4 km. Kataster obce sa rozprestiera na ploche cca 1 080 ha (10,80 km²).

Zdroj: mapy.zoznam.sk

Geologická stavba katastrálneho územia Harichoviec nie je pestrá – celé územie tvorí centrálno-karpatský paleogén, reprezentovaný hutianskym a zubereckým súvrstvím (pieskovce a vápnité ílovce). Z hľadiska geomorfologického členenia patrí katastrálne územie obce do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie západné Karpaty, Fatransko-tatranskej oblasti a celku Hornádska kotlina. Severnú časť katastra tvorí podcelok Medvedie chrbty, južnú časť podcelok Hornádske podolie s rovnomennou geomorfologickou jednotkou Hornádske podolie a juhozápadnú časť podcelok Hornádske podolie, časť Novoveská kotlina.

Hydrologicky patrí kataster obce do úmoria Čierneho mora a povodia Hornádu. Sústavu vodných tokov v území tvoria najmä Levočský potok, Iľašovský potok a Krčárov jarok. Jednotlivé toky majú niekoľko ďalších menších prítokov. Rieky a potoky na území obce majú vrchovinnú-nížinnú dažďovo-snehový režim odtoku s najvyššou vodnosťou v marci až v apríli (maximá v marci) a najnižšou vodnosťou v októbri. Kataster obce leží v hydrogeologickom rajóne PQ 115 – Paleogén Hornádskej a časti Popradskej kotliny. Územie obce Harichovce patrí do mierne teplej klimatickej oblasti, okrsku M2 (mierne teplý, mierne vlhký, so studenou zimou, kotlinový). Priemerná júlová teplota je viac ako 16 °C a priemerná januárová teplota viac ako -5 °C. Na vlahu je územie málo bohaté, priemerný ročný úhrn zrážok je menej ako 500 mm. Z pôdných typov sa v katastri obce nachádzajú najmä kambizeme modálne a kultizemné, kambizeme pseudoglejové nasýtené a pararendziny kambizemné.

Z hľadiska fytogeografického členenia patrí kataster obce do ihličnatej fytogeograficko-vegetačnej zóny. V stromovej etáži sa v hojnom počte vyskytujú smrek obyčajný, jedľa biela, borovica lesná, breza previsnutá, lipa malolistá, lipa veľkolistá a ďalšie. Zoogeografické členenie terestrického biocyklu zaraďuje územie do provincie listnatých lesov. Zo stavovcov sú pre toto územie charakteristické najmä jeleň obyčajný, srnec hôrny, sviňa divá, zajac poľný, vlk obyčajný a líška obyčajná.

1.1.3. Kvalita životného prostredia

Ochrana prírody a krajiny

Z aspektu územnej ochrany prírody leží kataster obce Harichovce v území s I. stupňom ochrany prírody a krajiny (ktorým je podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny územie celej Slovenskej republiky). Z hľadiska územnej ochrany prírody sa v katastri obce nenachádzajú žiadne maloplošné ani veľkoplošné chránené územia. Z národných parkov sa najbližšie k obci Harichovce nachádza Národný park Slovenský raj, kde sú vyčlenené zóny s 3. až 5. stupňom územnej ochrany prírody. Okrem toho sa v blízkom okolí obce nachádza niekoľko ďalších chránených území – či už lokalít NATURA 2000 (Chránené vtáčie územie Volovské vrchy, CHVÚ Levočské vrchy) alebo maloplošných chránených území (napr. Prírodná rezervácia Čintky so 4. stupňom ochrany v katastri obce Iľiašovce).

Základným dokumentom pre realizáciu ochrany rozmanitosti podmienok a foriem života na regionálnej úrovni je Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES). Pre okres Spišská Nová Ves bol RÚSES spracovaný v roku 2015. Ten v katastri obce Harichovce definuje jeden regionálny hydrický biokoridor (v úzkom profile pozdĺž Levočského potoka).

Odpadové hospodárstvo

Systém zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami Zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov. Na zber zmesového komunálneho odpadu sa používajú najmä 110 l, 120 l alebo 240 l KUKA nádoby. Triedený zber odpadov je zabezpečený prostredníctvom plastových vriec, veľkoobjemových kontajnerov alebo špeciálnych nádob na triedený zber (1 100 l Š-MOK), ktoré sú rozmiestnené na území obce. Zber jednotlivých druhov odpadu zabezpečujú zmluvné organizácie.

1.1.4. Obyvateľstvo

Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka zobrazuje základné parametre stavu a pohybu obyvateľstva obce Harichovce za posledných 10 rokov. Takmer polovicu obyvateľov Harichoviec tvoria osoby narodené v inej obci, autochtónne obyvateľstvo predstavuje 50,6 % všetkých obyvateľov s trvalým pobytom v obci (podľa výsledkov SODB 2011).

Tabuľka 3 Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Počet obyvateľov (k 31.12.)	1786	1802	1813	1838	1835	1858	1867	1861	1879	1875
Živonarodení	10	20	22	18	19	21	8	20	5	16

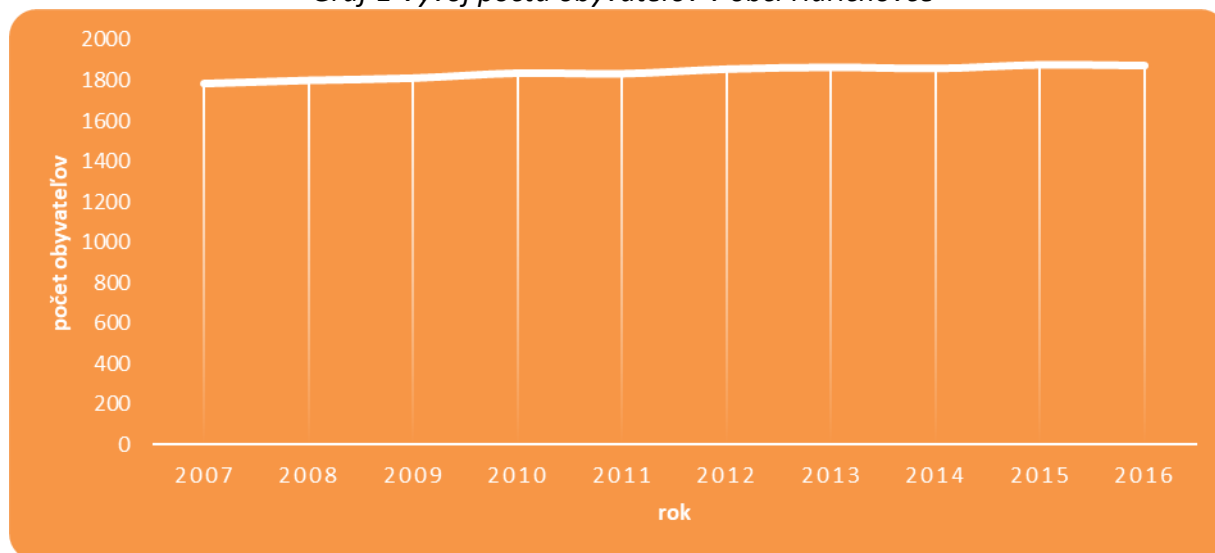
PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Zomrelí	16	18	14	11	15	15	8	15	19	17
Bilancia prirodzeného pohybu	-6	2	8	7	4	6	0	5	-14	-1
Priťahovaní	44	30	30	39	24	40	39	30	48	26
Vysťahovaní	16	16	27	21	14	23	30	41	16	29
Migračné saldo	28	14	3	18	10	17	9	-11	32	-3
Bilancia celkového pohybu	22	16	11	25	14	23	9	-6	18	-4
Hr.m. živorodenosti (‰)	5,6	11,1	12,1	9,8	10,4	11,3	4,3	10,7	2,7	8,5
Hr.m. úmrtnosti (‰)	9,0	10,0	7,7	6,0	8,2	8,1	4,3	8,1	10,1	9,1
Hr.m. prirodzeného prírastku (‰)	-3,4	1,1	4,4	3,8	2,2	3,2	0,0	2,7	-7,5	-0,5
Hr.m. imigrácie (‰)	24,6	16,6	16,5	21,2	13,1	21,5	20,9	16,1	25,5	13,9
Hr.m. emigrácie (‰)	9,0	8,9	14,9	11,4	7,6	12,4	16,1	22,0	8,5	15,5
Hr.m. migračného salda (‰)	15,7	7,8	1,7	9,8	5,4	9,1	4,8	-5,9	17,0	-1,6
Hr.m. celkového prírastku (‰)	12,3	8,9	6,1	13,6	7,6	12,4	4,8	-3,2	9,6	-2,1

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné prepočty

Počet obyvateľov v obci v posledných 10 rokoch pozvoľna rastie. Na konci roku 2016 bol oproti roku 2007 o 5 ‰ vyšší (narástol o 89 z 1786 na 1875).

Graf 1 Vývoj počtu obyvateľov v obci Harichovce

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Harichovce možno označiť za obec s podpriemernou natalitou. Úroveň natality za posledných 10 rokov mala nízky a pomerne nevyrovnaný priebeh, keď sa pohybovala v rozmedzí cca 3 – 12 ‰ (s

najväčšími výkyvmi najmä v ostatných 5 rokoch). Najpriaznivejší bol rok 2009, keď sa v obci narodilo 22 detí (hr. m. živorodenosti 12,1 ‰ v danom roku), najmenej priaznivý bol rok 2015, keď sa narodilo len 5 detí (hr. m. živ. 2,7 ‰). Priemerná hodnota tohto ukazovateľa za celé hodnotené obdobie, teda za posledných 10 rokov, bola 8,7 ‰. Pre porovnanie, v okrese Spišská Nová Ves sa hr. m. živorodenosti pohybuje na úrovni cca 13 ‰, v Košickom kraji 11 ‰ a v Slovenskej republike cca 10 ‰.

Medziročný vývoj počtu zomrelých mal, na druhej strane, vyrovnanější priebeh. Najmenej zomrelých za posledných 10 rokov bolo v roku 2013 (8 osôb), najviac v roku 2015 (19 osôb). Úroveň mortality sa teda pohybovala v rozmedzí od 4,3 po 10,1 ‰, pričom priemer za posledných 10 hodnotených rokov bol v Harichovciach 8,0 ‰. V obci teda môžeme pozorovať mierne vyššiu mieru úmrtnosti akú má okres Spišská Nová Ves (7,7 ‰) a nižšiu akú má Košický kraj (9,4 ‰) i celá Slovenská republika (cca 10,0 ‰).

Mierne negatívne hodnoty hrubej miery živorodenosti s mierne pozitívnymi hodnotami hrubej miery úmrtnosti sa odzrkadľujú v bilancii prirodzeného pohybu obyvateľstva Harichoviec. Obec bola počas väčšiny hodnoteného obdobia populačne zisková (väčšinou sa v danom roku viac ľudí narodilo ako zomrelo). Najpriaznivejší bol rok 2008 (prirodzený prírastok +8 obyvateľov), najnepriaznivejší bol rok 2015 (prirodzený úbytok -14 obyvateľov). Hrubá miera prirodzeného prírastku sa tak v posledných 10 rokoch pohybovala v rozmedzí od +4,4 ‰ v spomínanom roku 2008 po -7,5 ‰ v roku 2015. Z dôvodu kombinácie nízkej natality na jednej strane, avšak zároveň nízkej mortality na strane druhej, bola reprodukcia obyvateľstva za posledných 10 rokov málo efektívna.

Graf 2 Prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2007-2016

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

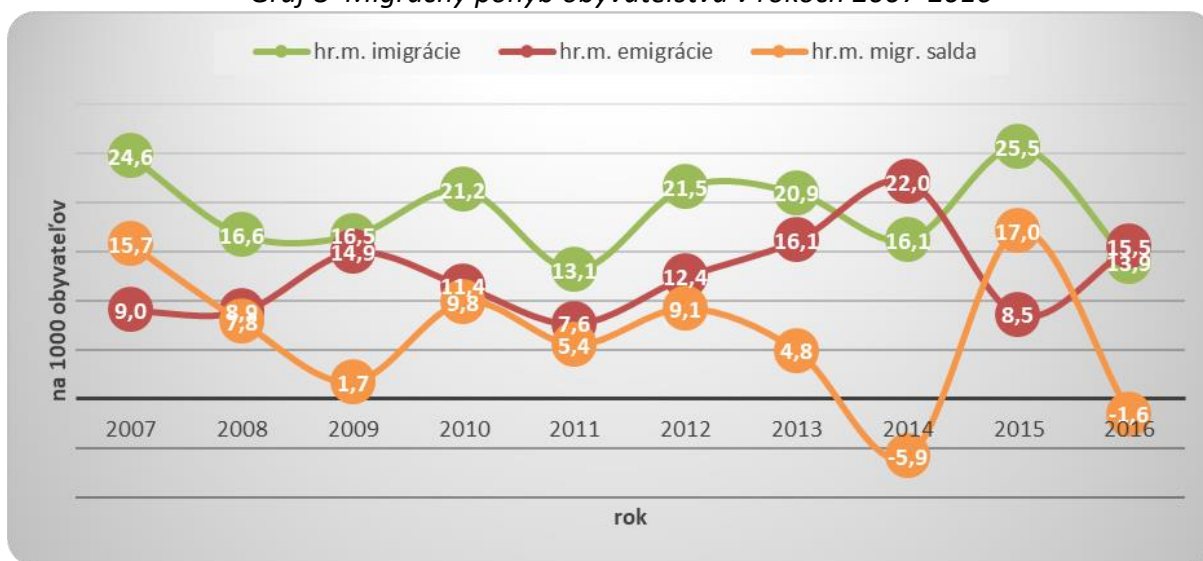
Zatiaľ čo vývoj prirodzeného pohybu je v obci len veľmi mierne pozitívny, celkový vývoj z hľadiska migračného pohybu je výrazne pozitívny. Hrubá miera imigrácie sa v obci za posledných 10 rokov pohybovala v priemere na úrovni až 19,0 ‰ (priemerne sa ročne prisťahovalo cca 35 osôb). V absolútnom vyjadrení sa počet prisťahovaných medziročne pohyboval v rozmedzí od 24 v roku 2011 po 48 osôb v roku 2015. Hrubá miera imigrácie sa teda pohybovala v rozmedzí od 13,1 po 25,5 ‰.

Hrubá miera emigrácie v hodnotenom období dosahovala o niečo nižšie hodnoty, pričom jej priemerná úroveň bola 12,6 ‰ (v priemere cca 23 vystahovaných osôb ročne). Tento ukazovateľ sa pohyboval v rozmedzí od 7,6 ‰ v roku 2011 (14 vystahovaných osôb v danom roku), po 22,0 ‰ v roku 2014 (41 vystahovaných), kedy bol najvyšší.

Výsledkom hore uvedených procesov bol priaznivý celkový vývoj migračného salda, ktoré sa pohybovalo v rozmedzí od -11 osôb v roku 2014 (migračný úbytok na úrovni -5,9 ‰) po +32 osôb v roku 2015 (migračný prírastok na úrovni 17,0 ‰). Za ostatných 10 rokov bolo migračné saldo kladné 8x, len 2x bolo záporné. Jeho priemerná hodnota za celé hodnotené 10-ročné obdobie bola 6,4 ‰.

Graf 3 Migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2007-2016

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Hrubá miera prirodzeného prírastku dosahovala počas väčšiny hodnoteného obdobia kladné hodnoty (pováčšine sa viac ľudí v danom roku narodilo ako ich zomrelo).

Bilancia prirodzeného pohybu za celé hodnotené obdobie je len mierne kladná, na úrovni +1 osoba (tzn., že za posledných 10 rokov sa v obci narodilo o 1 osobu viac ako ich zomrelo). Hr. m. migračného salda dosahovala rovnako poväčšine kladné hodnoty (znamenajúce migračný prírastok obyvateľstva). Celkovo je migračné saldo za hodnotené obdobie kladné, na úrovni +11,7 osoby (tzn., že za posledných 10 rokov do obce prisťahovalo o 11,7 osôb viac ako sa z nej vystahovalo).

Výsledkom kombinácie vyššie popísaných prirodzených populačných procesov a migračných procesov je pozitívna bilancia celkového pohybu obyvateľstva Harichoviec v rokoch 2007 až 2016. Za posledných 10 rokov zaznamenala obec celkový úbytok obyvateľstva len 2x (v roku 2014 a 2016), ostatných 8 rokov zaznamenala medziročný prírastok obyvateľstva. Z demografického hľadiska možno situáciu ohľadne populačného vývoja v obci hodnotiť mierne pozitívne, keďže počet obyvateľov pozvoľna rastie (na čo má vplyv najmä priaznivý migračný pohyb obyvateľstva z dôvodu dobrej polohy obce v bezprostrednom zázemí Spišskej Novej Vsi).

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Graf 4 Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2007-2016

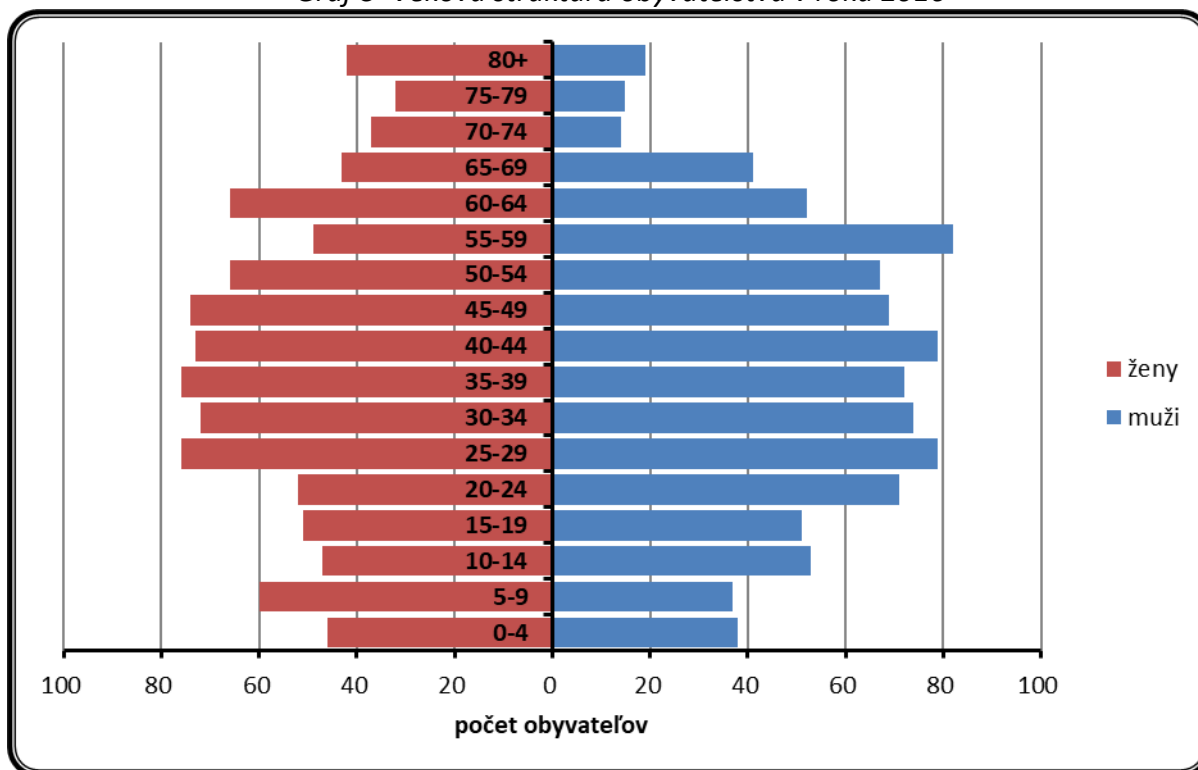

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Veková štruktúra

Vekovú pyramídu obyvateľstva Harichoviec možno charakterizovať ako regresný typ. Početnosť predreprodukčnej zložky obyvateľstva (0-14 r.) ani zďaleka nedosahuje početnosť poreprodukčnej (nad 50 r.) zložky obyvateľstva (v pomere 280 k 625 k 31.12.2016). Najvyššie zastúpenie v štruktúre obyvateľstva majú vekové skupiny 25-29 ročných (155 obyvateľov), 40-44 ročných (152 obyv.) a 35-39 ročných (148 obyv.). K 31.12.2016 tu spomedzi 1875 obyvateľov žilo 243 seniorov vo veku nad 65 rokov.

Graf 5 Veková štruktúra obyvateľstva v roku 2016

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

V štruktúre obyvateľstva vo vzťahu k ekonomickej aktivite, teda podľa produktívnych vekových skupín, mierne prevláda predproduktívna zložka obyvateľstva (0-14 r.) nad poproduktívnou (65+ r.), pričom podiel produktívnej zložky je 72,1 %.

Tabuľka 4 Vybrané parametre vekovej štruktúry obyvateľstva obce Harichovce

k 31.12.2016	Počet obyvateľov	Veková štruktúra (počet)			Veková štruktúra (%)		
		0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
Harichovce	1 875	281	1 351	243	15,0	72,1	13,0

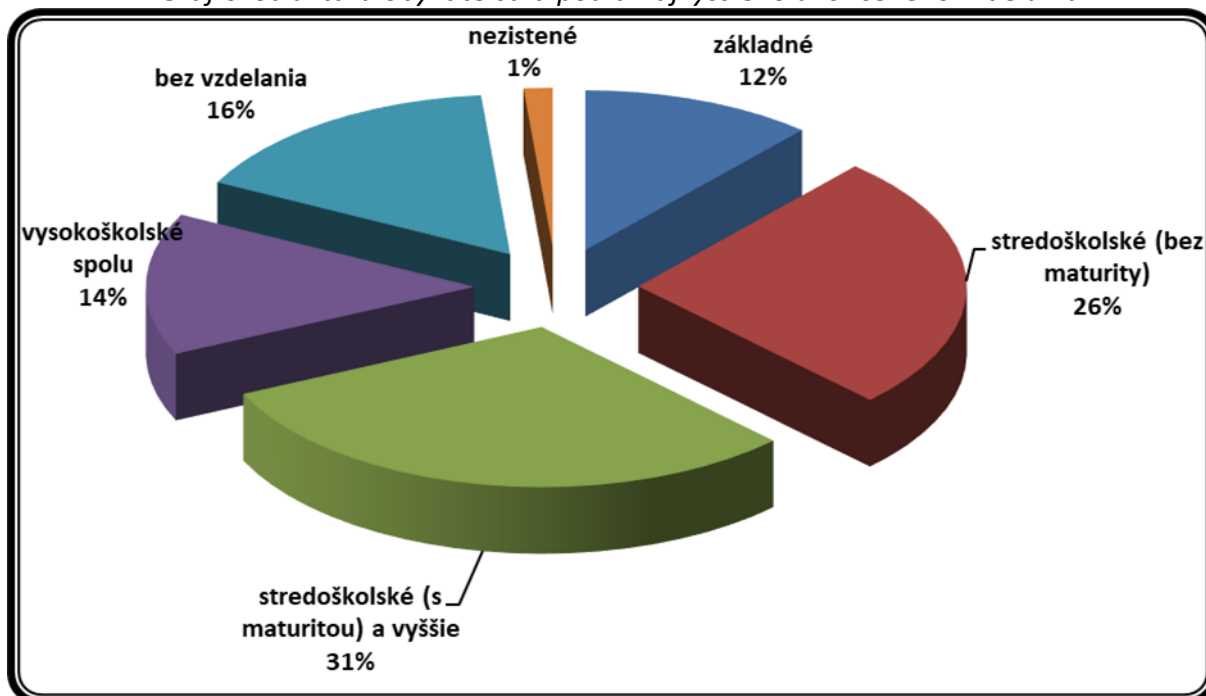
Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Národnostná, konfesijná a vzdelanostná štruktúra

V národnostnom zložení obyvateľstva obce Harichovce výrazne dominuje podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 slovenská národnosť s 94,5 % obyvateľov. Iné národnosti majú len nepatrné zastúpenie (menej ako 0,4 %), u 4,4 % obyvateľov národnosť zistená nebola. V konfesijnej štruktúre obyvateľstva výrazne dominuje rímskokatolícke vierovyznanie s 85,1 % obyvateľov. Iné konfesie majú len nepatrné zastúpenie. K žiadnemu náboženstvu sa nehlási 5,5 % obyvateľov obce a u 5,7 % obyvateľov príslušnosť ku konfesiám zistená nebola (SODB 2011).

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 (SODB 2011) má 12 % obyvateľov obce ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie len základné vzdelanie. Stredoškolské vzdelanie bez maturity (max. výučný list) má 26 % a stredoškolské vzdelanie s maturitou a vyššie 31 % obyvateľov Harichovcov. Vysokoškolské vzdelanie malo v roku 2011 štrnásť percent obyvateľov obce.

Graf 6 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania

Poz.: v kategórii „bez vzdelania“ sú zahrnuté osoby s neukončeným základným vzdelaním a deti do 16 rokov

Zdroj: SODB 2011

Základné socioekonomické charakteristiky obyvateľstva

Miera ekonomickej aktivity (podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov na počte obyvateľov v produktívnom a poproduktívnom veku) v obci Harichovce je 56,9 %. Z 907 ekonomicky aktívnych osôb bolo v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 pracujúcich osôb (okrem pracujúcich dôchodcov) 711, pracujúcich dôchodcov bolo 17, na materskej dovolenke bolo 8 osôb a 138 obyvateľov bolo nezamestnaných. Medzi ekonomicky aktívne osoby sa zaraďujú aj vypomáhajúci (neplatení) členovia domácností v rodinných podnikoch. V tejto kategórii sa nachádzalo 33 osôb. Z 1 829 obyvateľov obce bolo 351 dôchodcov (pracujúcich aj nepracujúcich spolu), čo predstavuje 19,2 % obyvateľstva. Takmer jednu pätinu (17,1 %) všetkých obyvateľov tvorili deti do 16 rokov.

Tabuľka 5 Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity

			počet	podiel (%)
Osoby nezávislé	v tom:	ekonomicky aktívni	907	49,6
		rodičovská dovolenka	43	2,4
		nepracujúci dôchodcovia	334	18,3
		ostatní nezávislí	15	0,8
	nezávislé osoby spolu:		933	1 299
Osoby závislé	v tom:	deti do 16 rokov	313	17,1
		študenti stredných škôl	85	4,6
		študenti vysokých škôl	82	4,5
		ostatní závislí, nezistení	50	2,7
	osoby závislé spolu:		1166	30
Obyvateľstvo spolu			2099	100,0

Zdroj: SODB 2011

1.1.5. Zamestnanosť a mzdy

Ukazovateľ „odvetvie ekonomickej činnosti“ predstavuje druh výroby alebo činnosti podniku alebo iného subjektu, ktorú obyvateľ aktuálne alebo v poslednom pracovnoprávnom vzťahu vykonával. Vzťahuje sa na obyvateľov starších ako 16 rokov, ktorí už niekedy pracovali.

Podľa SODB 2011 najväčšiu časť z 907 ekonomicky aktívnych obyvateľov Harichoviec predstavovali pracujúci v odvetví priemyselnej výroby (221 obyvateľov; 19,5 % z celkového počtu EAO), výrazné zastúpenie malo aj odvetvie veľkoobchodu a maloobchodu (158 EAO; 13,8 %). Najmenej EAO pracovalo v oblasti administratívnych a podporných služieb – 12 (1,1 %).

Tabuľka 6 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti ¹	Počet EAO	podiel	
		z toho dochádza do zamestnania	dochádzajúcich do zamestnania v danom odvetví (%)
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a ťažba dreva, rybolov	40	28	70,00
Priemyselná výroba, iná ťažba a dobývanie	221	177	80,09
Dodávka energií, odpadové hospodárstvo	13	11	84,62
Stavebníctvo	75	58	77,33
Veľkoobchod, maloobchod	158	125	79,11
Doprava a skladovanie	65	57	87,69
Ubytovacie a stravovacie služby	27	20	74,07
Činnosti v oblasti nehnuteľností, financií, poisťovania, informácií a komunikácie	28	22	78,57
Odborné, vedecké a technické činnosti	26	20	76,92
Administratívne a podporné služby	12	10	83,33
Verejná správa a obrana	54	48	88,89
Vzdelávanie	60	52	86,67
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	59	54	91,53
Ostatné činnosti spolu	27	20	74,07
Nezistené	42	26	61,90
Spolu	907	728	80,26

Zdroj: SODB 2011

Najdôležitejším miestom dochádzky za prácou bolo pre obyvateľov Harichoviec v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011, prirodzene, mesto Spišská Nová Ves, do ktorého dochádzalo za prácou 309 obyvateľov. V menšom počte odchádzali obyvatelia obce za prácou v rámci okresu aj do Markušoviec (11 obyvateľov). Do Levoče odchádzalo 45 obyvateľov a do Popradu, Košíc a Bratislavy zhodne po 17 obyvateľov. Do inej obce v rámci okresu Sp. Nová Ves odchádzalo celkovo 339 osôb, do iných okresov v rámci SR celkom 140 osôb a do zahraničia 71 ekonomicky aktívnych obyvateľov Harichoviec. Na druhej strane, do obce Harichovce dochádzalo za prácou najviac EAO z mesta Spišská Nová Ves (16 EAO).

Jednou z dôležitých charakteristík pracovného trhu a zároveň významným ukazovateľom vyspelosti/zaostalosti regiónu je nastavenie výšky miezd v danom regióne. Obec leží v okrese Spišská Nová Ves a, ako napovedá tabuľka nižšie, tento okres patrí z hľadiska výšky priemerných nominálnych mesačných miezd zamestnancov medzi podpriemerné okresy Košického kraja. Na druhej strane, ak vezmeme do úvahy historický región stredného a dolného Spiša, ktorý je rozdelený na okresy Levoča, Sp. Nová Ves a Gelnica, tak spomedzi nich má okres Spišská Nová Ves túto mzdu najvyššiu.

¹ kvôli zjednodušeniu a prehľadnosti sú niektoré odvetvia v danej tabuľke oproti klasifikácii SK NACE Rev.2 spojené

Možno teda vyvodiť záver, že z hľadiska výšky miezd je makropoloha Harichoviec (v mierke celého Slovenska) nepriaznivá (nakoľko obec leží na východe SR, v regióne s nízkymi mzdami v porovnaní s celou SR), no na druhej strane, mezopoloha obce (v mierke Spiša) je na lepšej úrovni (keďže priemerná mzda v okresoch stredného a dolného Spiša je nižšia).

Tabuľka 7 Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (v EUR)

	2011	2012	2013	2014	2015
okres Spišská Nová Ves	726	752	746	799	812
okres Poprad	755	790	782	835	888
okres Levoča	740	735	718	759	781
okres Prešov	767	774	785	847	875
okres Rožňava	802	818	796	847	867
okres Gelnica	598	620	670	691	699
Košický kraj	848	851	855	908	945
Prešovský kraj	697	715	721	767	799
Slovenská republika	853	881	891	957	993

Poz.: údaje za podniky s 2 a viac zamestnancami, Zdroj: Štatistický úrad SR databáza STATdat

V ostatných 10-15 rokoch, najmä v súvislosti s nástupom informačného veku a masívnym rozvojom informačno-komunikačných technológií, sa na trhu práce (predovšetkým na primárnom²) čoraz väčší dôraz kladie na digitálne zručnosti zamestnancov. Schopnosť osôb uplatniť sa na trhu práce je vo výraznej miere determinovaná úrovňou ich počítačových znalostí. Z tohto aspektu je digitálna gramotnosť obyvateľov Harichoviec v porovnaní s inými obcami na priemernej úrovni. Najmenší podiel obyvateľov ovláda prácu s tabuľkami (815 – 44,6 % trvalo bývajúcich obyvateľov). Prácu s elektronickou poštou ovláda 53,3 % (974 osôb), prácu s textom 55,9 % (1 022 osôb) a prácu s internetom 60,6 % (1 108 osôb) trvalo bývajúcich obyvateľov obce. Ozajstný počet obyvateľov ovládajúcich/neovládajúcich prácu s počítačom sa však môže ešte líšiť, nakoľko cca 11 % obyvateľov neuviedlo svoje digitálne schopnosti.

Tabuľka 8 Obyvateľstvo podľa počítačových znalostí

Trvalo býajúce obyvateľstvo spolu	práca s textom			práca s tabuľkami		
	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené
	1 022	613	194	815	784	230
	práca s elektronickou poštou (e-mail)			práca s internetom		
	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené
1 829	974	644	211	1 108	546	175

Zdroj: SODB 2011

² Na základe teórie duálneho trhu práce rozlišujeme primárny a sekundárny trh práce. Na primárnom trhu práce sú lepšie a výhodnejšie pracovné príležitosti s vyššou prestížou, poväčšine lepšie pracovné podmienky, možnosti profesionálneho rastu a vyššie mzdy. Na sekundárnom trhu práce sú pracovné miesta s nižšou prestížou, nižšou mzdovou úrovňou a nižšie sú aj kvalifikačné nároky na pracovníkov. Poväčšine sa tu jedná o „manuálnu“ prácu.

Nezamestnanosť

Počet uchádzačov o zamestnanie sa v obci v ostatnom období pohybuje v rozmedzí cca 100 až 150. Miera nezamestnanosti sa teda v obci za ostatných 7 rokov pohybovala v rozpätí od 10,8 % (2016) po 16,5 % (2012). Pre porovnanie, k 31.12.2016 bola miera nezamestnanosti v okrese Spišská Nová Ves 14,2 %, v Košickom kraji bola na úrovni 15,0 % a v Slovenskej republike 10,2 %. V okolitých okresoch bola nasledovná: Poprad 11,0 %, Levoča 16,8 %, Prešov 12,1 %, Rožňava 23,8 %, Gelnica 18,4 %.

Tabuľka 9 Vývoj nezamestnanosti v obci

k 31.12.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Počet UoZ	114	139	150	143	136	114	98
Miera nezamestnanosti (%)	12,6	15,3	16,5	15,8	15,0	12,6	10,8

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Na konci roku 2016 bolo v obci Harichovce prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny evidovaných 98 uchádzačov o zamestnanie. Z tohto počtu bolo 51 mužov (52,0 %) a 47 žien (48,0 %). Ako ukazuje nasledujúca tabuľka, problémy s nezamestnanosťou majú v obci všetky vekové skupiny obyvateľstva.

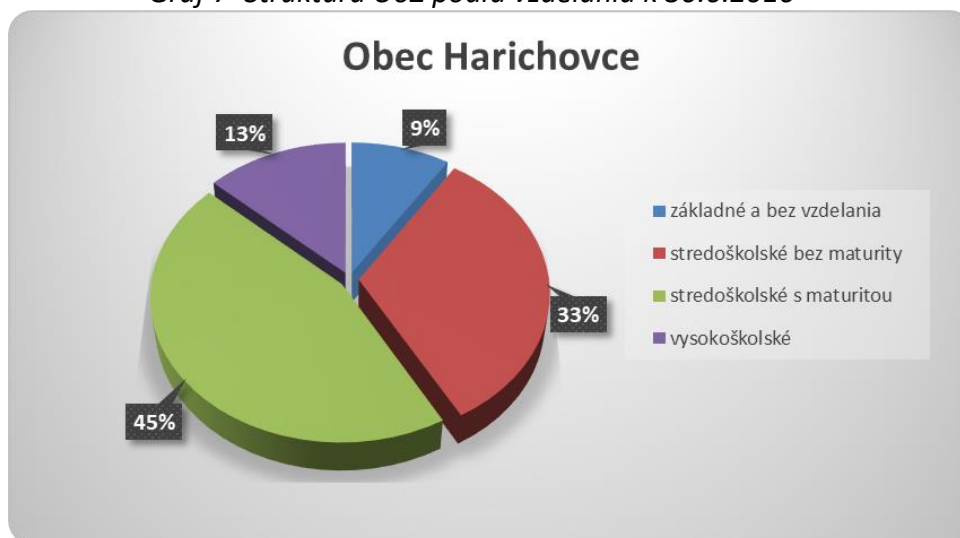
Tabuľka 10 Štruktúra UoZ podľa veku k 31.3.2016

do 19 r.		20-29 r.		30-39 r.		40-49 r.		50-59 r.		nad 60 r.		UoZ spolu	
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
0	0,0	29	29,6	21	21,4	17	17,3	27	27,6	4	4,1	98	100

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že so zvyšujúcim stupňom dosiahnutého vzdelania sa pre jednotlivých obyvateľov zvyšuje pravdepodobnosť uplatnenia na trhu práce. Z 98 uchádzačov o zamestnanie na konci roku 2016 bolo 9 % UoZ s najvyšším ukončeným základným vzdelaním alebo bez vzdelania, 33 % UoZ malo stredoškolské vzdelanie bez maturity (max. výučný list), 45 % UoZ malo stredoškolské vzdelanie s maturitou a 13 % UoZ malo vysokoškolské vzdelanie.

Graf 7 Štruktúra UoZ podľa vzdelania k 30.6.2016

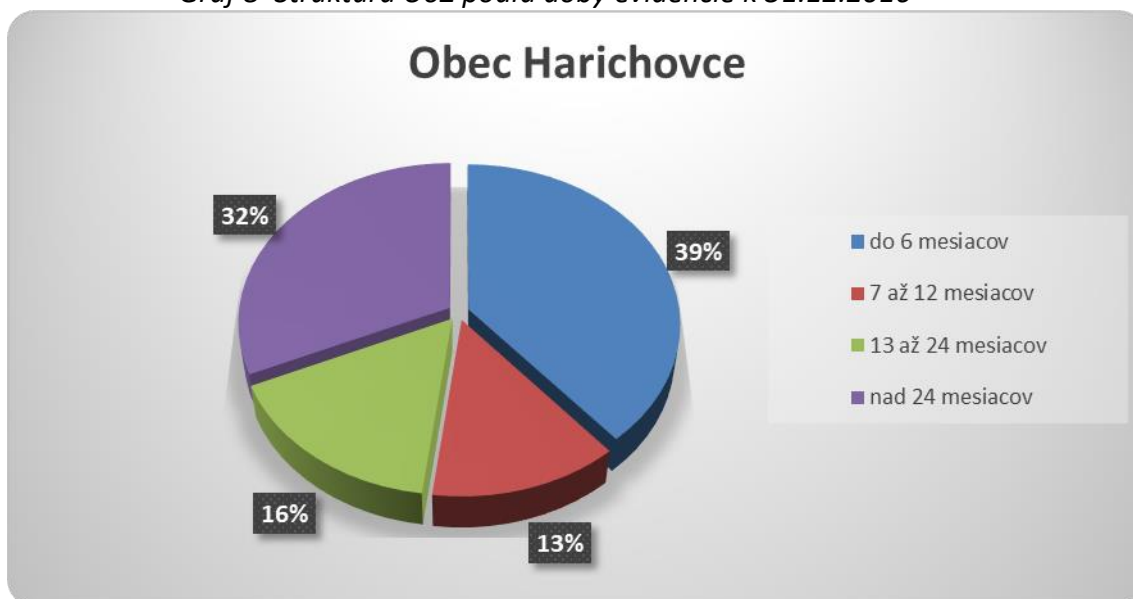

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie patrí medzi najvýznamnejšie parciálne indikátory, poukazujúce na „zdravie“ ekonomickej a sociálnej sféry v tom – ktorom regióne. S nepriaznivou štruktúrou UoZ podľa doby evidencie (tzn. s vysokým podielom dlhodobo nezamestnaných osôb – nad 12 mesiacov) sa spájajú výrazné problémy ekonomického a sociálneho charakteru (vysoké sociálne dávky, „neschopnosť“ zamestnať takýchto obyvateľov, chudoba, sociálno-patologické javy a pod.). Z hľadiska štruktúry uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie sa sleduje predovšetkým podiel dlhodobo nezamestnaných osôb na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie, keďže dlhodobá nezamestnanosť patrí medzi výrazne negatívne ukazovatele socioekonomického rozvoja (resp. zaostalosti) daného regiónu.

V Slovenskej republike sa podiel krátkodobo nezamestnaných (do 6 mesiacov) pohybuje na úrovni cca 35 %, podiel strednodobo nezamestnaných (7 – 12 mesiacov) na úrovni cca 16 % a podiel dlhodobo nezamestnaných okolo úrovne 49 % (pričom Slovenská republika a špeciálne regióny východného Slovenska vykazujú dokonca najvyšší podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov v rámci všetkých regiónov Európskej únie). V Harichovciach bol podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov (nad 12 mesiacov) k 31.12.2016 48 %, pričom až 31 % z celkového počtu UoZ je nezamestnaných dokonca viac ako 2 roky.

Graf 8 Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.12.2016

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa klasifikácie zamestnaní (KZAM) nám zatrieduje nezamestnaných do skupín podľa toho, aký charakter malo pracovné miesto, ktoré zaujímal terajší uchádzač o zamestnanie pred tým, než sa stal nezamestnaným. Jednotlivé zamestnania sú v KZAM rozdelené do tried podľa charakteru práce, zložitosti, zodpovednosti a kvalifikačnej náročnosti práce. Pri KZAM sa dôraz kladie na charakter pracovného miesta a nie na to, či zamestnanec v konkrétnom zamestnaní je viac alebo menej kvalifikovaný ako iný zamestnanec v rovnakom zamestnaní.

Najvyšší podiel v štruktúre UoZ podľa KZAM majú v Harichovciach pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (24 UoZ z 98; 24,5 %). Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci sú tí UoZ, ktorí v poslednom zamestnaní vykonávali práce vyžadujúce si vedomosti na úrovni základnej školy (ako napr.

jednoduché a rutinné práce vyžadujúce ručné nástroje a fyzickú silu – upratovanie, čistenie, kopanie jám, zametanie ulíc, stráženie majetku, ručné balenie, manipulácie s nákladmi a pod.). Druhú najvýznamnejšiu skupinu tvoria pracovníci v službách a obchode (17 UoZ; 17,3 %).

1.1.6. Domový a bytový fond

Charakteristika bytového fondu v Harichovciach je pomerne dobrá. Väčšina bytov je obývaných vlastníkom daného bytu (452 zo 465), pričom 95,7 % bytov má tečúcu vodu (445 zo 465). V obci sa nachádzajú najmä veľké byty, keďže najviac bytov má 5 a viac obytných miestností (180 zo 465). Väčšina bytov v obci bola postavená počas socializmu. Priaznivou je taktiež skutočnosť, že až 84 bytov bolo v obci postavených po roku 1990 (čo sa zo stavebno-technického hľadiska považuje za novostavby). Prevahu v obci majú byty v rodinných domoch, v Harichovciach sa však nachádzajú aj bytové domy.

Tabuľka 11 Byty podľa formy vlastníctva a systému dodávky vody

	byty obývané vlastníkom	družstevné byty	byty v nájme	iná forma vlastníctva bytu	nezistené	Spolu
v obytnej jednotke je tečúca voda	435	0	5	1	4	445
v obytnej jednotke nie je tečúca voda	3	0	0	0	0	3
nezistené	14	0	0	0	3	17
Byty spolu	452	0	5	1	7	465

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 12 Byty podľa obytných miestností

1 obytná miestnosť	2 obytné miestnosti	3 obytné miestnosti	4 obytné miestnosti	5 a viac obytných miestností	nezistené	Spolu bytov
3	30	129	122	180	1	465

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 13 Byty podľa obdobia výstavby

	pred r. 1919	1919-1945	1946-1990	1991-2000	2001-2011	nezistené	spolu
počet bytov	10	52	312	39	45	60	518

Zdroj: SODB 2011

1.1.7. Dopravná infraštruktúra

Harichovce majú z hľadiska dopravného napojenia veľmi výhodnú polohu. Katastrom obce prechádza cestná komunikácia II. triedy č. 533, ktorá spája (o. i.) Spišskú Novú Ves s Levočou. Čo je však oveľa dôležitejšie – neďaleko Harichoviec prechádza najvýznamnejšia dopravná tepna Slovenska – **diaľnica D1, ktorá spája Bratislavu s Košicami**. Z aspektu pripojenia obce na medzinárodné a rýchlostné cestné komunikácie je teda poloha Harichoviec mimoriadne výhodná – v bezprostrednej blízkosti katastra obce sa nachádza výjazd na diaľnicu D1 (pri Levoči).

Pomerne výhodnú polohu má obec aj z hľadiska napojenia na rýchlostné železničné dopravné komunikácie. Hlavná železničná trať Slovenska prechádza najbližšie k obci Harichovce taktiež veľmi blízko – Spišskou Novou Vsou (v tomto meste však nezastavujú všetky najrýchlejšie vlaky). Najbližšie železničné stanice celoštátneho a medzinárodného významu sa nachádzajú v Košiciach alebo v Poprade. Priamo obcou prechádza ak železničná trať miestneho významu Spišská Nová Ves – Levoča. V relatívne malej vzdialenosti od obce sa nachádzajú **letiská medzinárodného významu**. Menšie letisko sa nachádza v Poprade, odkiaľ však lieta len málo pravidelných liniek a kde sa uskutočňujú poväčšine len charterové lety. Ďalšie letisko sa nachádza v Košiciach, to ponúka širšie možnosti spojenia s Európou ako Poprad.

Miestne komunikácie v Harichovciach majú prevažne bezprašnú povrchovú úpravu s rôznym šírkovým usporiadaním. Popri ceste II. triedy sú vybudované odvodňovacie kanály, ktoré sú dobre udržiavané.

Statická a pešia doprava

Väčšina obyvateľov obce má parkovanie riešené priamo vnútri pozemku rodinného domu, prípadne na kraji cestnej komunikácie. Odstavné parkovacie plochy pre osobné automobily sa nachádzajú najmä na miestach s vyššou koncentráciou obyvateľstva a to v centrálnej časti obce pri ZŠ a polyfunkčnom objekte, kde sa nachádza vybudované parkovisko určené predovšetkým pre návštevníkov obce. V rámci revitalizácie verejných priestranstiev boli vybudované parkoviská aj v okolí kostola.

Obec nemá vybudované komunikácie pre peších, ktoré by pokrývali celý intravilán obce. Chodník pre peších je vybudovaný v centrálnej časti obce pozdĺž hlavnej cesty.

1.1.8. Technická infraštruktúra

V Harichovciach je vybudovaný verejný vodovod, ktorý obyvateľom zabezpečuje dodávku pitnej vody. Kanalizácia je v obci vybudovaná len čiastočne, nie sú na ňu pripojené všetky budovy. Odpadové vody z vybudovanej kanalizácie sú spracúvané a likvidované prostredníctvom 2 malých čističiek odpadových vôd. Ich kapacita však nie je postačujúca a je potrebné ich rozšírenie. Obec je plynofikovaná a rovnako sú všetky časti obce aj plne elektrifikované. V Harichovciach funguje verejné osvetlenie a obecný rozhlas, k dispozícii sú služby mobilných operátorov a tiež internetové pripojenie.

Tabuľka 14 Vybavenie technickou infraštruktúrou

Technická infraštruktúra	
vodovod	áno
kanalizácia	čiastočne
ČOV	áno
plyn	áno
elektrina, verejné osvetlenie	áno
obecný rozhlas	áno
mobilný operátor	áno
internet	áno

Zdroj: www.harichovce.ocu.sk, obecný úrad

Verejné osvetlenie v obci je umiestnené na sĺpoch NN siete, ktoré bolo rekonštruované – boli vymenené rozvody a svietidlá.

Obyvatelia obce Harichovce môžu využívať služby rôznych **telekomunikačných** spoločností. Územie obce je pokryté ako fixnými, tak aj mobilnými operátormi pôsobiacimi na slovenskom telekomunikačnom trhu. Hlasové služby poskytuje niekoľko fixných ako aj mobilných operátorov. Služby na prenos dát poskytujú viaceré spoločnosti.

Pripojenie na **internet** v obci Harichovce je možné prostredníctvom telekomunikačných operátorov pevných a mobilných sietí poskytujúcich svoje služby na území obce, avšak pokrytie územia je veľmi slabé

V obci je vybudovaný **obecný rozhlas**, ktorý slúži pre informovanie obyvateľov, avšak jeho súčasný technický stav si vyžaduje komplexnú rekonštrukciu a rozšírenie.

1.1.8. Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby

Za zdravotnou starostlivosťou musia obyvatelia Harichoviec dochádzať – tá im je poskytovaná predovšetkým v susednom meste - Spišskej Novej Vsi. V tomto meste sú k dispozícii aj lekáreň a špecializované zdravotnícke ambulancie. Ďalšie špecializované zdravotnícke ambulancie sa nachádzajú v blízkej Levoči a v Poprade. V Harichovciach sa nachádza pošta, poskytujúca obyvateľom poštové a iné služby. K dispozícii sú viaceré predajne zmiešaného tovaru a zriadený je tiež dobrovoľný hasičský zbor.

Tabuľka 15 Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2017)

Praktický lekár pre dospelých	nie	Zariadenie sociálnej služby	nie
Praktický lekár pre deti a dorast	nie	Pošta	áno
Stomatologická ambulancia	nie	Predajňa zmiešaného tovaru	áno
Gynekologická ambulancia	nie	Bankomat	nie
Lekárneň	nie	Stanica Hasičského a záchr. zboru	nie
Záchranná zdravotná služba	nie	Dobrovoľný hasičský zbor	áno

Zdroj: Obecný úrad

V Harichovciach pôsobí podľa registra poskytovateľov sociálnych služieb jeden verejný a jeden neverejný poskytovateľ sociálnych služieb – samotná obec Harichovce a nezisková organizácia Smaragd, n. o. Obec Harichovce poskytuje svojim obyvateľom opatrovateľskú službu terénnou formou na neurčitý čas, jej cieľovou skupinou (príjemcami sociálnej služby) sú seniori a ZŤP občania. Tejto cieľovej skupine poskytuje obec aj sociálnu službu v jedálni. Nezisková organizácia Smaragd, n. o. poskytuje, rovnako ako obec Harichovce, opatrovateľskú službu terénnou formou na neurčitý čas. Aj jej cieľovou skupinou (príjemcami sociálnej služby) sú seniori a ZŤP občania.

Jedným z poskytovateľov sociálnych služieb (nielen služieb na základe zákona o sociálnych službách, ale aj služieb na základe iných zákonov) v obci je samospráva. Obec sa zapája do projektu menších obecných služieb, cieľom ktorého je v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Spišskej

Novej Vsi udržiavať u dlhodobo nezamestnaných obyvateľov pracovné návyky. V prípade potreby poskytuje obec obyvateľom základné sociálne poradenstvo a v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v prípade potreby vykonáva tiež osobitného príjemcu či už dávky v hmotnej núdzi alebo prídavku na deti, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku.

Okrem vyššie uvedených základných zariadení a služieb sociálnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti je v obci prostredníctvom miestnych podnikateľských i nepodnikateľských subjektov pre obyvateľov dostupných viacero rôznych služieb: kozmetické služby, poskytovanie služieb v poľnohospodárstve a záhradníctve, zemné a stavebné práce, pomocné stavebné práce, dokončovacie stavebné práce, počítačové služby, vykonávanie mimoškolskej vzdelávacej činnosti, služby nákladnej cestnej dopravy, reklamné a marketingové služby a iné.

1.1.9. Školstvo, kultúrno-spoločenský život a šport

V Harichovciach sa nachádza základná škola s materskou školou, sídliaca na ul. Levočská 53. Základná škola má 9 tried, navštevuje ju cca 140 žiakov. Materská škola sa nachádza na ulici Staničná 20. Jej kapacita sú dve triedy, ktoré môže navštevovať 45 detí (www.zsharichovce.edupage.org, www.msharichovce.edupage.org).

Pre potreby spoločenského života má obec k dispozícii kultúrny dom. Obecná knižnica v obci zriadená nie je. Kultúrny život v Harichovciach je pomerne bohatý, počas roka sa tu koná viacero rôznych kultúrno-spoločenských podujatí (folklórne slávnosti, Deň matiek, Deň detí, fašiangy, uvítavanie novorodencov, posedenia s dôchodcami, Mikuláš a pod.). Významné miesto v kultúrnom živote obce má predovšetkým folklórny súbor Harihovčan, ktorý svoju činnosť vykonáva od roku 1994. Tento súbor vystupuje pri rôznych svetských, cirkevných a obecných slávnostiach. Má významný podiel na vzniku folklórnych slávností v Harichovciach, ktoré sa od jeho vzniku v roku 1994 v obci pravidelne organizujú a v súčasnosti patria medzi významné regionálne prehliadky folklóru s účasťou domácich i zahraničných kolektívov. Pri príležitosti 20. výročia vzniku tohto folklórneho súboru bolo dokonca nahrané a vydané prvé CD s názvom Harihovske dziefčatečka (www.harichovce.ocu.sk).

Na kultúrno-spoločenskom poli dlhodobo (od r. 1974) úspešne v obci pôsobí aj Zbor pre občianske záležitosti (ZPOZ), ktorý sa v súčasnosti zameriava najmä na slávnosť uvítania novorodiatok, na oslavy Dňa matiek, posedenie s dôchodcami a rozlúčky so zosnulými. Okrem tohto zboru pôsobí v obci aj Únia žien Slovenska – dobrovoľná ženská organizácia, ktorá sa zameriava na kultúrnu, záujmovú, ale aj výchovnú činnosť žien. Táto organizácia každoročne (o. i.) usporadúva výstavy ručných prác, organizuje zájazdy na divadelné predstavenia do Sp. Novej Vsi, Levoče, Prešova a Košíc a príležitostne v spolupráci s miestnou organizáciou Jednoty dôchodcov Slovenska taktiež vychádzky do prírody (www.harichovce.ocu.sk).

Športový život v obci zabezpečuje predovšetkým športový klub ŠK Harichovce, ktorý pod jednou strechou zastrešuje viacero športov: futbal, stolný tenis, tenis, hokej, kulturistiku – a v zimných mesiacoch vytvára a udržiava taktiež bežkárske trate na bežecké lyžovanie. Niektoré oddiely tohto športového klubu sa zapájajú aj do rôznych súťaží, iné pôsobia len v rámci obce na báze záujmových aktivít (napr. hokej). Futbalový oddiel športového klubu ŠK Harichovce má dve družstvá – družstvo mužov, ktoré v sezóne 2017/2018 bude hrať V. ligu Podtatranskú a družstvo dorastencov (U13), ktoré bude hrať II. ligu, sk. C. Obe súťaže sú riadené Východoslovenským futbalovým zväzom. Kulturistický oddiel svoju činnosť vykonáva v miestnej posilňovni (www.skharichovce.sk).

Tabuľka 16 Infraštruktúra kultúry a športu

Kultúrny dom	áno	Telocvičňa	áno
Kino	áno	Športové ihrisko prírodné	áno
Knižnica	nie	Multifunkčné ihrisko pri ZŠ	áno
Ochotnícky divadelný súbor	nie	Športový klub	áno
Folklórny súbor	áno		

Zdroj: Obecný úrad

Podobne ako je tomu v iných vidieckych obciach, aj v Harichovciach má významné postavenie v živote obce cirkev, ktorá mala odjakživa významný vplyv na náboženské, kultúrne a spoločenské dianie. V obci sa nachádza jednoloďový rímskokatolícky farský kostol Nepoškvrneného počatia Panny Márie z 13. – 14. storočia. Tento pôvodne gotický kostol bol barokovo prestavaný v rokoch 1763 – 1764, keď sa zmenila jeho východná orientácia a odstránená bola časť pôvodného obvodového muriva. Jeho súčasťou je aj trojpodlažná veža. Tento kostol je zaradený medzi Národné kultúrne pamiatky.

1.1.10. Administratívno-správne služby

Na kvalitu života obyvateľov obce vplýva aj dostupnosť administratívno-správnych služieb subjektov verejnej správy. Možno konštatovať, že čím viac služieb je v obci dostupných, tým väčší je komfort obyvateľstva. Dostupnosť (blízkosť; nízka náročnosť na dochádzku za danými službami, či už z hľadiska vzdialenosti alebo času) administratívno-správnych služieb patrí medzi dôležité faktory ovplyvňujúce migračný pohyb obyvateľstva v obci.

Tabuľka 17 Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb

Sídlo matričného úradu	Spišská Nová Ves
Sídlo pracoviska daňového úradu	Spišská Nová Ves
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Spišská Nová Ves
Sídlo Okresného súdu	Spišská Nová Ves
Sídlo Okresného úradu	Spišská Nová Ves
Sídlo Územnej vojenskej správy	Košice
Sídlo pobočky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Spišská Nová Ves

Zdroj: vlastné spracovanie

1.1.11. Hospodárske pomery

Polohová atraktivita územia

V Slovenskej republike sa v plnej miere uplatňuje západo-východný gradient rozvoja, ktorý je odzrkadlením západo-východného gradientu rozvoja v Európe (v súvislosti s ekonomickou výkonnosťou krajín sa v Európe spomína taktiež severo-južný gradient rozvoja). Na Slovensku sa daná

skutočnosť prejavuje tým spôsobom, že najvyspelejšie regióny sa nachádzajú v jeho západnej a najzaostalejšie v jeho východnej časti, pričom úroveň rozvoja smerom od západu na východ postupne klesá³ (najmä čo sa týka ukazovateľov ako tvorba HDP, miera nezamestnanosti, ekonomická aktivita obyvateľstva, príjmy obyvateľstva, tvorba nových pracovných miest, ale aj infraštruktúrne vybavenie regiónov, kvalita domového a bytového fondu a pod). Makropolitická atraktivita obce Harichovce, ležiacej na východnom Slovensku, je teda z aspektu jej potenciálu pre priláhanie investícií do priemyselnej výroby pomerne nízka, keďže ekonomicky najrozvinutejšie regióny krajiny sa nachádzajú najmä na západe.

Mezopoloha obce vo vzťahu k regionálnym ekonomickým centrami a vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre nadregionálneho významu je, naopak, výhodná. Výraznejšie ekonomické centrá najbližšie k Harichovciam predstavujú mestá Spišská Nová Ves, Levoča a Poprad, pričom Harichovce ležia predovšetkým v bezprostrednom zázemí mesta Spišská Nová Ves. Všetky tieto tri spomínané mestá tvoria rádius dennej dochádzky do zamestnania z Harichoviec, čo znamená, že obyvatelia obce majú vo svojom blízkom okolí (v porovnaní s inými obcami Spiša) väčšiu ponuku pracovných príležitostí. Prípadná väčšia investícia do týchto miest alebo ich zázemia by teda mala potenciál stimulovať zamestnanosť aj v obci Harichovce.

Ak rozdelíme ekonomické činnosti na poľnohospodárstvo, priemysel a služby, tak určitý potenciál pre priláhanie prípadných investícií má obec z dôvodu dobrej polohy v zázemí Sp. Novej Vsi a neďaleko diaľnice najmä v oblasti priemyselnej výroby (samozrejme, v prípade splnenia ďalších, dôležitých podmienok – lokalizačných faktorov, akými sú napr. dostupné pozemky, dostupné budovy, existujúca infraštruktúra, dostatok pracovnej sily a pod).

Organizačná štruktúra ekonomiky

K 31.12.2015 bolo v Harichovciach v registri štatistických jednotiek vedených celkom 153 právnych subjektov. Z tohto počtu bolo 97 % podnikateľských subjektov. Spomedzi všetkých právnych subjektov bolo 24 % právnických osôb (36 subjektov) a 76 % (117 subjektov) súkromne podnikajúcich fyzických osôb nezapísaných v obchodnom registri vrátane fyzických osôb podnikajúcich na základe iného ako živnostenského oprávnenia (slobodné povolania, samostatne hospodáriaci roľníci). V štruktúre právnických osôb mali prevahu právnické osoby ziskové (32) nad neziskovými (4). V kategórii fyzických osôb – podnikateľov dominujú, prirodzene, živnostníci (114 zo 117).

Tabuľka 18 Subjekty podľa právnej formy v obci Harichovce

k 31.12.	Subjekty spolu	v tom: Právnické osoby			v tom: Fyzické osoby-podnikatelia			
		spolu	ziskové ¹	neziskové	spolu	živnostníci	SHR ²	SP ³
2010	160	28	22	6	132	127	3	2
2011	158	29	21	8	129	124	3	2

³ Presnejšie, v súvislosti s úrovňou rozvoja jednotlivých slovenských regiónov sa v odbornej literatúre spomína rozdelenie Slovenska na bohatý (severo) západ a chudobný (juho) východ, pričom región Spiša patrí práve do tej chudobnejšej časti.

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

2012	157	30	20	10	129	127	0	2
2013	166	35	25	10	131	128	0	3
2014	165	42	32	10	123	119	1	3
2015	153	36	32	4	117	114	_ ⁴	_ ⁴

¹Právnické osoby, vykonávajúce sústavnú činnosť za účelom dosiahnutia zisku, podnikajúce podľa obchodného zákonníka, príspevkové organizácie vytvárajúce zisk, spoločenstvá vlastníkov pozemkov

²Samostatne hospodáriaci roľníci

³Slobodné povolania (lekári, audítori, advokáti, komerční právnici...)

⁴údaje za rok 2015 nie sú dostupné

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Podnikateľské prostredie je závislé od živnostníkov a podnikov, pričom tieto sú hlavným zdrojom ekonomickej výkonnosti a tvorby nových pracovných miest. Podľa právnej formy v štruktúre podnikateľských subjektov v obci v roku 2015 dominovali (prirodzene) živnostníci, ktorí tvorili približne 77 % podiel spomedzi všetkých podnikateľských právnych subjektov. Živnostníci sú fyzické osoby podnikajúce podľa zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov na základe živnostenského listu alebo koncesie. Vhodným ukazovateľom, vyjadrujúcim ochotu obyvateľov k samozamestnávaniu, je miera podnikateľskej aktivity, vyjadrená počtom živnostníkov na 1000 obyvateľov. V Harichovciach bola v roku 2015 zaznamenaná miera podnikateľskej aktivity na úrovni 62 živnostníkov na 1000 obyvateľov. Pre porovnanie, počet živnostníkov na 1000 obyvateľov sa v Slovenskej republike pohybuje okolo úrovne 70, v Bratislavskom kraji 100 (najviac medzi kraji), v Banskobystrickom kraji 60 (najmenej medzi kraji). V rámci okresov Slovenska sa hodnota tohto ukazovateľa pohybuje v rozmedzí od približne 40 živnostníkov na 1000 obyvateľov v najzaostalejších okresoch ako Revúca a Rimavská Sobota po cca 140 živnostníkov na 1000 obyvateľov v najrozvinutejších okresoch – teda v mestských okresoch Bratislavy. Možno teda konštatovať, že ochota obyvateľov Harichoviec k samozamestnávaniu (ochota podnikáť) je na podpriemernej úrovni.

Poľnohospodárstvo, lesné a pozemkové hospodárstvo, priemysel

V štruktúre poľnohospodárskej pôdy v katastri obce Harichovce dominujú trvalé trávne porasty (373,8 ha), len pomerne malú plochu zaberá orná pôda (105,1 ha). V poľnohospodárskej výrobe má teda vzhľadom k rozsiahlejším plochám trvalých trávnych porastov priaznivejšie podmienky živočíšna poľnohospodárska výroba. V obci hospodári len minimum samostatne hospodáriacich roľníkov

Tabuľka 19 Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2016; v ha)

Poľnohospodárska pôda						
orná pôda	chmeľnice	vinice	záhrady	ovocné sady	TTP	spolu
105,1	0,0	0,0	17,5	0,0	373,8	496,4
Nepoľnohospodárska pôda						
lesné pozemky	vodné plochy	zastavané plochy a nádvorcia		ostatné plochy		Spolu
446,9	21,1	73,3		42,1		583,4
Celková výmera územia						1 079,7

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Viac ako 2/5 rozlohy katastra obce (41 %; 446,9 ha) zaberajú lesné pozemky, takže tu existujú vhodné podmienky pre výkon poľovníctva. Poľovný revír v katastri obce Harichovce obhospodaruje Poľovnícke združenie Harichovce so sídlom na ul. 1. mája 34. Toto poľovnícke združenie organizuje vo svojom poľovnom revíri pravidelné poľovačky. Lesné a pozemkové hospodárstvo v katastri obce Harichovce realizuje Urbariát, pozemkové spoločenstvo Harichovce so sídlom na ul. Levočská 155. Ide o pozemkové spoločenstvo zapísané v Registri pozemkových spoločenstiev.

Priemyselná výroba väčšieho rozsahu sa v obci nenachádza, obyvatelia Harichoviec, pracujúci v priemysle, dochádzajú za prácou najmä do priemyselných podnikov v Spišskej Novej Vsi.

Cestovný ruch

Cestovný ruch predstavuje interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na realizácii ktorého sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú napr. poľnohospodárstvo (v ostatnom období najmä ekologické poľnohospodárstvo a agroturistika), priemysel, stavebníctvo, služby a pod. **Obec Harichovce leží pomerne blízko k najatraktívnejšiemu turistickému regiónu v rámci Slovenska – Vysokým Tatram a tiež k unikátnemu a vyhľadávanému Slovenskému raju.**

Veľmi výhodnú polohu má však obec vzhľadom k významným kultúrohistorickým pamiatkam, ako napr. **súbor kultúrnych pamiatok UNESCO pod názvom „Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia“**, do ktorého patrí centrum mesta Levoča s Chrámom svätého Jakuba, dielom Majstra Pavla z Levoče, Radnicou, Thurzovým domom a ďalšími historickými stavbami na levočskom námestí, ďalej Spišský hrad, Spišská Kapitula, Spišské Podhradie alebo tiež známy a vyhľadávaný kostol sv. Ducha v Žehre. Okrem toho sa v blízkom Kežmarku nachádza ďalšia **lokalita UNESCO - evanjelický drevený artikulárny kostol Najsvätejšej Trojice**, patriaci do súboru Drevených chrámov v slovenskej časti Karpatského oblúka. Okrem pamiatok UNESCO sa v blízkom okolí Harichoviec nachádzajú pamiatkové rezervácie v Spišskej Kapitule (komplex cirkevných budov), v Levoči (námestie), Kežmarku (hrad, mestské hradby, unikátne námestie, evanjelické lýceum a ďalšie stavby) alebo v Spišskej Sobotě (námestie).

Obec Harichovce má teda z hľadiska pritiažnutia turistov dobrú polohu, keďže významné (prírodné) oblasti cestovného ruchu v okolí – Tatranský národný park a Národný park Slovenský raj ležia pomerne blízko Harichoviec, pričom obec samotná leží v srdci množstva kultúrohistorických pamiatok Spiša.

Medzi lokalizačné predpoklady CR patria aj kultúrno-spoločenské a športové podujatia, ktoré taktiež prispievajú k atraktivite okolitého regiónu a významne zvyšujú jeho návštevnosť. Počas roka sa ich v blízkom okolí obce koná veľké množstvo (Levoča, Spišský hrad, Sp. Nová Ves a pod.). Lokalizačné predpoklady cestovného ruchu (prírodné aj umelo vytvorené) sú teda v okolitom regióne na výbornej úrovni.

Okrem lokalizačných predpokladov hrajú veľmi dôležitú úlohu v rámci rozvoja regiónu aj realizačné predpoklady cestovného ruchu, medzi ktoré patrí doprava a materiálno-technická základňa (stravovacie, ubytovacie a športovo-technické zariadenia, zariadenia služieb a obchodu a špeciálne zariadenia). Dopravná infraštruktúra je v regióne na pomerne dobrej úrovni (diaľnica, cesty I., II. a III. triedy). V posledných rokoch prebehla rekonštrukcia mnohých ciest, mostov a chodníkov, čo zabezpečilo zvýšenú kvalitu cestných komunikácií v regióne. Dopravné spojenie s okolitými regiónmi je zabezpečené autobusovou a železničnou dopravou.

Harichovce majú teda z hľadiska svojej polohy v blízkosti prírodných atrakcií aj kultúrno-historických pamiatok pomerne priaznivé predpoklady rozvoja cestovného ruchu. Slabšou stránkou sú však lokalizačné a realizačné predpoklady rozvoja cestovného ruchu priamo v obci, teda také, ktoré by dokázali pritiahnuť turistov. Z lokalizačných predpokladov sa tu nachádza jedna Národná kultúrna pamiatka – jednoloďový rímskokatolícky kostol Nepoškvrneného počatia Panny Márie. Samotná prítomnosť tohto kostola však nedokáže obci zabezpečiť vyšší počet turistov, keďže v okolí obce sa nachádza pomerne veľké množstvo podobných, ale aj „významnejších“ (z hľadiska historického, architektonického a pod.) kostolov. Z realizačných predpokladov je v obci vybudovaný len jeden (avšak kvalitný) športový areál s prírodnou trávou, širšia ponuka športových aktivít pre prípadných turistov zaostáva. Navyše, v obci sa nachádza len málo komerčných ubytovacích zariadení.

V prípade, že by sa v Harichovciach vybudovali rôzne zariadenia cestovného ruchu, tie by vstupovali do ostrého konkurenčného boja so zariadeniami v obciach, ležiacich priamo v národných parkoch, príp. so zariadeniami v bezprostrednej blízkosti kultúrno-historických pamiatok. Aby dokázala obec vo väčšej miere pritiahnuť turistov, musela by vybudovať takú atrakciu cestovného ruchu, ktorá je v širokom okolí jedinečná (príp. nemusela by byť jedinečná atrakcia, muselo by sa však vybudovať viacero vzájomne prepojených zariadení, kvôli ktorým by sa turistovi oplácelo zastaviť a ostať). S ohľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že cestovný ruch bude aj v budúcnosti zohrávať v rozvoji obce Harichovce pravdepodobne len okrajovú úlohu.

1.1.12. Finančná analýza

Finančné hospodárenie obce sa realizuje prostredníctvom rozpočtu obce, zostavovaného podľa dikcie § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na obdobie jedného kalendárneho roka. Pravidlá rozpočtového hospodárenia obce upravuje zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V § 5 uvedeného zákona sú príjmy obce definované nasledovne:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
- j) prostriedky z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na tento účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení, návratné zdroje financovania a združené prostriedky.

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

V súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zostavuje viacročný rozpočet. Tento viacročný rozpočet predstavuje ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Prehľad majetku a zdrojov

Hodnota dlhodobého majetku obce Harichovce k 31.12.2016 bola 1 926 236,42 eur. V dlhodobom majetku je teda viazaných 89 % zdrojov obce. Jeho výrazne dominantnú zložku (1 678 293,42 eur) tvorí dlhodobý hmotný majetok v podobe pozemkov a najmä stavieb, významné zdroje má obec aj v dlhodobom finančnom majetku (247 943,00 eur) – v realizovateľných cenných papieroch a podieloch. Obežný majetok k 31.12.2016 predstavoval 240 641,20 eur.

Na konci roku 2016 obec evidovala pohľadávky v celkovej výške 69 883,98 eur, pričom celú sumu predstavovali pohľadávky krátkodobé. Celkové záväzky obce k uvedenému dátumu boli vo výške 157 072,82 eur. Krátkodobé záväzky (voči dodávateľom, zamestnancom, poisťovniam a pod.) boli k 31.12.2016 vo výške 30 49219 eur, dlhodobé záväzky vo výške 6 014,80 eur.

Tabuľka 20 Bilancia aktív a pasív k 31.12.2016 (eur; netto)

AKTÍVA	2 167 740,43	PASÍVA	2 167 740,43
Neobežný majetok spolu	1 926 236,42	Vlastné imanie	1 589 154,20
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	Výsledok hospodárenia	1 589 154,20
Dlhodobý hmotný majetok	1 678 293,42	-minulé roky	1 449 764,11
Dlhodobý finančný majetok	247 943,00	-účtovné obdobie	139 390,09
Obežný majetok spolu	240 641,20	Záväzky súčet	157 072,82
Zásoby	0,00	Rezervy	0,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	51 559,31	Zúčtovanie medzi subjektmi VS	14 107,73
Pohľadávky	69 883,98	Záväzky	36 506,99
Finančné účty	119 197,91	Bankové úvery a ostatné	106 458,10
Časové rozlíšenie	862,81	Časové rozlíšenie	421 513,41

Zdroj: Súvaha k 31.12.2016

Analýza príjmov a výdavkov

Celkové príjmy obce v roku 2016 boli 787 093,77 eur. Dominantnú zložku tejto sumy predstavovali vlastné príjmy obce vo forme podielových daní vo výške 580 255,98 eur, výnosy z poplatkov mala obec v roku 2016 vo výške 65 807,32 eur (spolu 646 063,30 eur).

Celkové výdavky obce v roku 2016 boli vo výške 647 703,68 eur. Štvrtinu tejto sumy (25,4 %) tvorili osobné náklady (mzdy a odvody zamestnancov) vo výške 164 422,08 eur. Prevádzkové výdavky obce za spotrebované nákupy boli vo výške 106 587,10 eur a za spotrebované služby vo výške 74 089,34 eur. Tieto výdavky predstavujú finančné zdroje na bežný chod samosprávy, sú spotrebovávané bez toho, aby prinášali priamy efekt pre rozvoj obce. V roku 2016 dosiahla obec Harichovce kladný hospodársky výsledok vo výške 139 390,09 eur po zdanení.

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Tabuľka 21 Náklady a výnosy v roku 2016

Náklady	EUR
Spotrebované nákupy	106 587,10
Služby	74 089,34
Osobné náklady	164 422,08
Dane a poplatky	1 707,17
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	4 499,65
Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	72 610,23
Finančné náklady	18 861,43
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	204 926,68
Spolu	647 703,68
Výnosy	EUR
Tržby za vlastné výkony a tovar	0,00
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	646 063,30
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	15 079,61
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	0,00
Finančné výnosy	944,51
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo VÚC	125 006,35
Spolu	787 093,77
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA po zdanení	139 390,09

Zdroj: Výkaz ziskov a strát obce Harichovce k 31.12.2016

Finančné zdravie obce Harichovce podľa spoločnosti INEKO

Spoločnosť INEKO hodnotí finančné zdravie obcí a VÚC podľa rôznych ukazovateľov. Finančné zdravie obce vypovedá o tom, do akej miery je hospodárenie udržateľné a hospodárenie spôsobuje, alebo nespôsobuje obci problémy. Finančné zdravie je vyjadrené číslom v intervale 0 (najhoršie) až 6 (najlepšie), nezávislé od roku, a počíta sa kombináciou piatich vybraných indikátorov finančnej stability: Základnej bilancie, Dlhovej služby, Celkového dlhu, Zväzkov neuhradených 60 a viac dní po lehote splatnosti a Okamžitej likvidity. Celkové finančné zdravie obce sa počíta ako vážený priemer zo skóre, ktoré dosiahla každá z piatich zložiek - Celkový dlh, Dlhová služba, Závazky aspoň 60 dní po

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

splatnosti, Okamžitá likvidita a Základná bilancia. Všetky zložky okrem Celkového dlhu majú váhu 1, Celkový dlh - má váhu 2.

Harichovce

Skóre za "dlhovú službu" v rámci finančného zdravia sa počíta v dvoch krokoch. V prvom kroku sa vypočíta vážený priemer hodnôt dlhovej služby za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4, 3, 2 a 1. Ak nie je skóre za niektoré z týchto rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy. V druhom kroku sa pre túto priemernú hodnotu dlhovej služby vypočíta jej skóre v intervale 0 až 6, presne podľa metodiky pre výpočet skóre indikátora finančnej stability Dlhová služba.

Zdroj údajov: www.hospodarenieobci.sk

1.1.11. Ex-post hodnotenie obdobia 2007-2013

Miestna samospráva obce Harichovce v období rokov 2007 až 2013 postupovala podľa stanovených cieľov v rámci PHSR na roky 2007 - 2013. Hlavné priority pre dané obdobie boli v oblasti rekonštrukcie verejných priestranstiev, výstavby protipovodňových opatrení, opravy látok a verejných budov.

Tabuľka 22 Projektové zámery obce Harichovce zrealizované v období 2007 – 2013

Názov projektového zámeru	Rok realizácie	Operačný program	Celkové oprávnené výdavky v EUR
Dotácia na PD námestie	2007	Fond SAŽP	2987,45
Dotácia na ČOV Družstevná	2008	Fond SAŽP	73026,62
Na výstavbu mosta	2008	MFSR	9056,34
Zateplenie škola	2009	SPP	6666,34
Okná MŠ	2009	MFSR	13277

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Zateplenie škola	2010	SPP	2857
Dotácia na kanalizáciu	2010	Enviromental.fond	30000
Dotácia na odstránenie škôd po povodni	2011	VÚŠR,KÚŽP	51000
Dotácia - kamerový systém	2013	VÚŠR MVSR	4000
Dotácia – kamerový systém	2014	VÚŠR MVSR	1900
Komplexné riešenie námestia obce Harichovce	2014-2015	ROP	296 168,93

Zdroj: Obec Harichovce

Tabuľka 23 Projekty zrealizované v období rokov 2007-2013 z finančných zdrojov obce

Účel projektu	Rok realizácie	Suma v EUR
Sociálny projekt	2007	3319,39
Riešenie námestia	2007	3352,59
PD na most	2007	522,80
Rekonštrukcia strechy ZŠ a výmena radiátorov	2007	9 228,66
Projekt na plynofikáciu ŠK	2007	902,87
Rekonštrukcia MK	2007	65370,61
Rekonštrukcia MK – Osloboditeľov	2007	39087,16
Refundácia MK 1. Mája	2007	13825,26
Nákup pozemkov	2007	547,51
Rekonštrukcia zastávok	2007	138,77
ČOV Družstevná	2008	7396,93
Refundácia MK	2008	11070,17
Výstavba mosta	2009	77,85
Rekonštruk. MK	2009	19 916,36
Výstavba obce- PD	2009	1284,00
Stavebné úpravy MŠ okná	2009	1328,00
PD zateplenie školy	2009	965,00
Zateplenie školy	2009	12473,00
Zateplenie školy z úveru	2009	14828,00
Nákup pozemkov na MK	2010	98,00

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Rekonštrukcia a modernizácia MK	2010	4980,00
Realizácia nových stavieb, kanalizácia	2010	1500,00
Projektová dokumentácia – výstavba obce	2010	8390,00
Projektová dokumentácia – námestie	2010	2339,00
Rekonštrukcia modernizácia MK	2011	3961,00
Projektová dokumentácia riešenie námestia	2012	720,00
Vysporiadanie pozemkov MK	2012	18083,00
Kúpa bytov	2012	65500,00
Telekomunikačná technika – kamerový systém	2013	3000,00
Projektová dokumentácia MŠ - zateplenie	2013	3960,00
Vysporiadanie pozemkov MK	2013	18083,00
Rekonštrukcia a modernizácia – byty	2013	10050,00
Vysporiadanie pozemkov	2014	768,00
PD - námestie	2014	8702,00

Zdroj: Obec Harichovce

1.2. ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

Analýza vonkajšieho prostredia obsahuje identifikáciu hlavných vonkajších faktorov územia, analýzu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území a analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia.

1.2.1. Analýza väzieb územia obce Harichovce

Východiskovým dokumentom na riešenie územnej koncentrácie pre rozhodovanie o umiestňovaní Európskych štrukturálnych a investičných fondov je rozvoj územia sídelnej štruktúry definovanej v Koncepcii územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS) v znení zmien a doplnkov č.1 KURS 2011, s definíciou centier a ťažísk osídlenia. Záväzná časť KURS v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č.1 KURS 2001, vyhodnotila dodržiavanie zásad a regulatív, ktoré boli schválené uznesením vlády Slovenskej republiky č. 1033 z 31. októbra 2001. V oblasti celoštátnych a nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry týkajúcich sa okresu Spišská Nová Ves, sa jedná o podporovanie rozvoja centier tretej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podskupinu, medzi ktorými je zaradený aj okres Spišská Nová Ves. V tomto zmysle ide o podporu osídlenia a podporu rozvojovej osi druhého stupňa hornádsku rozvojovú os: Spišský Štvrtok – Spišská Nová Ves – Krompachy – Košice (v úseku Spišská Nová Ves – Košice ako komunikačno-sídelnú os). Okres bol ďalej, v zmysle KURS 2001 a v rámci hospodárskej a sociálnej infraštruktúry a územného rozvoja Slovenska, postihnutý recesiou v poľnohospodárstve, kde pracovala značná časť obyvateľov. Útlm

výrobnej základne, jej malá diverzifikácia, nedostatočné infraštruktúrne napojenie vidieckych priestorov a výrazná miera nezamestnanosti sú dôsledkom podpriemernej rozvinutosti hospodárskej a sociálnej infraštruktúry. V priebehu histórie bol okres Spišská Nová Ves vždy okrajom záujmu, nemal vhodné prírodné podmienky na rozvoj poľnohospodárstva, nerozvinuli sa tu výrobné aktivity, mal (a čiastočne si zachoval) nadpriemernú natalitu a vyznačoval sa migráciou obyvateľov do väčších miest mimo okres. Podpriemerné hodnoty vykazuje i zdravotníctvo okresu. Je tu nedostatok praktických lekárov pre dospelých, taktiež pre deti a dorast, gynekológov a pôrodníkov, stomatólogov.

Okres Spišská Nová Ves skončil v **Indexe regionálneho podnikateľského prostredia na 47. mieste**. Z mála konkurenčných výhod prečnieva iba dostupnosť voľnej pracovnej sily. Vysoká nezamestnanosť v regióne ale negatívne vplýva na ponuku pracovného trhu, chýbajú hlavne kvalifikovaní pracovníci, odchádzajúci za lepšími podmienkami za hranice okresu. Okres Spišská Nová Ves má taktiež slabú úroveň technológií na Slovensku. Najmenej sa tu využívajú motorové vozidlá. Slabá je úroveň vzdelania a znalosť cudzích jazykov. Úroveň konkurencie v priemysle a službách je jednou z najnižších v štáte. Bariéry na zlepšenie podnikateľského prostredia sú tu značné ale vďaka svojej polohe – možnosti napojenia sa na diaľnicu D1, má okres perspektívny potenciál rozvoja. Najväčším problémom je lokálna izolovanosť jednotlivých obcí, nakoľko ležia v hornatom teréne a mnohokrát miestne komunikácie sú v zanedbanom stave. Problémom je i dedičstvo z minulosti, nakoľko okres bol strediskom železnorudného baníctva a strojárkej výroby. Dnes sa už neťaží a obmedzené sú i kapacity iných výrobní. Regiónu chýbajú impulzy na ďalší rozvoj. Trpí vysokou nezamestnanosťou, ale najhoršie je to, že veľký podiel nezamestnaných nemá prácu dlhodobo a neprejavuje ochotu si ju nájsť. Pre potenciálnych zamestnávateľov je tu teda ťažko dostupná kvalifikovaná i nekvalifikovaná pracovná sila. Riešením by mohlo byť cielené sústredenie finančných prostriedkov na podporu malých a stredných podnikov. Budovanie cestných – nosných dopravných spojení zasiahne región priamo alebo sprostredkovane, čo môžu obce využiť na pritiahnutie investorov z rozvíjajúceho sa Popradu, Prešova, či Košíc. Dôležité je zosúladiť programy rekvalifikácií s potrebami perspektívnych investorov. Samosprávy môžu tiež hľadať námety na rozvojové scenáre v spolupráci s okolitými okresmi.

1.2.2. Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia

Faktormi rozvoja sú predpoklady a zdroje, ktoré môžu vyvolávať očakávaný rozvoj, v opačnom prípade sa stávajú bariérou ďalšieho rozvoja. Zdroje sa menia na faktory, ak sú účinné.

Exogénne faktory sa formujú mimo regiónu / obce a územie sa im musí prispôbiť. Patria tu celková stratégia a politika hospodárskeho a sociálneho rozvoja, legislatíva, politický systém či infraštruktúra nadregionálneho významu.

Medzi hlavné vonkajšie faktory regionálneho rozvoja v tomto prípade, by sme mohli zaradiť mobilitu práce a kapitálu a zodpovedajúcu vybavenosť infraštruktúrou. Regionálny rozvoj je teda spôsobený predovšetkým vonkajšími impulzmi, pričom veľkú úlohu má lokalizácia pobočiek podnikov, prílev kapitálu, know-how, ako aj existencia vhodnej infraštruktúry a finančná motivácia, ktoré sa uskutočňujú prostredníctvom nadregionálnej úrovne, ako je príslušný štát alebo Európska únia.

Faktorov rozvoja z vonkajšieho prostredia je mnoho, u uvedených sa predpokladá vplyv na podstatné množstvo silných stránok v oblasti ekonomického rozvoja v obci. Je ďalej potrebné vytvoriť systémy a opatrenia na ich efektívne využitie.

- Zvýšený záujem zahraničných investorov o SR
- Úbytok vysokokvalifikovanej pracovnej sily z regiónu
- Pôsobenie Európskeho sociálneho fondu
- Vláda bude v rámci politiky zamestnanosti posilňovať riešenie sociálnej inklúzie, predchádzanie vylúčeniu z trhu práce a podporu znevýhodnených skupín do zamestnania, najmä absolventov škôl, osôb so zdravotníckym postihnutím, matiek s deťmi, osôb vo veku blízkom dôchodkovému veku
- Európska podpora znalostnej ekonomiky - existencia veľkých pilotných projektov, možnosť zapojenia
- Vláda plánuje venovať náležitú pozornosť skvalitneniu terénnej sociálnej práce, podpore profesionality a zvýšeniu statusu terénnych sociálnych pracovníkov.
- Medzinárodné programy spolupráce
- Konkurencia iných miest na Slovensku poskytujúcich atraktívne, moderné služby CR (aquaparky, wellnes služby, víkendové pobyty...)
- Finalizácia národného jednotného informačného programu CR - NUTIS
- Rast vzdelanosti posilňuje vo sfére turizmu kultúrno-poznávací prvok, významné sa stávajú formy kultúrneho turizmu
- Plánovaná podpora vlády na naštartovanie turistického priemyslu s cieľom zvýšiť podiel cestovného ruchu na hrubom domácom produkte SR
- Plánovaná finančná podpora vlády samosprávam a podnikateľom v rozvoji kultúrneho turizmu
- Nárast chudoby

Rozvoj vidieckych oblastí v jednotlivých členských štátoch EÚ je realizovaný prostredníctvom národných programov rozvoja vidieka, ktoré by mali rešpektovať nasledovné spoločné priority EÚ:

- podporovať prenos znalostí a inovácie v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a vidieckych oblastiach,
- zvyšovať životaschopnosť a konkurencieschopnosť všetkých typov poľnohospodárstva a propagovať inovačné technológie a udržateľné hospodárenie,
- podporovať organizáciu potravinového reťazca, dobré životné podmienky zvierat a riadenie rizík v poľnohospodárstve,
- obnovovať, zachovávať a posilňovať ekosystémy súvisiace s poľnohospodárstvom a lesníctvom,
- podporovať efektívne využívanie zdrojov a prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo odolné voči zmenám klímy a
- podporovať sociálne začlenenie, znižovanie chudoby a hospodársky rozvoj vo vidieckych oblastiach.

Finančné prostriedky EÚ zamerané na rozvoj vidieka sú zabezpečené z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV). Spolu so štrukturálnymi fondmi EÚ (EFRR, ESF a KF) a Európskym námorným a rybárskym fondom (ENRF) spoločne predstavujú európske

štrukturálne a investičné fondy (ESIF). Z týchto fondov bude podpora EÚ na Slovensku financovaná prostredníctvom nasledovných operačných programov:

- OP Výskum a inovácie
- OP Integrovaná infraštruktúra,
- OP Ľudské zdroje,
- OP Kvalita životného prostredia
- Integrovaný regionálny OP,
- OP Efektívna verejná správa,
- OP Technická pomoc,
- Program rozvoja vidieka a
- OP Rybné hospodárstvo.

1.2.3. Vplyv vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území

Ako vonkajšie faktory môžu ovplyvniť rozvoj obce? Na faktory globálneho prostredia a hodnotenia ich vplyvov sa využíva strategický audit makrookolía daného subjektu – v tomto prípade obce. Uvedené faktory sa analyzujú v nasledujúcej STEP matici, a ide o štyri hlavné oblasti, vyplývajúce z ich názvu:

S – sociálne – (sociálna sféra)

Zahŕňajú faktory súvisiace so spôsobom života ľudí, vrátane životných hodnôt – demografická krivka, migrácia obyvateľstva, dopravná obslužnosť, úroveň vzdelanosti, životný štýl, sekularizácia, podmienky pre využitie voľného času a rekreáciu, pôsobenie masmédií a pod. Faktory spadajúce do sociálnej sféry môžu značne ovplyvniť predovšetkým ekonomický a sociálny pilier rozvoja obce, niektoré z nich pôsobia aj na pilier environmentálny. Pre management obce je žiadúce sledovať trendy demografického vývoja populácie, a to ako z pohľadu prirodzenej obmeny obyvateľstva, tak jeho migrácie. Veková skladba totiž priamo determinuje potenciál pracovnej sily, odráža sa aj v požiadavkách na dopravu a premieta sa i do kultúrnych oblastí (zachovávanie tradícií, rozvoj nových kultúrnych aktivít).

T – technické – (technologická sféra)

Zahŕňajú faktory, ktoré súvisia s vývojom výrobných prostriedkov, materiálov, procesov, know-how a nových technológií, s vývojom a výskumom, a ktoré majú na dané územie, resp. na subjekty v danom území, dopad.

E – ekonomické – (ekonomická sféra)

Tu patria ekonomické podmienky v danej oblasti. Typicky sú tu uvedené ukazovatele ako výška HDP, cykly ekonomiky, zamestnanosť, mzdové náklady, štruktúra podnikateľských subjektov a zamestnávateľov, vplyv globalizácie.

P – politicko-právne faktory

Do tejto oblasti patrí všetko, čo súvisí s politickou situáciou a tvorbou legislatívy. Premietajú sa tu politická stabilita, legislatívne predpisy, daňová politika, politika verejnej podpory a i.

STEP analýza je analýzou jednotlivých častí vonkajšieho prostredia, ktoré majú vplyv na daný subjekt / obec. Podstatou je ujasniť si, ktoré faktory majú na obec najvýznamnejší vplyv.

Tabuľka 24 STEP analýza obce Harichovce

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Politické
Mobilita obyvateľov	Úroveň technológie poskytovateľa	Makroekonomický vývoj európskeho a národného hospodárstva	Podmienky pre čerpanie dotácií z európskych a národných fondov na podporu regionálneho rozvoja
Zmeny v osobných a zdieľaných hodnotách	Technológie pre kontakt s verejnosťou	Vplyv daňovej politiky	Vládne sektorové politiky
Trendy v spotrebiteľskom chovaní obyvateľov	Rozvoj obnoviteľných a ekologicky šetrných energetických zdrojov	Nové trhy, nové príležitosti	Smerovanie aktívnej politiky SR v oblasti zamestnanosti
Demografické zmeny	Nové spôsoby komunikácie s občanmi	Národný a regionálny vývoj nezamestnanosti	Smerovanie európskej a národnej regionálnej politiky

Zdroj: vlastné spracovanie

Obec Harichovce je charakteristická odkázaním občanov na dochádzanie do zamestnania – vysokou dochádzkou obyvateľov. Pre ekonomický a sociálny pilier je tak zásadný vývoj mobility, vlastníctvo automobilov ale hlavne ochota cestovať za prácou, kultúrou a inými aktivitami. Zlepšovanie vzdelanosti populácie je príležitosťou k príchodu mladých odborníkov do regiónu ako zdroja pracovnej sily. Taktiež môže pozitívne pôsobiť na sociálny a environmentálny pilier, vďaka uvedomeniu si významu kultúry pre spoločenský život obce a jej celkové oživenie a tiež dôležitosť ochrany krajiny a životného prostredia. Ďalšie faktory vychádzajú zo súčasných trendov v hodnotovej orientácii populácie. Obyvateľstvo je v dnešnej dobe vďaka pôsobeniu médií a tým že informácie aktívne vyhľadáva, stále viac informované. Sú tak preň dostupné ponuky pracovných príležitostí v rámci celej SR. To vytvára konkurenčné prostredie, kde si informovaný občan môže vybrať príležitosti aj mimo obce, či regiónu. Za zmienku stojí aj negatívny trend pasivity v hodnotách ľudí, ovplyvnený pasívnym životným štýlom ale i finančnými možnosťami jednotlivých domácností.

Technologická oblasť sa čoraz viac premieta do sociálneho piliera, a to s ohľadom na podradenú oblasť dopravy a technickej infraštruktúry. Na danú môže pozitívne pôsobiť vývoj vo sfére ekologických a k prírode šetrných energetických zdrojov (plynifikácia, využívanie solárnej energie, biomasa) a tiež šetrné formy dopravy. Významný trend, ktorý by mal byť ale sledovaný je rozvoj nových médií, informačných a komunikačných technológií, vrátane moderných spôsobov komunikácie s občanmi a prezentácie aktivít obce. Tento trend sa samozrejme premieta aj do oblasti podnikania, obchodu, cestovného ruchu, dopravy, kultúry a čiastočne i do environmentálnej sféry. Vzhľadom k vidieckemu charakteru obce so zastúpením lesníctva by bolo vhodné sledovať aj trendy a nové inovatívne postupy v lesníckej výrobe, ktoré môžu zlepšiť postavenie tohto významného zdroja zamestnanosti a tiež prispieť k ochrane životného prostredia.

1.2.4. Súlad PHSR s inými rozvojovými dokumentmi

Plánovanie hospodárskeho a sociálneho rozvoja musí byť v súlade a nadväzovať na súbor národných, regionálnych i miestnych rozvojových dokumentov, ktoré v danom období špecifikujú rozvojové smerovanie nadradených územných celkov. Príprava rozvojovej stratégie na miestnej úrovni je v súlade s miestnym územnoplánovacím dokumentom, pretože PHSR a UPD spolu predstavujú základné rozvojové piliere budúceho rozvoja územia.

Na regionálnej úrovni je miestna stratégia zosúladená s rozvojovou stratégiou a cieľmi samosprávneho kraja vrátane iných platných regionálnych rozvojových koncepcií, programov alebo stratégií.

PHSR obce Harichovce je spracovaný v súlade s rôznymi rozvojovými stratégiami a koncepciami na miestnej, regionálnej, národnej i nadnárodnej úrovni tak, aby nedochádzalo k žiadnym rozporom ale naopak, aby sa vzájomne dopĺňali a vo vzájomnom súlade prispievali k znásobovaniu rozvojového efektu obce.

Obec Harichovce má spracovaný aktuálne platný územnoplánovací dokument.

Počas spracovávanía PHSR bola nadviazaná úzka spolupráca so zástupcami jednotlivých sektorov (verejný, súkromný, občiansky) vrátane zapojenia partnerov, aktivistov miestnych záujmových združení a marginalizovaných komunít. PHSR tak zohľadňuje a je v súlade so všetkými miestnymi rozvojovými dokumentmi a to predovšetkým v nasledovných oblastiach:

- rozvoj miestnej ekonomiky a rast zamestnanosti v území,
- rast konkurencieschopnosti miestnych podnikateľov,
- rozvoj inovatívnych a kreatívnych nápadov a projektov,
- rozvoj malého podnikania a služieb v rôznych oblastiach,
- rozvoj turizmu – infraštruktúra, služby, propagácia,
- skvalitňovanie všetkých druhov vzdelávania a informovania (základné, odborné, celoživotné, záujmové, rekvalifikačné a pod.),
- rozvoj a skvalitňovanie verejnej infraštruktúry a služieb,
- rozvoj komunitného dialógu a spolupráce, komunitných a sociálnych služieb vrátane zapájania mladých ľudí a marginalizovaných skupín obyvateľov,
- rozvoj viac sektorových partnerstiev a spolupráce,
- skvalitňovanie a ochrana životného prostredia,
- využívanie a zveľaďovanie miestneho potenciálu (príroda, ľudia, tradície, história a pod.).

PHSR obce je v súlade s nasledovnými stratégiami alebo koncepciami na regionálnej alebo národnej úrovni, ktoré budú vplývať na konkrétny rozvoj územnej oblasti, ktorej súčasťou je aj územie obce:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického kraja 2016 – 2022, ktorý je zameraný na „intenzívnu podporu tvorby nových pracovných miest a iniciatív vedúcich k rastu miezd cestou budovania regionálnej identity v Košickom kraji“ (základné poslanie – misia KSK). Základné strategické ciele sa zameriavajú na posilnenie regionálnej identity prostredníctvom tvorby pracovných miest, rozvoja vidieka, komunitného spôsobu života, rozvojom občianskej spoločnosti, sociálnych ľudských práv, dobrovoľníctva, kultúrneho a prírodného dedičstva a kvality života obyvateľov.

- Regionálna integrovaná územná stratégia Košického kraja na roky 2014 – 2020 sa vo svojich prioritných osiach zameriava na bezpečnú a ekologickú dopravu, ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám a zlepšenie kvality života s dôrazom na životné prostredie.
- Stratégia pre rozvoj kreatívnej ekonomiky Košického kraja slúži na podporu rozvoja kreatívnej ekonomiky s pozitívnym dopadom na zamestnanosť a kvalitu života v regióne. Vo svojich prioritných oblastiach sa zameriava na budovanie partnerstiev a rozvoj vzdelávania.
- Program budovania logistického centra pre agrokomodity v KSK je zameraný na podporu zvyšovania zamestnanosti a konkurencieschopnosti Košického kraja podporou priamej produkcie prvovýroby, tvorbu partnerstiev, dodávateľských reťazcov, registráciu miestnych agroproduktov, vzdelávací a školiaci proces, miestne značky a pod.
- Regionálna inovačná stratégia Košického kraja 2013 – 2020 sa zameriava na rozvoj vzájomnej spolupráce a partnerstiev pri využívaní vnútorného inovačného potenciálu, podporu inovatívneho podnikania, skvalitňovania ľudských zdrojov a budovania regionálneho inovačného ekosystému európskeho významu.
- Stratégia na zmiernenie sociálnej exklúzie v podmienkach Košického kraja 2015 – 2020 sa v rámci svojich prioritných oblastí zameriava znevýhodnené skupiny na trhu práce, ich motiváciu, aktivizáciu, odborné vzdelávanie, inovatívne formy podnikania, využívanie vnútorného potenciálu územia a rozvoj informovanosti.
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR do roku 2020 stanovuje pre Košický kraj 3 základné prioritné oblasti: 1.-vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii, 2.-podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva efektívne využívajúceho zdroje a 3.-podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti zabezpečujúceho sociálnu a územnú súdržnosť.
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 sa zameriava na zvyšovanie konkurencieschopnosti cestovného ruchu pri lepšom využívaní jeho potenciálu so zámerom vyrovnávať regionálne disparity a vytvárať nové pracovné príležitosti. Dôraz bude kladený na kvalitu, inovácie, rozvoj podnikania v CR, širšiu účasť znevýhodnených občanov, rozvoj cykloturistiky, kúpeľníctva, rozvoj vzdelávania a partnerstiev, produktov a propagácie CR.
- Miestna Agenda 21 – Udržateľný rozvoj obcí a mikroregiónov na Slovensku sa zameriava na tvorbu partnerstiev, environment, miestny rozvoj a kvalitu života na vidieku, podporu miestnych iniciatív a zapájanie miestneho obyvateľstva a komunít do trvalo udržateľného rozvoja regiónov.

1.3. ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

SWOT analýza bola spracovaná na základe výstupov analýzy vnútorného prostredia obce a tiež názorov a podnetov miestnych občanov, ktorí sa zúčastnili pracovných stretnutí zameraných na identifikáciu silných a slabých stránok územia obce. Snahou bolo dosiahnuť viac sektorovú spoluprácu zapojením do prípravných prác na PHSR aj miestnych združení, spolkov, záujmových organizácií a podnikateľských subjektov v záujme čo najširšej prezentácie miestnych názorov a návrhov v každej z dotknutých oblastí. Výsledkom bolo široké spektrum účastníkov, ktorí prezentovali svoj uhol pohľadu na obec, dianie v nej, kvalitu života a potrieb v území kde žijú alebo pôsobia.

Vybrané boli štyri základné oblasti, v rámci ktorých boli postupne zadefinované silné a slabé stránky obce a jej územia z pohľadu vnútorného prostredia. Z pohľadu vonkajších vplyvov boli zadefinované príležitosti a ohrozenia, ktoré môžu pozitívne alebo negatívne ovplyvňovať budúci rozvoj v obci.

Určujúcim kritériom bolo stanovenie spoločnej názorovej zhody medzi účastníkmi stretnutí a tá bola v niektorých prípadoch smerodajnou pri zápise do jednotlivých častí analýzy SWOT (zvlášť pri definovaní vplyvu vnútorného alebo vonkajšieho prostredia). Analýza je výstupom konkrétnej práce s ľuďmi a ich názormi, ktoré boli v prípade spoločnej zhody nadradené dodržaniu presných definícií SWOT analýzy.

Ako základné oblasti hodnotenia analýzy SWOT boli vybrané:

- prírodné zdroje
- ľudské a spoločenské zdroje
- materiálne a fyzické zdroje a
- ekonomické zdroje.

Z každej z týchto oblastí boli zadefinované silné stránky a slabé stránky územia z pohľadu vnútorného prostredia, ktoré si dokáže obec a jej obyvatelia ovplyvniť samostatne. Za každú oblasť boli navrhnuté tie silné alebo slabé stránky, ktoré sa účastníkom pracovných stretnutí javili ako kľúčové. Tie boli neskôr zohľadnené pri zadefinovaní základných problémov v území a následnom výbere budúcich prioritných rozvojových oblastí a stanovení strategickej časti PHSR.

1.4. SWOT ANALÝZA

PRÍRODNÉ ZDROJE
Silné stránky
<ul style="list-style-type: none">
- Výhodná poloha obce vo vidieckom prostredí
- Zvyšujúca sa atraktivita bývania na vidieku a záujem o takéto bývanie
- Blízkosť chránených území
- Kvalitné životné prostredie
- Blízkosť Slovenského raja a Vysokých Tatier
- Možnosť aktívneho oddychu v okolitej prírode
- Lesný fond ako predpoklad rozvoja lesníctva a jeho diverzifikácie
- Bohatá fauna a flóra so zastúpením vzácných druhov a endemitov
- Prírodný potenciál na rozvoj vidieckeho, zdravotného cestovného ruchu, pešej turistiky a cykloturistiky
- Možnosti alternatívnych zdrojov energie (biomasa, drevoštiepka)
Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">
- Nízky potenciál pôd pre rozsiahlejšie poľnohospodárske využitie
- Nedostatočné využívanie prírodného potenciálu
- Nedostatočné využitie obnoviteľných zdrojov energie v prospech rozvoja obce
- Nedokončená kanalizácia a nedostatočná kapacita jestvujúcich ČOV
- Nedostatočné separovanie a zhodnocovanie odpadov
- Nedostatok odpadkových košov na verejných priestranstvách
- Existencia „nelegálnych skládok“

- Zanedbané lesné cesty
- Nedokončené protipovodňové opatrenia
- Nedostatočné environmentálne povedomie občanov

Príležitosti

- Zvýšenie zhodnocovania odpadov
- Efektívnejšie využívanie prírodných zdrojov v lesníctve
- Dobudovanie verejnej kanalizácie a ČOV
- Výstavba verejného kompostoviska a zberného dvora
- Zvedenie účinných opatrení na predchádzanie vzniku odpadov
- Zefektívnenie separovaného zberu odpadov
- Likvidácia „čiernych skládok“
- Zvýšiť starostlivosť o verejné priestranstvá (čistota, starostlivosť o zeleň a i.)
- Využívanie alternatívnych zdrojov energie vo väčšej miere
- Realizácia opatrení smerujúcich k udržaniu kvality životného prostredia
- Dokončenie protipovodňových opatrení
- Skvalitnenie environmentálnej výchovy a zodpovednosti občanov a návštevníkov voči životnému prostrediu

Ohrozenia

- Zanedbanie environmentálnej výchovy
- Prehlbujúce sa znečisťovanie životného prostredia divokými skládkami
- Zníženie biodiverzity v dôsledku znižovania ekologickej stability krajiny v dôsledku zintenzívnenia sa stresových faktorov
- Neriadene lesné hospodárstvo (nadmerný výrub bez obnovy lesných porastov)
- Obmedzenie politiky súdržnosti a krátenie fondov EÚ z dôvodu ekonomickej alebo finančnej krízy

ĽUDSKÉ ZDROJE

Silné stránky

- Záujem obyvateľov a mládeže o šport
- Celkový prirodzený prírastok obyvateľstva
- Existencia ľudových tradícií a remesiel a snaha o ich uchovanie
- Spolková činnosť (folklórne súbory, športové kluby)
- Dobrá komunikácia medzi zástupcami verejnej správy a obyvateľmi
- Dostatok voľnej pracovnej sily
- Využívanie aktívnych prác v obci
- Informovanosť obyvateľov prostredníctvom moderných technológií

Slabé stránky

- Nepriaznivá veková štruktúra obce – poproduktívne obyvateľstvo prevládajúce nad predproduktívnym
- Chýbajúce zariadenie pre sociálne odkázaných občanov
- Chýbajúce sociálne služby
- Absencia zdravotníckych zariadení (ambulancií) - prvotná lekárska starostlivosť
- Vysoký počet uchádzačov o zamestnanie
- Nedostatočná vzájomná väzba medzi vzdelávacou sústavou a trhom práce
- Nedostatočná občianska angažovanosť vo veciach verejných

<ul style="list-style-type: none"> - Starnutie obyvateľstva - Prehlbovanie medzigeneračnej priepasti seniori - mládež - Strata pracovných návykov a motivácie pracovať u dlhodobo nezamestnaných - Nižšia vzdelanostná úroveň nezamestnaných - Prehlbovanie chudoby a sociálnych rozdielov - Rozširovanie vandalizmu, extrémizmu a rôznych foriem závislosti - Nízka informovanosť a kvalifikácia obyvateľov - Nedostatočná úroveň športového vyžitia a voľnočasových aktivít - Nedostatok kultúrnych a športových podujatí - Nedostatok nájomných bytov pre sociálne odkázaných obyvateľov a mladé rodiny - Nedostatok pozemkov pre IBV
Príležitosti
<ul style="list-style-type: none"> - Zlepšenie stavu demografickej štruktúry zatraktívnením obce pre mladé rodiny s deťmi - Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľov - Uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti (aktivačné práce, absolventska prax a pod.) - Rekonštrukcia objektu pre komunitné centrum, príp. denný stacionár - Zvyšovanie zodpovednosti občanov za rozvoj územia - Zvýšenie angažovanosti občanov na veciach verejných - Realizácia spoločných regionálnych aktivít - Podpora športových podujatí - Podpora spolkovej a klubovej činnosti - Organizovanie väčšieho počtu kultúrnych podujatí - Možnosť využívať štrukturálne fondy EU
Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Prehlbujúci sa nepriaznivý demografický vývoj - Odchod mladých kvalifikovaných ľudí do zahraničia a iných regiónov - Nedostatok personálnych kapacít v samospráve na tvorbu projektov - Nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnej infraštruktúry a skvalitnenie kultúrno-spoločenskej infraštruktúry obce - Vytrácanie rodinnej súdržnosti a tradičných morálnych hodnôt - Rast kriminality a vandalizmu
MATERIÁLNE ZDROJE
Silné stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Kultúrny dom – kultúrne akcie, oslavy a pod. - Kultúrne pamiatky - Predajňa potravinárskeho tovaru - Dostupná sieť inštitúcií, úradov, služieb a zdravotnej starostlivosti v Spišskej Novej Vsi a Levoči - Potenciál územného rozvoja - Zvyšujúca sa atraktivita bývania na vidieku - Existujúce podmienky na rozširovanie bytovej a individuálnej výstavby
Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Chýbajúce zdravotnícke zariadenia (ambulancie)

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

- Nedostatočná kapacita v materskej škole
- Nutná rekonštrukcia školskej jedálne
- Chýbajúca telocvičňa v ZŠ
- Nekvalitná technická ale aj cestná infraštruktúra
- Chýbajúce nájomné byty
- Zlý stav obecných budov a chýbajúci bezbariérový prístup
- Nevysporiadané majetkovo-právne vzťahy
- Absencia obmedzovačov rýchlostí v obci
- Chýbajúce chodníky v obci,
- Chýbajúce športové zariadenia – multifunkčné a detské ihrisko
- Chýbajúce klubové priestory pre mladých
- Chýbajúci diaľničný privádzač
- Nutné rozšírenie a rekonštrukcia obecného rozhlasu

Príležitosti

- Podpora výstavby nájomných bytov, príp. bytov nižšieho štandardu
- Rekonštrukcia technickej infraštruktúry, miestnych komunikácií
- Rekonštrukcia obecných budov vrátane investície do energie z OZE
- Príprava a predaj pozemkov pre IBV
- Výstavba nájomných bytov
- Vysporiadanie pozemkov
- Vybudovanie oddychových zón pre verejnosť
- Rekonštrukcia školskej jedálne
- Rekonštrukcia autobusových zastávok
- Zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky - vybudovanie bezpečnostných prvkov (obmedzovače rýchlosti, semaforey, prechody pre chodcov a pod.)
- Doplnenie verejného osvetlenia
- Vybudovanie chodníkov v obci
- Vybudovanie telocvične, športového areálu
- Vybudovanie komunitného centra, príp. denného stacionára
- Zlepšenie funkčnosti miestnych sietí
- Vybudovanie nového multifunkčného a detského ihriska
- Vybudovanie obchvatu obce
- Národný program digitalizácie verejných služieb

Ohrozenia

- Pretrvávajúce nevyriešenie majetkovo-právnych vzťahov, ktoré podmieňuje rozvoj územia
- Odchod mladých z obce do miest – pokles počtu obyvateľov obce a zvyšovanie priemerného veku
- Nedostatok finančných prostriedkov na dobudovanie a udržiavanie technickej a sociálnej infraštruktúry
- Nedostatok vhodných podmienok pre rozvoj podnikateľského sektora
- Presúvanie kompetencií štátu na samosprávy bez finančných kompenzácií
- Finančná a ekonomická kríza v EÚ a neistota na finančných trhoch vplývajúca na stabilitu bánk – ohrozenie úverových zdrojov pre finančne náročné projekty

EKONOMICKÉ ZDROJE

Silné stránky

<ul style="list-style-type: none"> - Potenciál pre rozvoj pešej turistiky (turistické značkové trasy) a cykloturistiky - Ťažba a predaj dreva - Potenciál pre rozvoj drevárstva a lesníctva - Bohatá história regiónu - Dostatok disponibilnej pracovnej sily - Snaha miestnej samosprávy zameraná na rozvoj priaznivého podnikateľského prostredia, skvalitňovanie miestnej infraštruktúry a služieb - Udržiavanie partnerských vzťahov na miestnej a regionálnej úrovni - Výborný potenciál pre rozvoj aktivít CR a oddychového rekreačného zázemia pre obyvateľov blízkych miest
Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Nízke mzdové ohodnotenie pracovnej sily - Vysoká nezamestnanosť - Nepostačujúce množstvo pracovných príležitostí - Nízka podpora miestnych podnikateľov - Chýbajúci bankomat - Nutnosť dochádzky za prácou - Nedostatočne rozvinutý turizmus a jeho infraštruktúra (najmä stravovacie zariadenia) - Slabý marketing územia - Nízka propagácia obce z hľadiska kultúrneho a prírodného potenciálu - Nedostatočné využívanie fondov EÚ miestnymi podnikateľmi - Celkový útlm ekonomickej aktivity - Stagnujúci až upadajúci agrosektor - Odliv mladých ľudí a kvalifikovanej pracovnej sily za prácou do zahraničia a okolitých obcí a miest - Nedostatočný sortiment tovaru v miestnych obchodoch - Nízke využívanie štátnych podporných programov a EU fondov miestnymi podnikateľmi a administratívne náročné čerpanie EU fondov
Príležitosti
<ul style="list-style-type: none"> - Využívanie programov podporujúcich zamestnanosť - Vytváranie priaznivých podmienok pre podnikanie a tvorbu nových pracovných miest - Rozvoj rodinných podnikov, tradičných remesiel či ochrany životného prostredia - Podpora podnikateľov prostredníctvom fondov EÚ - Využitie prírodného a kultúrneho potenciálu na rozvoj cestovného ruchu - Vybudovanie drobného obslužného zariadenia pre turistov - Vybudovanie infraštruktúry CR (náučné chodníky, cyklotrasy a i.) - Rozšírenie sortimentu tovarov v miestnych obchodoch
Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Pokles pracovných príležitostí pre občanov s nižším vzdelaním - Prehlbovanie chudoby u nezamestnaných - Neatraktívne stimuly pre potenciálnych investorov na východe Slovenska - Nedostatočné opatrenia zo strany národnej legislatívy voči zneužívaniu sociálnych výhod - Neatraktívne stimuly pre potenciálnych investorov na východe Slovenska - Pretrvávajúci nezáujem investorov o Východné Slovensko - Nárast odlivu kvalifikovanej pracovnej sily

1.4.1. Silné a slabé stránky územia

Analýza silných a slabých stránok monitoruje súčasný stav z hľadiska vnútorných faktorov a odhaľuje, čo je v obci pozitívne a negatívne. Silné stránky obce sú obvyčajne zakotvené v prirodzených dispozíciách a v konkurenčnej výhode. Slabou stránkou je to, čo obci chýba, alebo čo sa robí nedostatočne v porovnaní s inými.

Prírodné zdroje

Za určujúce **silné stránky** boli stanovené:

- bohatý prírodný potenciál, ktorý vyplýva z vhodných klimatických podmienok a výhodnej polohy obce v podhorskom prostredí so širokým zastúpením lesov, lúk, pasienkov a potokov s množstvom rôznorodej fauny i flóry (lesná zver, chránené druhy a pod.);
- zaujímavý historický potenciál územia spojený so zachovávaním miestnych tradícií, nárečovej osobitosti, tradičných prvkov v obliekaní, kulinárstve, tradovaní miestnych povestí a pamätihodností,
- pomerná blízkosť miest (Spišská Nová Ves, Levoča, Poprad), ktoré svoje okolie využívajú na rekreačno - oddychové aktivity, víkendovú turistiku, agroturistiku, záujmové aktivity, poznávacie výlety a pod.

Za určujúce **slabé stránky** boli stanovené:

- Znečistenie vodného toku a iných lokalít z dôvodu nezodpovedného konania obyvateľov
- Nízke environmentálne povedomie občanov
- Nedostatočné využívanie prírodného potenciálu
- Veľmi nízke využívanie obnoviteľných zdrojov energie, alternatívnych a energeticky šetrných postupov a technológií, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu.

Ľudské a spoločenské zdroje

Za určujúce **silné stránky** boli stanovené:

- záujem miestnych obyvateľov o rozvoj obce i celého regiónu, rôzne kultúrno-spoločenské a športové podujatia, rôzne spolkové, komunitné a klubové činnosti, šport, záujmové združenia, a i.;
- zvýšený záujem o vzdelávacie aktivity v rôznych oblastiach, inovačné technológie, výpočtová technika, celoživotné vzdelávanie, vzrastajú nároky na vybavenosť a kvalitu vzdelávania v miestnych školských, výchovných a voľnočasových zariadeniach.

Za určujúce **slabé stránky** boli stanovené:

- stále pretrvávajúca pomerne vysoká nezamestnanosť, ktorá ovplyvňuje kvalitu života miestnych obyvateľov, nutnosť dochádzania za prácou, málo miestnych pracovných príležitostí a z toho vyplývajúci nižší životný štandard, chudoba, alebo strata pracovných návykov a sociálna vylúčenosť;

- zvýšená potreba služieb a aktivít prispôsobených pre vzrastajúci počet seniorov, sociálne zabezpečenie, vzdelávacie aktivity, prispôsobené športové a spoločenské podujatia, zabránenie vzniku medzigeneračnej priepasti seniori – mládež, podpora rodinnej súdržnosti a tradičných morálnych hodnôt;
- vysoká potreba motivácie, aktivizácie a aktivít prispôsobených moderným potrebám mladých ľudí a mládeže za účelom zvyšovania atraktivity bývania na vidieku a zamedzeniu ich odchodu do mestských oblastí nielen za prácou, ale aj za kvalitnejšími službami a voľnočasovými aktivitami podľa svojich predstáv.
- Nedostatočná sociálna infraštruktúra

Materiálne a fyzické zdroje

Za určujúce **silné stránky** boli stanovené:

- Poloha obce v blízkosti väčších miest, národných parkov a historických objektov
- Zvyšujúca sa atraktivita bývania na vidieku a pretrvávajúci záujem o bývanie v obci
- obec je pomerne dobre vybavená miestnou základnou dopravnou a technickou infraštruktúrou, obyvatelia majú prístup k pitnej vode, energetickej sieti, môžu využívať služby telekomunikačných a mobilných operátorov, televízie, rozhlasu a internetu.

Za určujúce **slabé stránky** boli stanovené:

- zastaraný a nevyhovujúci technicko energetický stav obecných budov a zariadení, nízka úroveň ich vybavenosti, ktorá nespĺňa súčasné nároky na kvalitu ich využívania čo ovplyvňuje kvalitu verejných služieb, vzdelávania a sociálnych služieb, voľnočasových, športových a kultúrnych služieb;
- chýbajúce časti a zastaraný prípadne nevyhovujúci stav existujúcej dopravnej a ďalšej miestnej technickej základnej infraštruktúry (napr. nedokončená kanalizácia, nedostatočná kapacita ČOV, zlý stav miestnych komunikácií, chýbajúce chodníky, parkovacie miesta, cyklotrasy, prvky bezpečnosti a pod.) a vysoká finančná náročnosť ich realizácie;
- problém s nevysporiadanými vlastníckymi vzťahmi, rozdrobenosť vlastníckych podielov
- nedostatok nájomných bytov a pozemkov pre IBV

Ekonomické zdroje

Za určujúce **silné stránky** boli stanovené:

- výborný potenciál pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu (výhodná poloha obce a jej zaujímavý prírodný, historický a kultúrny potenciál pre rozvoj miestnej rekreačnej a oddychovej turistiky, záujmovej a poznávacej turistiky);
- snaha miestnej samosprávy zameraná na rozvoj priaznivého podnikateľského prostredia, skvalitňovanie infraštruktúry a služieb, príprava rozvojových dokumentov, udržiavanie partnerských vzťahov na miestnej i regionálnej úrovni, podpora medzisektorovej a komunitnej spolupráce;

- dostatok lesného fondu, ako predpoklad nárastu zamestnanosti prostredníctvom rozvoja ťažby a finalizácie dreva

Za určujúce **slabé stránky** boli stanovené:

- nízky počet pracovných príležitostí vytváraných v obci a jej okolí, prevažuje skôr stav znižovania doterajšieho počtu zamestnancov, rušenie živností, pracovné príležitosti pre mladých sú veľmi obmedzené a tiež aj pre osoby staršie (po 50-tke), matky s rodinnými povinnosťami a pod.
- chýbajúca alebo nevyhovujúca infraštruktúra potrebná pre rozvoj CR, chýbajú poskytovatelia služieb CR a tiež rôznych doplnkových služieb pre turistov;
- odchod kvalifikovanej pracovnej sily a zvlášť mladých ľudí po ukončení štúdia za prácou alebo vyššími zárobkami do iných regiónov prípadne do zahraničia.

1.4.2. Príležitosti a ohrozenia

Analýza príležitostí a ohrození sa zameriava na budúci rozvoj obce z hľadiska vonkajších faktorov, určuje možnosti a riziká, s ktorými je potrebné v tomto procese rátať.

Príležitosťou obce je pozitívny trend, ktorý môže byť impulzom pre jej ďalší rozvoj za predpokladu, že obec získa zdroje na jeho realizáciu a bude oň záujem. Ohrozením obce sú akékoľvek nevýhodné trendy alebo smery vývoja a to na úrovni miestnej, ale aj regionálnej a národnej, ktoré ju v negatívnom smere ovplyvňujú.

Ako **príležitosti** s rozhodujúcim pozitívnym vplyvom na rozvoj územia obce boli stanovené:

- podpora z fondov EÚ na realizáciu investičných i neinvestičných rozvojových projektov pre verejný, súkromný i neziskový sektor smerujúce k trvalo udržateľnému rozvoju;
- plnenie záväzkov SR voči legislatíve a normám EÚ (napr.: zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, postupné dobudovanie kanalizácií a ČOV, využívanie OZE a pod.);
- špecializované účelové dotačné programy EÚ (napr. zamestnávanie mladých ľudí a pod.);
- národné dotačné a kompenzačné programy v rôznych oblastiach (životné prostredie, bezpečnosť, kultúra, sociálna pomoc, zamestnanosť, vzdelávanie, šport, poľnohospodárstvo, investície a pod.);
- postupujúca výstavba diaľnic smerom na východ SR a postupný príchod významných investorov vytvárajúcich pracovné príležitosti aj bližšie k východu republiky, rozvoj priemyselných a technologicky vyspelých parkov s vyššou pridanou hodnotou;
- rozvoj zameraný na široké využívanie IKT, inovácií, kreativity, alternatívnych technológií šetrných k životnému prostrediu;
- prírodné zdroje vhodné pre rozvoj atraktivít a služieb v oblasti cestovného ruchu pre obyvateľov a návštevníkov z blízkych miest a obcí;

- podpora štátu pri výrobe a predaji miestnych a regionálnych výrobkov, potravín a produktov s dôrazom na rozvoj zamestnanosti na vidieku.
- zlepšenie stavu demografickej štruktúry zatraktívnením obce pre mladé rodiny s deťmi
- uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti (aktivačné práce, absolventska prax a pod.)
- zvýšenie angažovanosti občanov na veciach verejných a ich zodpovednosti za rozvoj vlastného územia
- Realizácia opatrení smerujúcich k udržaniu kvality životného prostredia.

Ako **ohrozenia** s významným rizikovým vplyvom na rozvoj územia obce boli stanovené:

- hydroklimatické zmeny spojené s otepľovaním, extrémny počasie, záplavy, suché obdobia ovplyvňujúce stav lesov, vysychanie povrchových i podzemných vodných zdrojov , lesné požiare a pod.;
- prehlbujúca sa kríza v rámci Európskej únie – finančná, ekonomická, nekontrolované migračné vlny, obmedzovanie voľného pohybu osôb alebo tovarov, ohrozenie politiky súdržnosti príp. rozpad EÚ;
- finančné a ekonomické turbulencie ovplyvňujúce stabilitu bánk a priemyselnej výroby spojené s poklesom výroby u dominantných zamestnávateľov v regióne a s tým spojený pokles príjmov obyvateľov alebo hromadné prepúšťania;
- nepriaznivý demografický vývoj, starnutie obyvateľstva a odchod mladých a kvalifikovaných ľudí za prácou, vzdelaním, kvalitnejšími službami do miest, iných regiónov alebo do zahraničia;
- pretrvávajúca zaostalosť východu voči ostatným regiónom SR spojená s nezaujmom investorov o východ Slovenska, málo novovytváraných pracovných príležitostí zvlášť vo vidieckych oblastiach;
- nízka podpora štátu pre malých a stredných podnikateľov, vysoká odvodová záťažnosť a byrokracia obmedzujúca rozvoj existujúcich a zakladanie nových podnikateľských prevádzok;
- prehlbujúca sa chudoba a sociálna vylúčenosť marginalizovaných skupín obyvateľstva, neprispôsobivých občanov, nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, prehlbovanie radikalizmu a extrémizmu;
- nekontrolované zásahy do prírody a životného prostredia – znečisťovanie pôdy nekontrolovaným užívaním pesticídov, herbicídov, chemických hnojív a pod., neriadené hospodárenie v lesoch – rozsiahle výruby bez obnovy lesných porastov; zanedbávanie environmentálnych záťaží, skládok a pod.
- presúvanie kompetencií štátu na samosprávu bez finančnej podpory.
- Nedostatok finančných prostriedkov na dobudovanie a udržiavanie technickej a občianskej infraštruktúry

1.4.3. Identifikácia potrieb a odhad budúceho možného vývoja

Pri identifikácii kľúčových potrieb územia obce sa vychádzalo z analýzy vnútorného i vonkajšieho prostredia a zo SWOT analýzy. Výber kľúčových potrieb predstavuje najdôležitejší krok v strategickom

plánovaní a zostavení samotnej stratégie PHSR. Prioritné oblasti stratégie PHSR vychádzajú z kľúčových problémov – potrieb a predstavujú tie oblasti rozvoja, v ktorých by sa mali koncentrovať plánované financie, personálne i materiálne zdroje. Kľúčové nedostatky (problémy) súčasnej situácie územia boli identifikované pomocou problémovej analýzy, ktorá bola zostavená na pracovných stretnutiach.

Prvým krokom bolo zostavenie zoznamu kľúčových problémov. Pri definovaní kľúčových problémov bola vyvinutá snaha vziať do úvahy názory všetkých cieľových skupín obyvateľstva. Miestni obyvatelia dostali príležitosť vyjadriť svoje názory formou dotazníkového prieskumu prostredníctvom elektronického formulára na webovej stránke obce ako aj v tlačenej verzii dostupnej na obecnom úrade a taktiež sa mohli zúčastniť na organizovaných pracovných stretnutiach. Na základe výsledkov dotazníkového prieskumu, neformálnych i pracovných stretnutí s obyvateľmi i zástupcami miestnej samosprávy, ako aj na základe SWOT analýzy (slabé stránky + ohrozenia) členovia pracovných skupín pomenovali nasledovné kľúčové problémy obce a jej územia:

- Málo využívané obnoviteľné zdroje energií
- Nízka energetická efektívnosť verejných budov
- Nízke environmentálne povedomie u obyvateľov a podnikateľov
- Nakladanie s odpadmi a prostredie zaťažené odpadkami
- Nedostatok pracovných príležitostí, stále vysoká nezamestnanosť
- Nutnosť dochádzania za prácou
- Chýbajúce zdravotnícke zariadenia
- Odchod mladých a kvalifikovaných ľudí za prácou
- Prehlbovanie sociálnych rozdielov a chudoby
- Pokles počtu obyvateľov, starnutie obyvateľstva
- Chýba osobitný prístup k potrebám mladých ľudí a mládeže
- Nedostatočná úroveň poskytovania komunitných služieb a služieb pre seniorov
- Chýbajúce zariadenia pre rozvoj športu (napr. multifunkčné a detské ihriská, telocvičňa)
- Nárast radikalizmu, extrémizmu, rôznych foriem závislostí.
- Ohrozenie rodinnej súdržnosti a tradičných morálnych hodnôt.
- Verejné budovy sú v zlom technickom stave.
- Vybavenie verejných zariadení (napr. KD) nezodpovedá súčasným požiadavkám.
- Znížená kvalita poskytovaných verejných služieb.
- Nutné dobudovanie, resp. zrekonštruovanie dopravnej a technickej infraštruktúry (kanalizácia, ČOV a i.)
- Pokles ekonomickej aktivity, málo novovytváraných pracovných príležitostí.
- Dlhodobá nezamestnanosť u mladých ľudí, osôb po 50-tke a žien s malými deťmi.
- Chýbajú podporné nástroje pre rozvoj cestovného ruchu.
- Chýba podpora pre miestnych podnikateľov a živnostníkov.
- Potreba motivácie k ekologickým formám hospodárenia.

Vyššie uvedené kľúčové problémy územia obce spomaľujú jej rozvoj, znižujú jej konkurencieschopnosť a zároveň sú dôvodom nižšej kvality života miestnych obyvateľov. Účastníci pracovných stretnutí v ďalšom kroku pristúpili k vytvoreniu oblastí, ktorých sa určené kľúčové problémy týkajú.

Po zohľadnení ich spoločného vplyvu bolo identifikovaných **päť základných problémových oblastí územia obce**.

1. Nevyhovujúci stav miestnej verejnej infraštruktúry a nedostatok, prípadne nízka kvalita poskytovaných verejných služieb.
2. Nedostatok príležitostí pre aktívne spoločenské, kultúrne a športové vyžitie obyvateľstva.
3. Málo pracovných príležitostí v území z čoho vyplýva potreba cestovania resp. odchodu obyvateľstva za prácou.
4. Nízka úroveň informovanosti, vzdelávania obyvateľov, komunitnej spolupráce, komunitného dialógu a potreba podpory a pomoci marginalizovaným skupinám obyvateľstva.
5. Nedostatočná ochrana prírody a životného prostredia.

Po zohľadnení pozitívnych vplyvov možných príležitostí pre rozvoj obce i negatívnych rizikových ohrození z pohľadu vonkajšieho prostredia, taktiež vonkajších faktorov rozvoja územia obce a samotných finančných, materiálnych i personálnych kapacít obce s dôrazom na aktuálne potreby a záujmy miestnych obyvateľov boli jednotlivé kľúčové problémy prehodnotené a na základe spoločných znakov zlúčené do základných problémových oblastí. Stanovené boli tie oblasti, ktoré nielen treba riešiť, ale sú v moci samosprávy a schopnostiach miestnych obyvateľov ich skutočne aj zrealizovať.

Využitím bodovacej metódy boli účastníkmi pracovných stretnutí identifikované nasledujúce **3 najdôležitejšie potreby**:

1. **Efektívny a plnohodnotný hospodársky rozvoj** zameraný na rozvoj a skvalitňovanie miestnej verejnej infraštruktúry, služieb, podnikateľských aktivít s dôrazom na rast zamestnanosti a rozvoj cestovného ruchu.
2. **Rozvíjať a skvalitňovať miestny ľudský potenciál** so zameraním na vzdelávanie miestnych obyvateľov, ochranu ich zdravia, zabezpečenia sociálnych služieb vrátane rozvoja komunitnej spolupráce a komunitného dialógu v záujme pomoci marginalizovaným skupinám pri lepšom uplatnení sa na trhu práce.
3. **Chrániť prírodu v území a skvalitňovať miestne životné prostredie obyvateľov**, zvyšovať energetickú efektívnosť, využívať obnoviteľné zdroje energie, zmiernovať nepriaznivé dopady zmeny klímy a efektívne hospodáriť s odpadmi.

Víziou obce je využiť atraktívnu polohu sídla s horskou klímou na peší turizmus, poznávací turizmus a cykloturistiku. V obci existuje turistická infraštruktúra (cyklochodník), ktorá vytvára základ pre rozvoj vyššie uvedených kategórií cestovného ruchu. Zo strany obce je potrebné zabezpečiť marketing územia a v rámci neho lepšiu propagáciu kultúrneho, prírodného a geologického potenciálu.

Hospodársky potenciál obce je viazaný na ekonomiku, ktorú tvoria malé podniky a živnostníci v oblasti lesnej výroby a cestovného ruchu. Príležitosťou na rozvoj ekonomiky sa v prípade obce javí v efektívnejšom zhodnotení jestvujúcich kapacít, pričom najväčší potenciál je v oblasti lesníctva a ťažby dreva, ako aj v oblasti CR – skvalitnením služieb a zabezpečením marketingu územia. Rozvoj

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

ekonomického potenciálu v obci by podporila i úloha aktívneho koordinátora medzi jednotlivými subjektami.

Základnou funkciou samosprávy je zabezpečenie dostupnosti a kvality verejných služieb, a to rekonštrukciou obecných budov, dobudovaním technickej a občianskej infraštruktúry.

Realizácia PHSR závisí od pripravenosti obce, a od toho, ako zvládne spolupracovať s partnermi ale i od vonkajšieho prostredia. V nasledujúcej tabuľke sú uvedené možné riziká, pochádzajúce z vnútorného/vonkajšieho prostredia obce.

Tabuľka 25 Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Zdroj rizika	Objekt rizika	Nežiadúce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	Nezáujem partnerov (podnikateľov) o spoluprácu s Obcou pri realizácii PHSR Nedôkladný prístup Obce k získavaniu vonkajších zdrojov a k celkovej realizácii PHSR	Realizácia PHSR	Stagnácia obce	10%
Technické	Neúspešnosť v získaní finančných zdrojov na rozvoj technickej a dopravnej infraštruktúry	Realizácia opatrení	Stagnácia obce	30%
Ekologické	Nečakané klimatické zmeny	Opatrenia na adaptáciu klimatických zmien realizované v nedostatočnej miere	Nepriaznivé životné podmienky	10%
Sociálne	Migrácia produktívnych obyvateľov za prácou do zahraničia a iných regiónov a miest v dôsledku nedostatku pracovných príležitostí, nárast chudoby	Opatrenia v sociálnej oblasti s nedostatočným vplyvom	Nárast sociálno-patologických javov	30%
Ekonomické	Vplyv štátu na ekonomiku	Realizácia rozvojových projektov	Stagnácia obce	40%

Zdroj: vlastné spracovanie

2. STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť PHSR obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik i vonkajších vplyvov a určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého a udržateľného rozvoja územia.

V spolupráci s miestnymi obyvateľmi boli na pracovných stretnutiach identifikované silné a slabé stránky dotknutého územia. Zároveň boli stanovené aktuálne príležitosti, ktoré môžu vplývať ako hybná sila na rozvoj a tiež riziká alebo ohrozenia, ktoré by rozvoj spomaľovať alebo v určitých kritických situáciách značne obmedziť. Na pracovných stretnutiach boli stanovené základné problémové oblasti, ktoré boli premietnuté do identifikácie základných potrieb územia.

Pri zohľadnení týchto skutočností bola následne na pracovnom stretnutí navrhnutá strategická vízia územia, ktorá definuje predstavu miestnych obyvateľov o budúcom želanom stave svojho územia.

2.1. VÍZIA ÚZEMIA

Obec Harichovce definovala víziu svojho územia nasledovne:

- **zabezpečiť svojim obyvateľom kvalitné životné prostredie prejavujúce sa čistým ovzduším, nízkym hlukom, kvalitnou vodou, odpadmi a chemikáliami nezaťaženou pôdou a zachovanými prirodzeným biotopmi,**
- **ponúknuť kvalitnú technickú infraštruktúru, kvalitné služby občianskej vybavenosti, sociálne zázemie na vysokej úrovni a množstvo príležitostí na príjemné športové a kultúrne vyžitie,**
- **umožniť prístup ku kvalitnej výchove a vzdelávaniu s dostatkom pracovných príležitostí.**

Na základe definovanej vízie územia si obec do roku 2023 stanovila nasledovný strategický cieľ:

Zvýšiť konkurencieschopnosť a atraktivitu obce Harichovce využitím prírodného, kultúrneho a ľudského potenciálu, prostredníctvom dobudovania základnej infraštruktúry, podporou zamestnanosti a rozvojom podnikateľského prostredia.

Uvedený strategický cieľ predstavuje súhrn čiastkových špecifických cieľov definovaných v nasledovných politikách – oblastiach rozvoja:

- **hospodárska oblasť:** zlepšiť vzhľad, vybavenosť a celkovú atraktivitu obce, a tým zabezpečiť vhodné podmienky pre život pre miestnych obyvateľov, rozvoj investícií, podnikania a cestovného ruchu;
- **sociálna oblasť:** podporovať rozvoj komunitnej spolupráce, sociálnej inklúzie a vzdelávania v obci;
- **environmentálna oblasť:** realizovať aktivity prispievajúce k ochrane a zlepšovaniu stavu životného prostredia, využívaniu obnoviteľných zdrojov energie, zmierňovaniu nepriaznivých dopadov zmeny klímy a efektívnemu systému odpadového hospodárstva.

2.2. FORMULÁCIA STRATÉGIE PHSR

Hlavným cieľom definovania rozvojovej stratégie je určenie základnej hierarchickej štruktúry pre dané programovacie obdobie. Programovú štruktúru vo všeobecnosti tvoria:

- ciele
- priority
- opatrenia
- aktivity

Pri definovaní stratégie vo všetkých typoch programových dokumentov je dôležité dbať, aby jednotlivé ciele na seba nadväzovali a aby opatrenia a aktivity boli koherentné (neprekryvali sa). Pre každý programový dokument musí byť definovaný jeden globálny resp. strategický cieľ.

Špecifické ciele predstavujú jasnú, výstižnú a hutnú charakteristiku cieľového stavu. Dosiahnutie tohto stavu je zámerom rozvojovej stratégie na detailnejšej úrovni ako je globálny cieľ. Opatrenia predstavujú súhrn aktivít pomáhajúcich realizovať priority. Aktivity predstavujú typy činností – projektov, ktoré sa obec bude snažiť v rámci vymedzených opatrení realizovať.

Rozvojová stratégia obce Harichovce pozostáva z jedného strategického cieľa a troch špecifických cieľov, ktoré vychádzajú z identifikovaných potrieb územia a vymedzujú tri základné prioritné rozvojové celky (osi) stratégie:

- A. Hospodárska oblasť**
- B. Sociálna oblasť**
- C. Environmentálna oblasť**

Pre každú z týchto prioritných osí bol navrhnutý samostatný špecifický cieľ. Napĺňanie špecifických cieľov bude priamym spôsobom prispievať k naplneniu dlhodobého strategického cieľa rozvojovej stratégie územia.

Tabuľka 26 Ciele a priority pre jednotlivé rozvojové oblasti PHSR

A. HOSPODÁRSKA OBLASŤ	
Špecifický cieľ	Zvýšiť kvalitu dopravnej, občianskej a technickej infraštruktúry a zabezpečiť vhodné podmienky na život pre miestnych obyvateľov, rozvoj investícií, podnikania a cestovného ruchu.
Priority	1. Dopravná infraštruktúra
	2. Základná a občianska infraštruktúra
	3. Rozvoj a využitie potenciálu cestovného ruchu
	4. Rozvoj ekonomického potenciálu obce
B. SOCIÁLNA OBLASŤ	
Špecifický cieľ	Rozvoj komunitnej spolupráce, sociálnej inklúzie a vzdelávania v obci.
Priority	5. Systémové znižovanie nezamestnaných obyvateľov obce rozvojom aktívnej politiky trhu práce
	6. Komunitná spolupráca
C. ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	
Špecifický cieľ	Ochrana a zlepšovanie stavu životného prostredia, využívaním obnoviteľných zdrojov energie a efektívnym systémom odpadového hospodárstva.
Priorita	7. Rozvoj environmentálnej infraštruktúry obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Každý špecifický cieľ vymedzujú jednotlivé priority - oblasti strategického plánovania obce, ktoré nadväzujú na špecifické ciele. Rozvojová stratégia obce Harichovce bude napĺňaná prostredníctvom siedmich prioritných oblastí.

Navrhovaná rozvojová stratégia zohľadňuje riešenie najdôležitejších problémov územia, ktoré spomaľujú všestranný rozvoj obce, znižujú jej konkurencieschopnosť a zároveň sú dôvodom nízkej kvality života miestnych obyvateľov. Pri definovaní rozvojovej stratégie sa prihliadalo na názory všetkých cieľových skupín obyvateľstva, miestnych podnikateľov, predstaviteľov samosprávy a tiež miestnych záujmových združení a organizácií. Pracovná skupina pre prípravu PHSR obce bola starostlivo vybratá z aktívnych obyvateľov obce s pomerným zastúpením podľa veku, pohlavia, ekonomickej aktivity a hlavne záujmu prispieť vlastnou aktivitou a časom k vytvoreniu budúcej rozvojovej stratégie. Všetci obyvatelia obce dostali príležitosť vyjadriť svoj názor v dotazníkovom prieskume, v ktorom dostali príležitosť pre určenie základných prioritných oblastí rozvoja a označenie konkrétnych aktivít, ktoré je potrebné čo najskôr riešiť.

2.3. VÝBER A POPIS CIEĽOV

Z hľadiska uskutočniteľnosti, monitorovania a hodnotenia bol vybraný menší počet špecifických cieľov a rovnako aj menší počet priorít. Prostredníctvom definovania priorít boli určené hlavné oblasti, ktoré je potrebné v obci podporiť a rozvíjať. Je dôležité, aby miestne rozvojové ciele boli zosúladené s nadradenými programovými dokumentmi na národnej a tiež regionálnej úrovni (najmä s programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja).

2.3.1. Ciele stanovené na národnej úrovni

Základným východiskovým koncepčným dokumentom pre plánovanie regionálneho rozvoja na Slovensku je **Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky**, ktorá definuje dlhodobú víziu, vytyčuje ciele a určuje prioritné oblasti regionálneho rozvoja a vytvára základný rámec pre realizáciu regionálnej politiky SR. Vízia regionálneho rozvoja predstavuje stav, ku ktorému má Slovensko za niekoľko rokov (do roku 2020 s výhľadom do roku 2030) dospieť a je definovaná takto:

„Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.“

Pre naplnenie dlhodobej vízie regionálneho rozvoja SR je stanovený strategický cieľ:

„Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.“

Politika regionálneho rozvoja na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni má byť v najbližších rokoch koncentrovaná na realizáciu opatrení v oblasti zamestnanosti, vzdelávania, vedy, výskumu a inovácií, zvyšovania energetickej efektívnosti, využívania obnoviteľných prírodných zdrojov, podpory podnikania, zlepšenia kvality životného prostredia a na zvýšenie efektívnosti fungovania a kvality výkonu verejnej správy. Presadzuje uplatňovanie princípov udržateľného rozvoja využívajúc celý pozitívny rozvojový potenciál dotknutého územia. Za udržateľný sa považuje rozvoj založený na ekonomickom raste, prednostne na efektívnom využívaní obnoviteľných zdrojov a rozvážnom využívaní neobnoviteľných prírodných zdrojov so znižovaním ich nadmernej spotreby, na rešpektovaní kultúrnych a sociálnych potrieb obyvateľstva a na ochrane životného prostredia.

Základným programovým dokumentom pre riadenie pomoci zo štrukturálnych a investičných fondov EÚ (EŠIF) je **Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020**, ktorá stanovuje pre Slovensko 5 základných národných priorít:

1. Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie.
2. Infraštruktúra pre hospodársky rast a tvorbu pracovných miest.
3. Rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce.
4. Udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov.
5. Moderná a profesionálna verejná správa.

Nadväzuje na základné koncepčné dokumenty EÚ - Európa 2020 a Spoločný strategický rámec (SSR), ktorý stanovuje na obdobie rokov 2014 – 2020 nasledovných 11 tematických cieľov:

1. Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií.
2. Zlepšenie prístupu k informačným a komunikačným technológiám (IKT), zlepšenie ich využívania a kvality.
3. Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov (MSP).
4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch.
5. Podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika.
6. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov.
7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach.
8. Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily.
9. Podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe a akejkolvek diskriminácii.
10. Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy pre zručnosti a celoživotné vzdelávanie.
11. Posilnenie inštitucionálnych kapacít orgánov verejnej správy a zainteresovaných strán a efektivity verejnej správy.

2.3.2.Ciele stanovené na regionálnej úrovni

Základným regionálnym rozvojovým dokumentom je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2016 až 2022, ktorý spolu s Územným plánom veľkého územného celku Košický kraj, sú základnými a kľúčovými dokumentmi pre riadenie samosprávy v oblasti regionálneho rozvoja. Regionálny rozvoj na miestnej úrovni musí byť zosúladený a vychádzať nielen z princípov národného ale i regionálneho plánovaného rozvoja. Víziou Košického

samosprávneho kraja je **vzájomná spolupráca jednotlivých aktérov z akademickej, podnikateľskej a verejnej obce s cieľom mobilizácie sociálneho kapitálu obyvateľov Košického kraja pri hľadaní riešení aktuálnych problémov v oblasti regionálneho rozvoja**. Základné poslanie (misia) Košického samosprávneho kraja je **intenzívna podpora tvorby nových pracovných miest a iniciatív vedúcich k rastu miezd cestou budovania regionálnej identity v Košickom kraji**.

Tabuľka 27 Prehľad cieľov v PHSR KSK

Prehľad cieľov stanovených v PHSR KSK	
Hospodárska oblasť	
Strategický cieľ	1. Posilňovanie regionálnej identity zastavením vytlačania pracovnej sily z trhu práce
Špecifické ciele	1.1 Tvorba nových pracovných miest v IT sektore 1.2 Tvorba nových pracovných miest v oblasti znalostnej ekonomiky 1.3 Tvorba nových pracovných miest v oblasti kreatívneho priemyslu 1.4 Tvorba nových pracovných miest v oblasti logistického priemyslu 1.5 Tvorba nových pracovných miest v oblasti cestovného ruchu
Strategický cieľ	2. Posilňovanie regionálnej identity cestou rozvoja vidieka
Špecifický cieľ	2.1 Tvorba nových pracovných miest podporou vzniku miestnych distribučných a spracovateľských sietí
Strategický cieľ	3. Posilňovanie regionálnej identity hľadaním alternatív k trhu práce pre pracovnú silu, ktorá bola z trhu práce vytlačená
Špecifický cieľ	3.1 Podpora rozvoja komunitného spôsobu života
Sociálna oblasť	
Strategický cieľ	4. Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja občianskej spoločnosti
Špecifické ciele	4.1 Podpora rozvoja spoločenskej zodpovednosti podnikania 4.2 Podpora zvyšovania občianskej participácie podporou združovania obyvateľov a vzniku záujmových skupín
Strategický cieľ	5. Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja sociálnych ľudských práv
Špecifické ciele	5.1 Skvalitňovanie poskytovania sociálnych služieb 5.2 Zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva 5.3 Skvalitnenie systému vzdelávania 5.4 Riadená migrácia
Strategický cieľ	6. Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja dobrovoľníctva
Špecifické ciele	6.1 Podpora vzniku a činnosti Regionálneho centra 6.2 Podpora budovania infraštruktúry dobrovoľníctva
Strategický cieľ	7. Posilňovanie regionálnej identity cestou rozvoja kultúrneho dedičstva
Špecifický cieľ	7.1 Zachovanie kultúrneho dedičstva
Environmentálna oblasť	
Strategický cieľ	8. Posilňovanie regionálnej identity cestou ochrany prírodného dedičstva a zvyšovania kvality života obyvateľov
Špecifické ciele	8.1 Budovanie technickej a sociálnej infraštruktúry 8.2 Zlepšenie kvality povrchových a podzemných vôd 8.3 Zvýšenie kvality ovzdušia, vrátane využívania obnoviteľných zdrojov energie 8.4 Zvýšenie objemu materiálového zhodnocovania odpadov 8.5 Uchovanie, ochrana a zveľaďovanie prírodného dedičstva

Zdroj: PHSR KSK, vlastné spracovanie

2.3.3. Popis cieľov PHSR obce Harichovce

Tabuľka 28 Popis jednotlivých cieľov stratégie PHSR obce Harichovce

A. HOSPODÁRSKA OBLASŤ	
Špecifický cieľ	Zvýšiť kvalitu dopravnej, občianskej a technickej infraštruktúry a zabezpečiť vhodné podmienky na život pre miestnych obyvateľov, rozvoj investícií, podnikania a cestovného ruchu.
Zdôvodnenie a popis východiskovej situácie	<p>Výber tohto cieľa súvisí so stanovením kľúčových potrieb miestnych obyvateľov a zástupcov obce. Na základe výsledkov dotazníkového prieskumu, neformálnych i pracovných stretnutí s obyvateľmi i zástupcami miestnej samosprávy, ako aj na základe SWOT analýzy vyplynuli ako kľúčové nasledovné problémy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verejné budovy sú v nevyhovujúcom technickom stave. • Vybavenie verejných zariadení nezodpovedá súčasným požiadavkám • Znížená kvalita poskytovaných verejných služieb • Dopravná a technická infraštruktúra chýba, alebo je zastaraná. • Pokles ekonomickej aktivity, málo novovytváraných pracovných príležitostí • Nedostatočná infraštruktúra pre rozvoj športu a kultúry • Chýbajú podporné nástroje pre rozvoj cestovného ruchu • Chýba podpora pre miestnych podnikateľov a živnostníkov • Potreba motivácie k ekologickým formám hospodárenia • Dlhodobá nezamestnanosť u mladých ľudí, osôb po 50-tke a žien s malými deťmi • Nutnosť dochádzania za prácou <p>Na základe týchto problémov bola stanovená jedna zo základných potrieb obce, ktorú bude potrebné riešiť v najbližších rokoch a to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efektívny a plnohodnotný hospodársky rozvoj zameraný na rozvoj a skvalitňovanie miestnej verejnej infraštruktúry, služieb, podnikateľských aktivít s dôrazom na rast zamestnanosti a rozvoj cestovného ruchu. <p>Táto potreba sa stala základom pre stanovenie hore uvedeného špecifického cieľa.</p>
Zosúladenie so základným strategickým cieľom SR	<p>Súčasťou vízie SR je skvalitňovať život všetkých jej občanov aj prostredníctvom udržateľného hospodárskeho územného rozvoja čo je v súlade aj s predmetným špecifickým cieľom obce.</p> <p>Skvalitňovaním života miestnych obyvateľov, miestnej infraštruktúry a rozvojom investícií, podnikania a cestovného ruchu obec prispeje aj k napĺňaniu základného strategického cieľa SR, pretože tento cieľ podporuje integrovaný a na výsledky orientovaný miestny rozvoj,</p>

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

	ktorý sa opiera na vnútorný potenciál obce a prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti obce.
Zosúladenie s cieľmi národných dokumentov	<p>Základným programovým dokumentom pre riadenie pomoci zo štrukturálnych a investičných fondov EÚ (EŠIF) je Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020. Predmetný špecifický cieľ je v súlade s nasledovnými národnými prioritami:</p> <p>Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Infraštruktúra pre hospodársky rast a tvorbu pracovných miest. • Moderná a profesionálna verejná správa. <p>Okrem toho nadväzuje na základné koncepčné dokumenty EÚ - Európa 2020 a Spoločný strategický rámec (SSR), a je v súlade s nasledovnými tematickými cieľmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií. • Zlepšenie prístupu k informačným a komunikačným technológiám, zlepšenie ich využívania a kvality. • Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov. • Podpora udržateľnej dopravy. • Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily. • Posilnenie inštitucionálnych kapacít orgánov verejnej správy a zainteresovaných strán a efektivity verejnej správy.
Zosúladenie s cieľmi samosprávneho kraja	<p>Predmetný špecifický cieľ je v súlade aj cieľmi PHSR Košického samosprávneho kraja predovšetkým nasledovnými strategickými cieľmi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posilňovanie regionálnej identity zastavením vytlačania pracovnej sily z trhu práce. • Posilňovanie regionálnej identity cestou rozvoja vidieka. • Posilňovanie regionálnej identity hľadaním alternatív k trhu práce pre pracovnú silu, ktorá bola z trhu práce vytlačená. • Posilňovanie regionálnej identity cestou rozvoja kultúrneho dedičstva.
B. SOCIÁLNA OBLASŤ	
Špecifický cieľ	Rozvoj komunitnej spolupráce, sociálnej inklúzie a vzdelávania v obci
Zdôvodnenie a popis východiskovej situácie	<p>Výber tohto cieľa súvisí so stanovením kľúčových potrieb miestnych obyvateľov a zástupcov obce. Na základe výsledkov dotazníkového prieskumu, neformálnych i pracovných stretnutí s obyvateľmi i zástupcami miestnej samosprávy, ako aj na základe SWOT analýzy vyplynuli ako kľúčové nasledovné problémy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odchod mladých a kvalifikovaných ľudí za prácou.

	<ul style="list-style-type: none"> • Prehlbovanie sociálnych rozdielov a chudoby. • Postupné starnutie obyvateľstva, zvýšená potreba sociálnych služieb. • Chýba osobitný prístup k potrebám mladých ľudí a mládeže. • Nedostatok kultúrnych, spoločenských a športových podujatí • Nedostatočná aktivita spolkovej a klubovej činnosti • Nárast radikalizmu, extrémizmu, rôznych foriem závislostí. • Nižšia vzdelanostná úroveň nezamestnaných. • Ohrozenie rodinnej súdržnosti a tradičných morálnych hodnôt. <p>Na základe týchto problémov bola stanovená jedna zo základných potrieb obce, ktorú bude potrebné riešiť v najbližších rokoch a to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjať a skvalitňovať miestny ľudský potenciál so zameraním na vzdelávanie miestnych obyvateľov, ochranu ich zdravia, zabezpečenia sociálnych služieb vrátane rozvoja komunitnej spolupráce a komunitného dialógu v záujme pomoci marginalizovaným skupinám pri lepšom uplatnení sa na trhu práce. <p>Táto potreba sa stala základom pre stanovenie hore uvedeného špecifického cieľa.</p>
Zosúladenie so základným strategickým cieľom SR	<p>Súčasťou vízie SR je skvalitňovať život všetkých jej občanov aj prostredníctvom udržateľného sociálneho územného rozvoja čo je v súlade aj s predmetným špecifickým cieľom obce.</p> <p>Rozvoj služieb starostlivosti o zdravie miestnych obyvateľov, sociálnych služieb, komunitnej spolupráce, sociálnej inklúzie a vzdelávania prispeje aj k napĺňaniu základného strategického cieľa SR, pretože tento cieľ podporuje zvyšovanie kvality života miestnych obyvateľov a tak sa opiera o vlastný vnútorný ľudský potenciál obce.</p>
Zosúladenie s cieľmi národných dokumentov	<p>Základným programovým dokumentom pre riadenie pomoci zo štrukturálnych a investičných fondov EÚ (EŠIF) je Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020. Predmetný špecifický cieľ je v súlade s nasledovnými národnými prioritami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce. <p>Okrem toho nadväzuje na základné koncepcné dokumenty EÚ - Európa 2020 a Spoločný strategický rámec (SSR), a je v súlade s nasledovnými tematickými cieľmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii. • Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy pre zručnosti a celoživotné vzdelávanie.

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Zosúladenie s cieľmi samosprávneho kraja	<p>Predmetný špecifický cieľ je v súlade aj cieľmi PHSR Košického samosprávneho kraja predovšetkým strategickými cieľmi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja občianskej spoločnosti. • Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja sociálnych ľudských práv. • Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja dobrovoľníctva.
C. ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	
Špecifický cieľ	Ochrana a zlepšovanie stavu životného prostredia, využívaním obnoviteľných zdrojov energie a efektívnym systémom odpadového hospodárstva.
Zdôvodnenie a popis východiskovej situácie	<p>Výber tohto cieľa súvisí so stanovením kľúčových potrieb miestnych obyvateľov a zástupcov obce. Na základe výsledkov dotazníkového prieskumu, neformálnych i pracovných stretnutí s obyvateľmi i zástupcami miestnej samosprávy, ako aj na základe SWOT analýzy vyplynuli ako kľúčové nasledovné problémy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatočné separovanie a zhodnocovanie odpadov • Málo využívané obnoviteľné zdroje energií. • Nedobudovaná kanalizácia a nedostatočná kapacita ČOV • Zanedbaná verejná zeleň a verejné priestranstvá • Vysoká energetická náročnosť verejných budov • Nedokončené protipovodňové opatrenia • Environmentálne povedomie u obyvateľov i podnikateľov je nízke. <p>Na základe týchto problémov bola stanovená jedna zo základných potrieb obce, ktorú bude potrebné riešiť v najbližších rokoch a to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chrániť prírodu v území a skvalitňovať miestne životné prostredie obyvateľov, zvyšovať energetickú efektívnosť, využívať obnoviteľné zdroje energie, zmierňovať nepriaznivé dopady zmeny klímy a efektívne hospodáriť s odpadmi. <p>Táto potreba sa stala základom pre stanovenie hore uvedeného špecifického cieľa.</p>
Zosúladenie so základným strategickým cieľom SR	<p>Súčasťou vízie SR je skvalitňovať život všetkých jej občanov aj prostredníctvom udržateľného environmentálneho územného rozvoja čo je v súlade aj s predmetným špecifickým cieľom obce.</p> <p>Aktivity prispievajúce k ochrane a zlepšovaniu stavu miestneho životného prostredia, využívanie obnoviteľných zdrojov energie, zmierňovanie nepriaznivých dopadov zmeny klímy a efektívny systém odpadového hospodárstva prispeje aj k napĺňaniu základného</p>

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

	strategického cieľa SR, pretože tento cieľ podporuje integrovaný a na výsledky orientovaný miestny rozvoj pri rešpektovaní princípov trvalej udržateľnosti.
Zosúladenie s cieľmi národných dokumentov	<p>Základným programovým dokumentom pre riadenie pomoci zo štrukturálnych a investičných fondov EÚ (EŠIF) je Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020. Predmetný špecifický cieľ je v súlade s nasledovnými národnými prioritami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov. <p>Okrem toho nadväzuje na základné koncepčné dokumenty EÚ - Európa 2020 a Spoločný strategický rámec (SSR), a je v súlade s nasledovnými tematickými cieľmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch. • Podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika. • Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov.
Zosúladenie s cieľmi samosprávneho kraja	<p>Predmetný špecifický cieľ je v súlade aj cieľmi PHSR Košického samosprávneho kraja a je v súlade s nasledovnými jeho špecifickými cieľmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budovanie technickej a sociálnej infraštruktúry. • Zlepšenie kvality povrchových a podzemných vôd. • Zvýšenie kvality ovzdušia, vrátane využívania obnoviteľných zdrojov energie. • Zvýšenie objemu materiálového zhodnocovania odpadov. • Uchovanie, ochrana a zveľaďovanie prírodného dedičstva.

Zdroj: vlastné spracovanie

3. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová (plánovacia) časť PHSR obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, t.j. obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike minimálne na úroveň opatrení a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami projektov.

Pri definovaní stratégie vo všetkých typoch programových dokumentov je dôležité dbať na to, aby jednotlivé ciele na seba nadväzovali a aby opatrenia a aktivity boli koherentné, teda aby sa neprekrývali.

1.1. KONKRÉTNE OPATRENIA A AKTIVITY

PHSR obce Harichovce pozostáva z hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti. **Každá z oblastí je členená na priority, opatrenia a aktivity (konkrétne projekty).** V hospodárskej oblasti sa nachádzajú 4 priority, v sociálnej oblasti sú 2 priority a v environmentálnej oblasti je 1 priorita. Na základe analýzy súčasného stavu základnej infraštruktúry v obci Harichovce sa dajú definovať nedostatky, ktoré zle vplyvajú na možný rozvoj a ktoré je potrebné odstrániť. Odstránenie nedostatkov patrí k najdôležitejším faktorom pre zvýšenie kvality života v obci. Rozvoj a skvalitnenie základnej infraštruktúry obce napomôže naštartovať a rozbehnúť jej budúci rozvoj a výrazne prispeje k zvýšeniu kvality života obyvateľov obce.

Po zohľadnení kľúčových potrieb obyvateľov obce a rôznych možností obce (vrátane finančných) boli stanovené nasledovné kľúčové aktivity, ktoré sa bude obec snažiť vo forme projektov v najbližších rokoch, zvlášť do roku 2023, zrealizovať a tak dosahovať postupný rozvoj obce s následným postupným skvalitňovaním života jej obyvateľov. Pri výbere aktivít (projektov) boli zohľadnené súčasné možnosti a podmienky pre podávanie projektov z fondov EÚ, rôznych národných zdrojov a taktiež možnosti vlastného spolufinancovania a tiež využívania súkromných zdrojov pre finančné zabezpečenie jednotlivých projektov.

Jednotlivé aktivity predstavujú konkrétne projekty, ktoré obec plánuje realizovať v najbližšom období. Popis jednotlivých aktivít, ich charakteristika i harmonogram realizácie je súčasťou akčného plánu PHSR, ktorý sa bude pravidelne prehodnocovať a aktualizovať. Ďalšie nové aktivity budú postupne dopisované po ich odsúhlasení obecným zastupiteľstvom. Zpracované budú v čase pravidelnej aktualizácie akčného plánu PHSR.

Tabuľka 29 Prehľad priorít, opatrení a aktivít podľa oblastí

A. HOSPODÁRSKA OBLASŤ	
Priorita 1.	Dopravná infraštruktúra
Opatrenie 1.1.	Rozvoj a skvalitňovanie vnútornej dopravnej infraštruktúry
aktivita	1.1.1. Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov
	1.1.2. Rekonštrukcia a výstavba parkovacích a odstavných plôch pri základnej škole, škôlke, cintoríne, predajniach, ihrisku a i.
	1.1.3. Oprava mostov a lávok
	1.1.4. Osadenie mostov pre motorové vozidlá do 3.5t s prepojením ul. 1. mája -

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

	Potočná
	1.1.5. Rekonštrukcia autobusových zastávok
	1.1.6. Rekonštrukcia plôch na námestí a parkov
	1.1.7. Dopravné značenie a inštalácia bezpečnostných prvkov (zvodidlá, semaféry, zábradlia, prechody obmedzovače rýchlosti a i.)
	1.1.8. Dopracovanie dopravno -bezpečnostného projektu obce Harichovce
	1.1.9. Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom nachádzajúci sa pod obecnými komunikáciami
	1.1.10. Príprava dokumentácie pre výstavbu miestnych komunikácií
	1.1.11. Výstavba miestnych komunikácií a chodníkov
	1.1.12. Aktivovanie vyjednávani s dotknutými subjektmi vo veci vyriešenia doprav. zaťaženia cesty II/533-ul.Levočská
	1.1.13. Diaľničný privádzač - preložka cesty II/533-obchvat obce
	1.1.14. Vybudovanie chodníka pre pešiu bezmotorovú prepravu pozdĺž cesty II/533 – spojenie: SNV-Harichovce
	1.1.15. Obnova a rekonštrukcia dopravného prepojenia medzi Harichovce – SNV /Embraco/ a Harichovce - Iliašovce Vybudovanie cyklistickej infraštruktúry
	1.1.16. Zvýšenie bezpečnosti chodcov na ceste II/533-ul. Levočská - osvetlenie frekventovaného úseku cesty II/533
	1.1.17. Zabezpečenie vylúčenia tranzitnej kamiónovej dopravy cez obec Harichovce
	1.1.18. Rekonštrukcia a dobudovania chodníka na ulici Levočskej smerom na SNV až po železničné priecestie
	1.1.19. Vybudovanie prístupových chodníkov k lavičkám ponad potok (medzi ulicami 1. mája – potočná (kolo pozemku p. Moskvikovej) , SNP - ťurová, 1. mája - Filinského)
	1.1.20. Zjednosmernenie ulíc z dôvodu zvýšenia bezpečnosti (Nova - Potočná, SNP - Družstevná)
	1.1.21. Prepojenie ulice Osloboditeľov
	1.1.22. Vybudovanie orientačného systému v obci
Priorita 2.	Základná a občianska infraštruktúra
Opatrenie 2.1.	Rozvoj školskej infraštruktúry
aktivita	2.1.1. Zriadenie a vybavenie odborných učební ZŠ
	2.1.2. Rekonštrukcia a vybavenie školskej jedálne ZŠ
	2.1.3. Podpora rozvoja mimoškolských aktivít detí a mládeže
	2.1.4. Podpora ďalšieho vzdelávania vedúcich zamestnancov ZŠ a MŠ
	2.1.5. Rekonštrukcia MŠ
	2.1.6. Výstavba telocvične ZŠ a jej vybavenia
	2.1.7. Vybudovanie a rekonštrukcia športovísk ZŠ (areálu ZŠ)
Opatrenie 2.2.	Sociálna infraštruktúra
aktivita	2.2.1. Rozvoj a skvalitňovanie opatrovateľskej služby(donáška obedov, prepravná služba, donáška liekov...)
	2.2.2. Zriadenie denného stacionára pre seniorov

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

	2.2.3 Riešenie zariadenia zdravotnej služby
	2.2.4 Zriadenie a vybavenie klubu pre matky s deťmi
	2.2.5 Zriadenia a vybavenie klubu pre deti a mládež
Opatrenie 2.3.	Kultúra
aktivita	2.3.1. Podpora kultúrnych a spoločenských akcií
	2.3.2. Vybavenie kultúrneho domu
	2.3.3. Zriadenie a vybavenie kuchyne v KD
	2.3.4. Zriadenie a vybavenie obecnej knižnice
	2.3.5. Obnova a zachovanie ľudových tradícií, duchovného bohatstva mapovaním archívnych dokumentov pre publikovanie a organizovaním kultúrnych podujatí
	2.3.6 Digitalizácia kina
Opatrenie 2.4.	Rozvoj športovej infraštruktúry
aktivita	2.4.1. Podpora organizovania športových podujatí a športových klubov
	2.4.2. Rekonštrukcia športového areálu a obecnej telocvične
	2.4.3. Výstavba detského ihriska
	2.4.4. Vybudovanie multifunkčného ihriska
	2.4.5. Prevádzka a údržba športového areálu
	2.4.6. Podpora aktivít zapojenia obyvateľov do športového života v obci s orientáciou na mládež vo veku 7-25 rokov
Opatrenie 2.5.	Rozvoj technickej infraštruktúry
aktivita	2.5.1. Rozšírenie a rekonštrukcia obecného rozhlasu
	2.5.2. Inštalácia prvkov drobnej architektúry v obci (odpadkové koše, lavičky a i.)
	2.5.3. Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia
Opatrenie 2.6.	Prevencia kriminality a inej protispoločenskej činnosti
Aktivita	2.6.1. Spolupráca s príslušnými inštitúciami v regióne okresu Spišská Nová Ves pri zabezpečení bezpečnosti a ochrany života, zdravia a majetku obyvateľov a návštevníkov obce
	2.6.2. Aktívna podpora besied a prednášok s obyvateľmi v obci
	2.6.3. Zvyšovanie bezpečnosti miestnych obyvateľov – dobudovanie kamerového systému
	2.6.4. Zavádzanie inovatívnych postupov pri riešení prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti
Opatrenie 2.7.	Rozvoj občianskej infraštruktúry
aktivita	2.7.1. Rekonštrukcia budovy OcU a KD na multifunkčný komplex
	2.7.2. Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice
	2.7.3. Technické vybavenie požiarnej zbrojnice
	2.7.4. Revitalizácia priestranstva cintorínov, domu smútku a zriadenie kolumbária
	2.7.5. Vstúpiť do rokovania s vlastníkom objektu železničnej stanice - ŽSR za účelom jeho využitia pre verejnoprospešný účel obce
	2.7.6. Obstaranie mechanizácie a obslužných strojov pre komunálne služby a potreby obce

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Opatrenie 2.8.	Rozvoj a skvalitňovanie bývania v obci
aktivita	2.8.1. Podpora úpravy a revitalizácie okolia rodinných a bytových domov a ostatných budov na území obce s dôrazom na zvyšovanie kvality života a bezpečnosti obyvateľov obce
	2.8.2. Výstavba obecných nájomných bytov Pre mladé rodiny
	2.8.3. Rozvoj bývania IBV o nové lokality, príprava bytovej výstavby v časti „Za dedinou“, „Za cintorínom“, „Veľká lúka“, „Nad Mlýnom“, „Od Levočského“
Priorita 3.	Rozvoj a využitie potenciálu cestovného ruchu
Opatrenie 3.1.	Rozširovanie infraštruktúry cestovného ruchu a kvality ponúkaných služieb
aktivita	3.1.1. Výstavba cyklotrasy Spišská Nová Ves – Harichovce – Levoča
	3.1.2. Výstavba odpočinkových zón a inštalácia prvkov drobnej architektúry v turisticky atraktívnych a vyhľadávaných lokalitách v okolí obce – Kadlubek, Krampiš,
Opatrenie 3.2.	Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu
aktivita	3.2.1. Zapájanie sa do jestvujúcich produktov cestovného ruchu (napr.: Terra Incognita)
	3.2.2. Propagácia CR, obce a jej historických koreňov
	3.2.3. Rozvoj vlastných produktov cestovného ruchu
	3.2.4. Realizácia projektov zameraných na podporu cestovného ruchu v rámci partnerstva (MAS)
Priorita 4.	Rozvoj ekonomického potenciálu obce Harichovce
Opatrenie 4.1.	Vytváranie kvalitných podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania
aktivita	4.1.1. Podpora vytvárania partnerstiev medzi verejným a súkromným sektorom
	4.1.2. Podpora posilnenia služieb pre investorov
	4.1.3. Zriadenie sociálneho podniku obecných služieb
	4.1.4. Publikovanie propagačných materiálov
Opatrenie 4.2.	Skvalitňovanie miestnych služieb
aktivita	4.2.1. Príprava a spracovanie zámerov, Realizačných projektových dokumentácií a verejných obstarávaní
	4.2.2. Elektronizácia verejných služieb
	4.2.3. Pravidelná aktualizácia PHSR
	4.2.4. Zriadenie bankomatu v obci
B. SOCIÁLNA OBLASŤ	
Priorita 5.	Systémové znižovanie nezamestnaných obyvateľov obce Harichovce rozvojom aktívnej politiky trhu práce
Opatrenie 5.1.	Rozvoj spolupráce všetkých zainteresovaných inštitúcií za účelom systémového znižovania nezamestnanosti rozvojom aktívnej politiky trhu práce
aktivita	5.1.1. Aktívna spolupráca s VÚC KSK a regiónom okresu Spišská Nová Ves pri aktivitách podporujúcich znižovanie nezamestnanosti, rovnosť príležitostí a začleňovanie znevýhodnených skupín do pracovného procesu
	5.1.2. Využívanie novej podpory z programov ÚPSVaR na podporu zamestnanosti
	5.1.3. Podpora sociálneho zapojenia nezamestnaných
Priorita 6.	Komunitná spolupráca

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Opatrenie 6.1.	Aktivizácia obyvateľstva
aktivita	6.1.1 Informačné kampane (enviromentálna výchova, prevencia rôznych foriem diskriminácie, a pod.)
	6.1.2 Rozvoj miestnej spolkovvej a klubovej činnosti
	6.1.3 Rozvoj spolupráce na miestnej, regionálnej a národnej úrovni
	6.1.4 Realizácia stretnutí starostu a poslancov s občanmi
	6.1.5 Vytvorenie neformálneho partnerstva organizácií zapojených v oblasti voľnočasových aktivít mládeže
	6.1.6 Aktivizácia občanov cez participiálne projekty podané občanmi
C. ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	
Priorita 7.	Rozvoj environmentálnej infraštruktúry obce
Opatrenie 7.1.	Ochrana kvality podzemných a povrchových vôd
aktivita	7.1.1. Podpora prevencie pred nelegálnym znečisťovaním vôd rôznym druhom odpadov
	7.1.2. Rozšírenie a zvýšenie kapacity ČOV
	7.1.3. Výstavba a dobudovanie stokovej siete
	7.1.4. Dobudovanie a rekonštrukcia vodovodu
	7.1.5. Dobudovanie protipovodňových opatrení v podobe poldrov a chýbajúcich dažďových odtokov, a i.
	7.1.6. Obstaranie fekálneho vozidla
Opatrenie 7.2.	Obnova a ochrana krajiny, prírody, obecných parkov a zelene
aktivita	7.2.1. Revitalizácia parku a verejných priestranstiev v obci
	7.2.2. Udržiateľnosť partnerstva s Urbariátom a spoločné investovanie, zavedenie nových prístupov k ochrane životného prostredia a využívania prírodného potenciálu krajiny
	7.2.3. Výsadba novej zelene a kvetinových záhonov na verejných priestranstvách
	7.2.4. Revitalizácia oddychových zón v okolí obce (Pri Kadlubku, Krampiš, Žliabky)
	7.2.5. Obnova údržba lesných komunikácií
	7.2.6. Vybudovanie parku v areáli ZŠ (priestor pred budovou ZŠ)
	7.2.7. Inštalácia odpadkových košov pre exkrementy a určenie lokalít pre výbeh psov
Opatrenie 7.3.	Zlepšenie hospodárenia s odpadmi
aktivita	7.3.1. Vybudovanie malého obecného kompostoviska a zberného dvora
	7.3.2. Zavedenie systému kompostovania BRO v domácnostiach
	7.3.3. Odstraňovanie odpadov v extaviláne obce čierne skládky
	7.3.4. Zavedenie systému nakladania s odpadmi a zlepšenie systému prevencie a postihovania nelegálneho nakladania s odpadmi
	7.3.5. Podpora zavádzania environmentálnych kritérií do verejných zákaziek obce (nákupy materiálu, stavby, ...)
	7.3.6. Príprava a organizovanie spoločných brigád zameraných na zveľaďovanie obce v náväznosti na záujmový program s prepojením na súťaže
	7.3.7. Zavedenie finančnej motivácie pre občanov za separovanie TKO, enviromentálna kampaň, zvyšovanie povedomia občanov

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

	7.3.8. Práca s verejnosťou v rámci vzdelávania v oblasti nakladania s komunálnym odpadom, jeho separovaním a stavebným odpadom
Opatrenie 7.4.	Obnoviteľné zdroje a úspora energií
aktivita	7.4.1. Zvýšenie energetickej hospodárnosti budovy OcÚ a KD
	7.4.2. Investície do využívania OZE pri prevádzke obecných budov a zariadení
Opatrenie 7.5.	Ochrana pred povodňami vytváraním vhodných podmienok a podporou realizácie protipovodňových opatrení
aktivita	7.5.1. Dobudovanie protipovodňových opatrení súvisiacich s prepojením Recipientu (Levočského potoka) a chýbajúcich rigolov

Zdroj: vlastné spracovanie, obec Harichovce

1.2. ANALÝZA UKAZOVATEĽOV PHSR

Tabuľka 30 Zoznam ukazovateľov dopadu podľa oblastí

Typ	Názov ukazovateľa	Zdroj	Merná jednot.	Rok 2017	Rok 2023
A. HOSPODÁRSKA OBLASŤ					
Dopad	Vyššia spokojnosť s občianskou vybavenosťou v obci	prieskum	%	6,1	10
	Vyššia spokojnosť s rozvojom a napredovaním obce	prieskum	%	43,8	55
B.					
Dopad	Nárast spokojnosti miestnych obyvateľov s poskytovanými sociálnymi službami pre seniorov v obci	prieskum	%	6,1	12
	Nárast spokojnosti miestnych obyvateľov s poskytovanými sociálnymi službami pre obyvateľov sociálne vylúčených komunít	prieskum	%	7	14
C. ENVIROMENTÁLNA OBLASŤ					
Dopad	Zvýšený počet opatrení zameraných na ochranu prírody a životného prostredia	obec	počet	0	3

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Harichovce

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Tabuľka 31 Zoznam ukazovateľov výsledku podľa aktivít

Priorita/opatrenie/aktivita	Ukazovateľ výsledku	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota r. 2017	Cieľová hodnota r. 2023
A. HOSPODÁRSKA OBLASŤ					
Priorita 1. Dopravná infraštruktúra					
Opatrenie 1.1. Rozvoj a skvalitňovanie vnútornej dopravnej infraštruktúry					
1.1.1. Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov	počet kilometrov rekonštruovaných komunikácií	obec	počet	0	7,0
1.1.2. Rekonštrukcia a výstavba parkovacích a odstavných plôch pri základnej škole, škôlke, cintoríne, predajniach, ihrisku a i.	Počet parkovacích plôch	obec	počet	0	5
1.1.3. Oprava mostov a lávok	Počet rekonštruovaných mostov	obec	počet	0	4
1.1.4. Osadenie mostov pre motorové vozidlá do 3.5t s prepojením ul. 1. mája - Potočná	Počet mostov	obec	počet	0	1
1.1.5. Rekonštrukcia autobusových zastávok	Počet autobusových zastávok	obec	počet	0	5
1.1.6. Rekonštrukcia plôch na námestí a parkov	rekonštruované plochy	obec	počet	0	2
1.1.7. Dopravné značenie a inštalácia bezpečnostných prvkov (vzodidlá, semafory, zábradlia, prechody obmedzovače rýchlosti a i.)	Počet osadených dopravných značení	obec	Počet	0	6
1.1.8. Dopracovanie dopravno -bezpečnostného projektu obce Harichovce	Počet projektov	obec	Počet	0	1
1.1.9. Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom nachádzajúci sa pod obecnými komunikáciami	Počet pozemkov	obec	počet	0	50
1.1.10. Príprava dokumentácie pre výstavbu	Počet PD a povolení	obec	počet	0	5

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

miestnych komunikácií					
1.1.11. Výstavba miestnych komunikácií a chodníkov	Počet km	obec	Počet	0	5
1.1.12. Aktivovanie vyjednávani s dotknutými subjektmi vo veci vyriešenia doprav. zaťaženia cesty II/533-ul.Levočská	Dohoda, memorandum	obec	počet	0	3
1.1.13. Diaľničný privádzač - preložka cesty II/533-obchvat obce	Preložka cesty-obchvat obce	obec	počet	0	1
1.1.14. Vybudovanie chodníka pre pešiu bezmotorovú prepravu pozdĺž cesty II/533 – spojenie: SNV-Harichovce	Počet km	obec	počet	0	1
1.1.15. Obnova a rekonštrukcia dopravného prepojenia medzi Harichovce – SNV /Embraco/ a Harichovce - Iliašovce Vybudovanie cyklistickej infraštruktúry	Počet km	obec	počet	0	4
1.1.16. Zvýšenie bezpečnosti chodcov na ceste II/533-ul. Levočská - osvetlenie frekventovaného úseku cesty II/533	Počet svetelných bodov	obec	počet	0	50
1.1.17. Zabezpečenie vylúčenia tranzitnej kamiónovej dopravy cez obec Harichovce	Dohoda, memorandum	obec	počet	0	3
1.1.18. Rekonštrukcia a dobudovania chodníka na ulici Levočskej smerom na SNV až po železničné priecestie	Počet km	obec	počet	0	0,4
1.1.19. Vybudovanie prístupových chodníkov k lavičkám ponad potok (medzi ulicami 1. mája – potočná (kolo pozemku p. Moskvikovej) , SNP - ťurová, 1. mája - Filinského)	Počet km	obec	počet	0	1,5
1.1.20. Zjednosmernenie ulíc z dôvodu zvýšenia bezpečnosti (Nova - Potočná, SNP - Družstevná)	Počet ulíc	obec	počet	0	4
1.1.21. Prepojenie ulice Osloboditeľov	Počet prepojení	obec	počet	0	1
1.1.22. Vybudovanie orientačného systému v obci	kpl	obec	počet	0	1
Priorita 2. Základná a občianska infraštruktúra					
Opatrenie 2.1. Rozvoj školskej infraštruktúry					
2.1.1. Zriadenie a vybavenie odborných učební ZŠ	Počet odborných učební	obec	počet	0	3
2.1.2. Rekonštrukcia a vybavenie školskej jedálne ZŠ	Počet objektov	obec	počet	0	1

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

2.1.3. Podpora rozvoja mimoškolských aktivít detí a mládeže	Počet podporených aktivít	obec	počet	0	20
2.1.4. Podpora ďalšieho vzdelávania vedúcich zamestnancov ZŠ a MŠ	Počet učiteľov	obec	počet	0	10
2.1.5. Rekonštrukcia MŠ	Počet rekonštruovaných MŠ	obec	počet	1	1
2.1.6. Výstavba telocvične ZŠ a jej vybavenia	Príprava PD a realizácia	obec	počet	0	1
2.1.7. Vybudovanie a rekonštrukcia športovísk ZŠ (areálu ZŠ)	Počet športovísk	obec	počet	0	5
Opatrenie 2.2. Sociálna infraštruktúra					
2.2.1. Rozvoj a skvalitňovanie opatrovateľskej služby(donáška obedov, prepravná služba, donáška liekov...)	Počet nových/skvalitnených sociálnych služieb	obec	počet	0	5
2.2.2. Zriadenie denného stacionára pre seniorov	Počet denných stacionárov	obec	počet	0	1
2.2.3 Riešenie zriadenia zdravotnej služby	Zabezpečenie potencionálneho poskytovateľa	obec	počet	0	1
2.2.4 Zriadenie a vybavenie klubu pre matky s deťmi	Počet klubov	obec	počet	0	1
2.2.5 Zriadenia a vybavenie klubu pre deti a mládež	Počet klubov	obec	počet	0	2
Opatrenie 2.3 Kultúra					
2.3.1. Podpora kultúrnych a spoločenských akcií	Počet podporených kultúrnych akcií	obec	počet	0	18
2.3.2. Vybavenie kultúrneho domu	Počet vybavených kultúrnych domov	obec	počet	1	1
2.3.3. Zriadenie a vybavenie kuchyne v KD	Počet zriadených kuchýň	obec	počet	0	1
2.3.4. Zriadenie a vybavenie obecnej knižnice	Počet vybavených knižníc	obec	počet	0	1
2.3.5. Obnova a zachovanie ľudových tradícií, duchovného bohatstva mapovaním	Počet publikácií, podujatí	obec	počet	0	10

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

archívnych dokumentov pre publikovanie a organizovaním kultúrnych podujatí					
2.3.6 Digitalizácia kina	Počet zariadení	obec	počet	0	1
Opatrenie 2.4. Rozvoj športovej infraštruktúry					
2.4.1. Podpora organizovania športových podujatí a športových klubov	Počet podporených športových podujatí Počet podporených športových klubov	obec	počet	0 0	20 1
2.4.2. Rekonštrukcia športového areálu a obecnej telocvične	Počet rekonštruovaných športových objektov	obec	počet	0	1
2.4.3. Výstavba detského ihriska	Počet detských ihrísk	obec	počet	0	3
2.4.4. Vybudovanie multifunkčného ihriska	Počet ihrísk	obec	počet	0	1
2.4.5. Prevádzka a údržba športového areálu	počet	obec	počet	0	1
2.4.6. Podpora aktivít zapojenia obyvateľov do športového života v obci s orientáciou na mládež vo veku 7-25 rokov	Počet aktivít	obec	počet	0	10
Opatrenie 2.5. Rozvoj technickej infraštruktúry					
2.5.1. Rozšírenie a rekonštrukcia obecného rozhlasu	Počet rekonštruovaných obecných rozhlasov	obec	kpl	0	1
2.5.2. Inštalácia prvkov drobnej architektúry v obci (odpadkové koše, lavičky a i.)	Počet inštalovaných prvkov drobnej architektúry	obec	počet	0	20
2.5.3. Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia	Počet rekonštruovaných svetelných bodov	obec	počet	0	150
Opatrenie 2.6. Prevencia kriminality a inej protispoločenskej činnosti					
2.6.1. Spolupráca s príslušnými inštitúciami v regióne okresu Spišská Nová Ves pri zabezpečení bezpečnosti a ochrany života, zdravia a majetku obyvateľov a návštevníkov obce	Počet stretnutí	obec	počet	0	7
2.6.2. Aktívna podpora besied a prednášok s obyvateľmi v obci	Počet podporených	obec	počet	0	6

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

	podujatí				
2.6.3. Zvyšovanie bezpečnosti miestnych obyvateľov – dobudovanie kamerového systému	Počet nových kamier	obec	počet	0	12
2.6.4. Zavádzanie inovatívnych postupov pri riešení prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti	Počet zavedených inovatívnych postupov	obec	počet	0	5
Opatrenie 2.7. Rozvoj občianskej infraštruktúry					
2.7.1. Rekonštrukcia budovy OcU a KD na multifunkčný komplex	Počet rekonštruovaných budov	obec	počet	0	1
2.7.2. Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	Počet rekonštruovaných budov	obec	počet	1	1
2.7.3. Technické vybavenie požiarnej zbrojnice	Vybavenie požiarnej zbrojnice	obec	kpl	0	1
2.7.4. Revitalizácia priestranstva cintorínov, domu smútku a zriadenie kolumbária	Počet revitalizovaných priestranstiev	obec	počet	2	2
2.7.5. Vstúpiť do rokovania s vlastníkom objektu železničnej stanice - ŽSR za účelom jeho využitia pre verejnoprospešný účel obce	Zmluva,	obec	počet	1	1
2.7.6. Obstaranie mechanizácie a obslužných strojov pre komunálne služby a potreby obce	Počet strojov	obec	počet	1	8
Opatrenie 2.8. Rozvoj a skvalitňovanie bývania v obci					
2.8.1. Podpora úpravy a revitalizácie okolia rodinných a bytových domov a ostatných budov na území obce s dôrazom na zvyšovanie kvality života a bezpečnosti obyvateľov obce	Počet podporených opatrení	obec	počet	0	5
2.8.2. Výstavba obecných nájomných bytov Pre mladé rodiny	Počet nájomných bytov	obec	počet	0	20
2.8.3. Rozvoj bývania IBV o nové lokality, príprava bytovej výstavby v časti „Za dedinou“, „Za cintorínom“ „Veľká lúka“, „Nad Mlýnom“, „Od Levočského“	Počet pozemkov pre IBV	obec	počet	0	65
Priorita 3. Rozvoj a využitie potenciálu cestovného ruchu					

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Opatrenie 3.1. Rozširovanie infraštruktúry cestovného ruchu a kvality ponúkaných služieb					
3.1.1. Výstavba cyklotrasy Spišská Nová Ves – Harichovce – Levoča	Počet podporených cyklotrás	obec	počet	0	1
3.1.2. Výstavba odpočinkových zón a Inštalácia prvkov drobnej architektúry v turisticky atraktívnych a vyhľadávaných lokalitách v okolí obce – Kadlubek, Krampiš,	Počet lokalít	obec	počet	0	2
Opatrenie 3.2. Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu					
3.2.1. Zapájanie sa do jestvujúcich produktov cestovného ruchu (napr.: Terra Incognita)	Počet podaných projektov	obec	počet	0	6
3.2.2. Propagácia CR, obce a jej historických koreňov	Počet opatrení na propagáciu CR	obec	počet	0	10
3.2.3. Rozvoj vlastných produktov cestovného ruchu	Počet vlastných produktov CR	obec	počet	0	1
3.2.4. Realizácia projektov zameraných na podporu cestovného ruchu v rámci partnerstva (MAS)	Počet projektov	obec	počet	0	1
Priorita 4. Rozvoj ekonomického potenciálu obce					
Opatrenie 4.1. Vytváranie kvalitných podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania					
4.1.1. Podpora vytvárania partnerstiev medzi verejným a súkromným sektorom	Počet partnerstiev	obec	počet	0	2
4.1.2. Podpora posilnenia služieb pre investorov	Počet podporených služieb	obec	počet	0	2
4.1.3. Zriadenie sociálneho podniku obecných služieb	Počet podnikov	obec	počet	0	1
4.1.4. Publikovanie propagačných materiálov	Počet materiálov	obec	počet	0	5
Opatrenie 4.2. Skvalitňovanie miestnych služieb					
4.2.5. Príprava a spracovanie zámerov, realizačných projektových dokumentácií a verejných obstarávaní	Počet projektov	obec	počet	0	20
4.2.6. Elektronizácia verejných služieb	Počet nových/	obec	počet	0	2

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

	kvalitnejších služieb				
4.2.7. Pravidelná aktualizácia PHSR	Počet aktualizácií PHRS	obec	počet	0	2
4.2.8. Zriadenie bankomatu v obci	Počet bankomatov	obec	počet	0	1
B. SOCIÁLNA OBLASŤ					
Priorita 5. Systémové znižovanie nezamestnaných obyvateľov obce rozvojom aktívnej politiky trhu práce					
Opatrenie 5.1. Rozvoj spolupráce všetkých zainteresovaných inštitúcií za účelom systémového znižovania nezamestnanosti rozvojom aktívnej politiky trhu práce					
5.1.1. Aktívna spolupráca s VÚC KSK a regiónom okresu Spišská Nová Ves pri aktivitách podporujúcich znižovanie nezamestnanosti, rovnosť príležitostí a začleňovanie znevýhodnených skupín do pracovného procesu	Počet stretnutí	obec	počet	0	10
5.1.2. Využívanie novej podpory z programov ÚPSVaR na podporu zamestnanosti	Počet zamestnancov	obec	počet	0	5
5.1.3. Podpora sociálneho zapojenia nezamestnaných	Počet aktívne zapojených	obec	počet	0	10
Priorita 6. Komunitná spolupráca					
Opatrenie 6.1. Aktivizácia obyvateľstva					
6.1.1 Informačné kampane (enviromentálna výchova, prevencia rôznych foriem diskriminácie, a pod.)	Počet informačných aktivít	obec	počet	0	10
6.1.2 Rozvoj miestnej spolkovej a klubovej činnosti	Počet podporených spolkov a klubov	obec	počet	0	4
6.1.3 Rozvoj spolupráce na miestnej, regionálnej a národnej úrovni	Počet podporených aktivít	obec	počet	0	3
6.1.4 Realizácia stretnutí starostu a poslancov s občanmi	Počet stretnutí	obec	počet	0	6
6.1.5 Vytvorenie neformálneho partnerstva organizácií zapojených v oblasti voľnočasových aktivít mládeže	Partnerstva	obec	počet	0	3
6.1.6 Aktivizácia občanov cez participatívne projekty podané občanmi	Počet podporených projektov	obec	počet	0	50

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

3. ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ					
Priorita 7. Rozvoj environmentálnej infraštruktúry obce					
Opatrenie 7.1. Ochrana kvality podzemných a povrchových vôd					
7.1.1. Podpora prevencie pred nelegálnym znečisťovaním vôd rôznym druhom odpadov	Počet podporených aktivít	obec	počet	0	6
7.1.2. Rozšírenie a zvýšenie kapacity ČOV	Počet rekonštruovaných ČOV	obec	počet	0	1
7.1.3. Výstavba a dobudovanie stokovej siete	Dĺžka vybudovanej kanalizácie	obec	km	0	5,5
7.1.4. Dobudovanie a rekonštrukcia vodovodu	Dĺžka vodovodnej siete	obec	km	0	2
7.1.5. Dobudovanie protipovodňových opatrení v podobe poldrov a chýbajúcich dažďových odtokov, a i.	Počet opatrení	obec	m2,m	0	4
7.1.6. Obstaranie fekálneho vozidla	Počet vozidiel	obec	počet	0	1
Opatrenie 7.2. Obnova a ochrana krajiny, prírody, obecných parkov a zelene					
7.2.1. Revitalizácia parku a verejných priestranstiev v obci	Počet podporených opatrení	obec	počet	0	1
7.2.2. Udržateľnosť partnerstva s Urbariátom a spoločné investovanie, zavedenie nových prístupov k ochrane životného prostredia a využívania prírodného potenciálu krajiny	Počet dohôd a spoločných postupov	obec	spolupráca	0	3
7.2.3. Výsadba novej zelene a kvetinových záhonov na verejných priestranstvách	Počet lokalít	obec	počet	0	4
7.2.4. Revitalizácia oddychových zón v okolí obce (Pri Kadlubku, Krampiš, Žliabky)	Počet zrevitalizovaných parkov	obec	počet	0	3
7.2.5. Obnova údržba lesných komunikácií	Počet km	obec	počet	0	4
7.2.6. Vybudovanie parku v areáli ZŠ	Počet parkov	obec	počet	0	1

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

(priestor pred budovou ZŠ)					
Opatrenie 7.3. Zlepšenie hospodárenia s odpadmi					
7.3.1. Vybudovanie malého obecného kompostoviska a zberného dvora	Počet kompostovísk	obec	počet	0	1
7.3.2. Zavedenie systému kompostovania BRO v domácnostiach	Počet kompostérov	obec	počet	0	300
7.3.3. Odstraňovanie odpadov v extaviláne obce čierne skládky	Počet zrevitalizovaných zón	obec	počet	0	3
7.3.4. Zavedenie systému nakladania s odpadmi a zlepšenie systému prevencie a postihovania nelegálneho nakladania s odpadmi	Počet zavedených opatrení/systémov	obec	počet	0	1
7.3.5. Podpora zavádzania environmentálnych kritérií do verejných zákaziek obce (nákupy materiálu, stavby, ...)	Počet podporených opatrení	obec	počet	0	15
7.3.6. Príprava a organizovanie spoločných brigád zameraných na zveľaďovanie obce v nadväznosti na záujmový program s prepojením na súťaže	Počet brigád	obec	počet	0	12
7.3.7. Zavedenie finančnej motivácie pre občanov za separovanie TKO, enviromentálna kampaň, zvyšovanie povedomia občanov	Návrh riešenia, zľavy	obec	počet	0	3
7.3.8. Práca s verejnosťou v rámci vzdelávania v oblasti nakladania s komunálnym odpadom, jeho separovaním a stavebným odpadom	Počet informačných aktivít	obec	počet	0	6
Opatrenie 7.4. Obnoviteľné zdroje a úspora energií					
7.4.1. Zvýšenie energetickej hospodárnosti budovy OcÚ a KD	Počet zateplených budov	obec	počet	0	1
7.4.2. Investície do využívania OZE pri prevádzke obecných budov a zariadení	Inštalovaných zdrojov OZE	obec	počet	0	5
Opatrenie 7.5. Ochrana pred povodňami vytváraním vhodných podmienok a podporou realizácie protipovodňových opatrení					
7.5.1. Dobudovanie protipovodňových opatrení súvisiacich s prepojením recipientu (Levočského potoka) a chýbajúcich rigolov	Počet zavedených protipovodňových opatrení	obec	počet	0	2

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Harichovce

3. REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť PHSR je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

4.1. POSTUP REALIZÁCIE PHSR

Realizačná časť PHSR je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce. Stanovuje rozdelenie zodpovedností za realizáciu jednotlivých častí PHSR a popis samotných priebežných postupov, ktoré budú nevyhnutné pre úspešnú realizáciu rozvojovej stratégie obce. Dôležitou súčasťou realizácie PHSR bude zabezpečenie komunikačných a informačných aktivít vzhľadom k jednotlivým cieľovým skupinám obyvateľstva obce. Celkovú úspešnosť realizácie PHSR a postupné napĺňanie stanovených cieľov spojené s prípadnými zmenami v stratégii alebo aktualizáciami bude zabezpečovať systém monitorovania a hodnotenia. Vecný a časový harmonogram realizácie konkrétnych rozvojových projektov bude súčasťou akčných plánov stratégie. U projektov financovaných zo zdrojov Európskej únie je fixne predpísaný systém ich monitorovania. Ostatné opatrenia a projekty, ktoré nebudú financované z európskej pomoci budú monitorované cestou vyhodnotenia plnenia akčného plánu za príslušný kalendárny rok.

4.1.1. Postup realizácie PHSR

Realizácia rozvojovej stratégie obce bude postupne počas obdobia jej platnosti do roku 2022, zabezpečovaná v niekoľkých základných oblastiach:

- Dopĺňanie PHSR (v zmysle platnej metodiky PHSR a jej aktualizácií),
- Príprava rozvojových projektov (v zmysle platnej legislatívy a metodiky PHSR),
- Realizácia rozvojových projektov (v súlade so stratégiou a akčnými plánmi),
- Monitorovanie a hodnotenie plnenia PHSR,
- Aktualizácia plánov a stratégie PHSR.

Tabuľka 32 Popis realizácie jednotlivých oblastí PHSR

Oblasť	Popis/Zdôvodnenie
Dopĺňanie PHSR	V zmysle platnej metodiky sú predpísané časti, ktoré má rozvojová stratégia obce povinne obsahovať. Počas spracovania PHSR neboli k dispozícii všetky metodikou požadované údaje a preto niektoré vybrané časti PHSR bude potrebné dopĺňať v priebehu realizácie PHSR priebežne alebo hneď ako budú požadované informácie alebo údaje k dispozícii.
Príprava projektov	V zmysle platnej metodiky je dôležité realizáciu predovšetkým väčších investičných projektov starostlivo naplánovať a pripraviť. Dôležitý je výber konkrétnych projektov,

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

	ktoré sa budú realizovať, prehodnotenie ich prínosu a dopadu na plnenie cieľov stratégie, ekonomickej efektívnosti a stavu pripravenosti na konkrétnu realizáciu (technická pripravenosť, povolenia, financovanie, partneri a pod.).
Realizácia projektov	Jedná sa o základnú a nosnú časť plnenia rozvojovej stratégie obce. Predstavuje konkrétnu realizáciu investičných alebo neinvestičných projektov v zmysle s akčnými plánmi a v súlade so stratégiou PHSR. V prípade viaczdrojového financovania s využitím dotácií je dôležité zabezpečiť plnenie platnej legislatívy, zmluvných podmienok poskytovateľa dotácie, zaznamenania a archivovania priebehu realizácie (foto, video, dokumenty a pod.), propagácie projektu a pod.
Monitorovanie a hodnotenie	Postupné plnenie PHSR bude potrebné priebežne monitorovať a vyhodnocovať. V prípade neplnenia nastavených ukazovateľov, cieľov alebo v prípade výrazných zmien vonkajších alebo vnútorných vplyvov na obec bude potrebné prehodnotiť nové úpravy, zmeny alebo aktualizácie vybraných častí príp. celého PHSR.
Aktualizácia plánov a stratégie	Počas jednotlivých rokov realizácie PHSR bude samospráva každoročne prehodnocovať a aktualizovať vybrané plány – akčný plán, komunikačný plán, plán hodnotenia a monitorovania, finančný plán, zoznam ukazovateľov a pod. Samospráva každoročne do leta spracuje pripomienky úradu, poslancov, verejnosti a partnerov a navrhne aktualizácie akčného a iných plánov pred začiatkom prípravy rozpočtu na nasledujúci rok. Aktualizáciu PHSR ako celku samospráva uskutoční každé 3 – 4 roky. K termínu aktualizácie PHSR je potrebné vypracovať hodnotenie stavu projektovej pripravenosti (ex-ante).

Zdroj: vlastné spracovanie

Jednotlivé základné oblasti realizácie PHSR budú realizované prostredníctvom nasledovných aktivít:

Tabuľka 33 Aktivity pre jednotlivé oblasti realizácie PHSR

Dopĺňanie PHSR		
Názov aktivity	Popis realizácie	Formulár
Evidencia a karty mimovládnych organizácií	Postupný zber údajov, evidencia a zakladanie kariet miestnych mimovládnych organizácií (MVO) – spolky, zväzy, združenia a pod. (formálneho i neformálneho charakteru).	Predpísaný metodikou na vypracovanie PHSR: - karta MVO - evidencia MVO
Evidencia a karty podnikateľských subjektov	Postupný zber údajov, evidencia a zakladanie kariet miestnych podnikateľských osôb alebo subjektov, ktoré majú sídlo, prevádzku alebo vykonávajú činnosť na území obce.	Predpísaný metodikou PHSR: - karta právnickej osoby - evidencia podnikateľov
Dohody o partnerstvách	Oslovenie miestnych organizácií a podnikateľov s ponukou na vytvorenie partnerstva pri realizácii PHSR.	Metodikou PHSR odporúčaný vzor dohody o partnerstve
Doplnenie chýbajúcich častí resp. tabuliek	Zber údajov a ich doplnenie do tabuliek príp. doplnenie nových informácií, ktoré boli zistené resp. schválené už po termíne spracovania hlavného dokumentu PHSR.	V súlade s metodikou na vypracovanie PHSR príp. úprava alebo zjednodušenie v záujme zrozumiteľnosti.
Kritériá hodnotenia PHSR	Návrh hodnotiacich kritérií pre hodnotenie plnenia PHSR pre každoročné posudzovanie a monitorovanie plnenia akčného plánu,	Návrh a doplnenie formuláru predpísaného metodikou:

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

	opatrení a cieľov stratégie PHSR.	- kritériá hodnotenia PHSR
Hodnotiace tabuľky pre výber projektov	Výber hodnotených oblastí a príprava hodnotiacich tabuliek pre každú vybranú oblasť v súlade s metodikou PHSR.	Predpísaný metodikou PHSR: - príklady hodnotiacich tabuliek
Príprava projektov PHSR		
Hodnotenie a výber projektov	Postupné hodnotenie navrhovaných projektov podľa navrhnutých hodnotiacich tabuliek (prioritný významu a pripravenosť).	Prideľovanie bodov za každý projekt v rámci hodnotiacich tabuliek a vyhodnotenie.
Výnosovo nákladová analýza projektu	Finančné prehodnotenie navrhovaných projektov – zhodnotenie nákladov a prínosov/výnosov projektu.	Predpísaný metodikou PHSR: - výnosovo nákladová analýza
Formulár na prípravu projektov	Každý dôležitý alebo finančne náročnejší projekt zahrnutý v akčnom pláne by mal mať vypracovaný formulár na prípravu projektu).	Predpísaný metodikou PHSR: - formulár na prípravu projektov
Výberové konania	Realizácia postupu výberu dodávateľa v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, miestnymi všeobecne záväznými nariadeniami alebo pokynmi poskytovateľa dotácie.	V súlade s platnými predpismi realizované samostatne alebo odborne spôsobilými osobami.
Technická príprava projektu	Príprava technickej projektovej dokumentácie – štúdie, projekty, posudky, vyjadrenia, povolenia a pod. v súlade s platnou legislatívou SR a EÚ.	Realizované odborne spôsobilými osobami resp. príslušnými útvarmi alebo inštitúciami.
Príprava žiadostí o NFP	V prípade projektov uchádzajúcich sa o dotačnú pomoc vypracovanie žiadosti o poskytnutie dotácie vrátane projektového spisu a príslušných povinných príloh.	Predpísané formuláre žiadostí, projektov a príloh príslušným poskytovateľom dotácie.
Realizácia projektov PHSR		
Realizácia aktivít projektu	Praktická realizácia konkrétnych aktivít jednotlivých investičných i neinvestičných projektov. Archivácia dokumentácie spojenej s realizáciou projektu - stavebný denník, prezenčné listiny, zápisy zo stretnutí, foto, video a pod.	Vlastné spracovanie alebo využitie odborne spôsobilých osôb (napr. stavebný dozor), partnerov projektu alebo miestnych zamestnancov.
Propagácia projektu	Propagácia aktivít a výstupov projektu v súlade s komunikačnou stratégiou PHSR, komunikačným plánom alebo podmienkami poskytovateľa dotácie príp. partnerov projektu – príprava a archivácia materiálov (články, tabule, oznamy, foto, video, plagáty, letáky a pod.).	Vlastné spracovanie alebo využitie odborne spôsobilých osôb (napr. mediálne spoločnosti), partnerov projektu alebo miestnych zamestnancov.
Administratíva projektu	Organizácia a plánovanie realizácie aktivít projektov, finančné vyúčtovanie, monitoring realizácie a dopadov projektu. Archivácia a spracovanie sprievodnej dokumentácie projektu – žiadosti o platby, monitorovacie správy a pod.	Vlastné spracovanie alebo pri dotáciách využitie odborného poradenstva pri spracovaní predpísaných formulárov a správ vrátane príloh.

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Monitorovanie a hodnotenie PHSR		
Záznam z monitorovania	Záznam realizovaný min. 1 x za rok týkajúci sa spracovania komplexného prehľadu postupného plnenia jednotlivých opatrení stratégie prostredníctvom realizácie jednotlivých aktivít / projektov akčného plánu PHSR.	Predpísaný metodikou PHSR: - príklad záznamu z monitorovania Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Monitorovacia správa	Zber údajov a vyplnenie monitorovacej správy min. 1 x za rok, prehľad pripomienok k akčnému plánu, komunikácia s verejnosťou, spracovanie pripomienok a návrhov aktualizácií jednotlivých častí PHSR.	Predpísaný metodikou PHSR: - monitorovacia správa - + zoznam pripomienok - + návrhy zmien v PHSR Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Hodnotenie stavu plnenia ukazovateľov	Súčasťou každoročného procesu monitorovania PHSR je aj hodnotenie stavu plnenia merateľných ukazovateľov PHSR vrátane návrhov na ich aktualizáciu.	Predpísaný metodikou PHSR: - zoznam ukazovateľov Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Hodnotenie PHSR	Hodnotenie plnenia PHSR – obec každoročne vyhodnotí dosiahnuté výsledky a dopady realizovaných opatrení do 31. marca za predchádzajúci rok.	Predpísané metodikou PHSR: - kritériá hodnotenia PHSR Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Správa o plnení PHSR	Obec má povinnosť každoročne do 31. mája zaslať na samosprávny kraj správu o plnení PHSR.	V súlade s metodikou PHSR a pokynmi samosprávneho kraja.
Aktualizácia plánov a stratégie PHSR		
Akčný plán PHSR	Každoročná aktualizácia akčného plánu na daný rozpočtový rok s výhľadom na ďalšie 2 roky s priamym prepojením na rozpočet obce. Aktualizácia akčného plánu má byť realizovaná pred prípravou rozpočtu obce na ďalší rok.	Predpísaný metodikou PHSR: - akčný plán PHSR + pripomienky úradu, poslancov a verejnosti Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Plán hodnotenia a monitorovania PHSR	Prehodnotenie a aktualizácia plánu hodnotenia a monitorovania PHSR v súlade s aktualizáciou platnej legislatívy, metodiky, dokumentov obce, štatistických údajov alebo pripomienok a návrhov úradu.	Predpísaný metodikou PHSR: - plán hodnotenia a monitorovania Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Komunikačný plán PHSR	Každoročná aktualizácia komunikačného plánu v súlade s komunikačnou stratégiou PHSR v závislosti od potrieb a možností obce.	Predpísaný metodikou PHSR: - komunikačný plán PHSR Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Aktualizácia merateľných ukazovateľov PHSR	Prehodnotenie a aktualizácia merateľných ukazovateľov opatrení alebo cieľov na základe predloženia návrhov na ich	Predpísaný metodikou PHSR: - zoznam ukazovateľov + návrhy na zmeny

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

	aktualizáciu vyplývajúcu z prehodnotenia stavu plnenia ukazovateľov.	Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Hodnotenie stavu projektovej pripravenosti	V prípade celkovej aktualizácie PHSR (obvykle každé 3 – 4 roky) je potrebné vykonať ex-ante hodnotenie – stav projektovej pripravenosti k termínu aktualizácie PHSR.	Predpísaný metodikou PHSR: - ex-ante hodnotenie - stav projektovej pripravenosti Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Vyhodnotenie dotazníkových prieskumov	V prípade realizácie verejných prieskumov spojených s aktualizáciou PHSR alebo len ako zisťovanie spätnej väzby od verejnosti v súlade s komunikačným plánom.	Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri. - návrh dotazníka - vyhodnotenie prieskumu
Záznamy z verejných prerokovaní	V prípade celkovej aktualizácie PHSR spojenej s aktualizáciou cieľov a opatrení stratégie ich nový návrh bude verejne prerokovaný.	Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri. - záznam zo stretnutia + prezenčná listina, foto
Aktualizácia PHSR	Spracovanie aktualizovanej verzie celého dokumentu PHSR vrátane príloh a jeho následné schválenie obecným zastupiteľstvom.	Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri. - aktualizovaný dokument PHSR

Zdroj: vlastné spracovanie

4.1.2.Spolupráca s partnermi

Obec Harichovce už počas prípravy PHSR využívala rôzne formy partnerskej spolupráce. V rámci prípravy PHSR bolo vynaložené úsilie na vytvorenie viacsektorovej spolupráce v záujme efektívnej a plnohodnotnej vzájomnej komunikácie, zberu informácií, potrieb a poznatkov čo najširšieho spektra miestnych aktérov v obci. Partnerská spolupráca bola využívaná pri zbere údajov o obci, pri analytickom hodnotení stavu obce, SWOT analýze a problémovej analýze obce, pri stanovení vízie a cieľov rozvojovej stratégie. Partnerská spolupráca pokračovala aj pri príprave programovej a realizačnej časti PHSR obce. Obec plánuje pokračovať v partnerskej spolupráci aj v realizačnej fáze svojho rozvojového programu a to vo všetkých základných oblastiach realizácie PHSR. Konkrétne úlohy jednotlivých partnerov a oblasti spolupráce sú súčasťou podpísaných vzájomných partnerských dohôd. Vzájomná spolupráca bude zameraná predovšetkým na:

- **poznatkovú spoluprácu** – zber údajov, poznatkov a informácií o problémoch a potrebách partnera, možnostiach spolupráce, čo vie partner ponúknuť pre rozvoj obce, odborná pomoc a poradenstvo pri realizácii PHSR, inštitucionálne príp. organizačné zabezpečenie plnenia niektorých aktivít realizácie PHSR, realizácia samostatných aktivít / projektov v rámci akčného plánu PHSR a pod.;
- **finančnú spoluprácu** – spolufinancovanie spoločných projektov realizovaných v rámci akčného plánu PHSR, samostatná realizácia a financovanie rozvojových projektov v súlade s rozvojovou stratégiou obce, sponzorské a dotačné príspevky na realizáciu vybraných aktivít obce a pod.;

- **materiálnu a pracovnú spoluprácu** – nefinančná pomoc zameraná na materiálne alebo technické zabezpečenie realizácie aktivít / projektov obce, odpracovaný čas a dobrovoľná spolupráca, odborná výpomoc alebo poradenstvo, organizácia vzdelávania, seminárov a iných podujatí v záujme realizácie aktivít PHSR a pod.;
- **mediálnu spoluprácu** – spolupráca pri zabezpečovaní komunikačných a informačných aktivít v súlade s komunikačnou stratégiou PHSR, zabezpečovanie spätnej väzby v súlade s výsledkami a dopadmi realizácie projektov a aktivít PHSR, propagačné a mediálne aktivity alebo projekty a pod.

4.1.3. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Za realizáciu PHSR, jeho inštitucionálne a organizačné zabezpečenie je zodpovedná obec predovšetkým prostredníctvom jej základných orgánov - osoby starostu obce a obecného zastupiteľstva. Starosta obce pôsobiaci ako štatutárny orgán obce a zároveň ako najvyšší výkonný orgán prostredníctvom svojho výkonného orgánu – obecného úradu bude zabezpečovať základné inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR.

Jednotlivé konkrétne úlohy môžu byť delegované na jednotlivé oddelenia úradu obce prípadne môžu byť konkrétnymi úlohami poverené konkrétne osoby – zamestnanci úradu, volení zástupcovia obce, prípadne zástupcovia orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom (poradné, iniciatívne alebo kontrolné orgány). Na základe špecifikovania úloh môžu byť konkrétnymi úlohami poverení aj zástupcovia alebo konkrétne osoby partnerov obce.

Poverenie k realizácii konkrétnej úlohy bude realizované písomnou formou starostom obce prípadne vedúcim útvaru alebo oddelenia úradu alebo príspevkovej a rozpočtovej organizácie obce. V prípade partnerskej spolupráce bude starostom poverený partner na základe partnerskej dohody. Zodpovednosť za realizáciu a správnosť spracovania pridelených úloh nesie konkrétna poverená osoba, vedúci príslušného oddelenia / útvaru úradu obce. Celkovú zodpovednosť za všetky rozdelené úlohy však nesie starosta obce.

Prideľovanie úloh a zodpovedností zabezpečuje predovšetkým starosta obce a zároveň zabezpečuje priebežnú kontrolu plnenia interného harmonogramu úloh. Starosta priebežne informuje obecné zastupiteľstvo o inštitucionálnom a organizačnom zabezpečení plnenia úloh realizácie PHSR, plnení a dodržiavaní predpísaných termínov a harmonogramu realizácie PHSR.

Pri realizácii konkrétnych projektov obec bude využívať aj služby odborne spôsobilých alebo poverených osôb – odborníkov, v závislosti od zamerania jednotlivých projektov. Podľa potreby bude obec pri realizácii projektov spolupracovať s externými spoločnosťami (verejné obstarávanie, externý manažment, projektové práce, stavebné práce, stavebný dozor a pod.).

4.2. MONITOROVANIE A HODNOTENIE PHSR

PHSR je koncipovaný ako otvorený dokument, ktorý budú môcť občania priebežne pripomienkovať. Pripomienky občanov sa budú zhromažďovať priebežne a vyhodnocovať raz ročne. V prípade potreby sa pripomienky občanov zapracujú do revízie PHSR, ktorá sa bude robiť raz do roka pred začiatkom prípravy rozpočtu obce na nasledujúci rok.

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Systém monitorovania a hodnotenia PHSR je rozpracovaný do jednotlivých aktivít a podrobne popísaný v časti „Postup realizácie PHSR“. Pozostávať bude z nasledovných krokov:

- priebežný zber, spracovanie a vyhodnotenie (raz do roka) pripomienok úradu, poslancov, partnerov a verejnosti k realizácii a plneniu PHSR obce (zvyčajne do leta pred začatím príprav rozpočtu na ďalší rok);
- zhodnotenie plnenia akčného plánu PHSR, samospráva vyhodnotí výstupy, výsledky a dopady realizovaných aktivít za predchádzajúci rok (zvyčajne každý rok do 31. marca);
- zhodnotenie stavu plnenia ukazovateľov, na základe zhodnotenia plnenia akčného plánu samospráva každoročne (do 31. marca) vyhodnotí plnenie plánovaných ukazovateľov a v prípade potreby vypracuje návrh na ich úpravu;
- spracovanie monitorovacej správy za predchádzajúci rok v súlade s predpísaným formulárom a aktuálne platnou metodikou pre spracovanie PHSR (zvyčajne do 31. mája);
- spracovanie záznamu z monitorovania za predchádzajúci rok v súlade s predpísaným formulárom a aktuálne platnou metodikou pre spracovanie PHSR (zvyčajne do 31. mája);
- spracovanie a kompletizácia správy o plnení PHSR, ktorú má samospráva povinne zaslať každý rok do 31. mája na príslušný samosprávny kraj.

Na základe zistených a vyhodnotených údajov samospráva navrhne pravidelnú aktualizáciu vybraných plánov, formulárov alebo príloh PHSR. Predovšetkým sa budú pravidelne každý rok aktualizovať nasledovné časti PHSR:

- akčný plán PHSR s výhľadom na ďalšie 2 roky - samospráva vypracuje návrh akčného plánu na nasledujúci rok, ktorý má byť priamo prepojený na budúcoročný rozpočet obce (aktualizácia akčného plánu má byť realizovaná pred prípravou rozpočtu obce na ďalší rok);
- komunikačný plán PHSR – samospráva vypracuje návrh aktualizácie komunikačného plánu v súlade s komunikačnou stratégiou PHSR v závislosti od potrieb a finančných možností obce (aktualizácia komunikačného plánu má byť realizovaná pred prípravou rozpočtu obce na ďalší rok);
- merateľné ukazovatele - v prípade vypracovania návrhu na aktualizáciu ukazovateľov (vyplývajúcu z procesu monitorovania a hodnotenia) samospráva spracuje aktualizáciu základného formuláru merateľných ukazovateľov vrátane ich úprav aj v iných častiach PHSR (realizačná a finančná časť PHSR).

V prípade zásadných zmien v platnej legislatíve príp. zmien v metodike pre spracovanie PHSR alebo na základe podstatných zmien (napr. v štatistických údajoch, strategických dokumentoch obce a pod.) alebo pripomienok zásadného charakteru od miestnych aktérov v území samosprávy by mala byť realizovaná celková revízia a aktualizácia PHSR obce. V tomto prípade bude potrebné realizovať nasledovné kroky:

- aktualizácia plánu hodnotenia a monitorovania - samospráva na základe aktuálnych skutočností prehodnotí a aktualizuje plán hodnotenia PHSR;

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

- hodnotenie stavu projektovej pripravenosti - samospráva v prípade celkovej aktualizácie PHSR vykoná ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti k termínu aktualizácie PHSR;
- vyhodnotenie dotazníkových prieskumov - samospráva v prípade celkovej aktualizácie PHSR osloví verejnosť (napr. dotazníkovým prieskumom) a vyhodnotí jeho výsledky, ktoré zapracuje do aktualizácie stratégie PHSR;
- záznamy z verejných prerokovaní - samospráva v prípade celkovej aktualizácie PHSR spojenej aj so zmenou cieľov a stratégie PHSR vykoná verejné prerokovanie nového návrhu stratégie PHSR;
- spracovanie aktualizovanej verzie PHSR - samospráva zabezpečí nové aktualizované spracovanie dokumentu PHSR vrátane príloh a zabezpečí jeho schválenie miestnym zastupiteľstvom.

4.2.1.Plán hodnotenia a monitorovania

Tabuľka 34 Plán priebežných hodnotení PHSR

Plán priebežných hodnotení PHSR do roku 2023		
Forma hodnotenia	Termín hodnotenia	Dôvod hodnotenia
Operatívne hodnotenie	do leta 2017	Spracovanie a vyhodnotenie prípadných pripomienok úradu, poslancov, partnerov a verejnosti k realizácii PHSR.
	do 30. septembra 2017	Vypracovanie návrhu akčného plánu PHSR a komunikačného plánu PHSR na rok 2018 a vypracovanie návrhu položiek na zapracovanie do rozpočtu obce na rok 2018.
Operatívne hodnotenie	do 31. marca 2018	Každoročné zhodnotenie plnenia akčného plánu za minulý rok a stavu plnenia ukazovateľov.
	do 31. mája 2018	Každoročné spracovanie monitorovacej správy, záznamu z monitorovania a správy o plnení PHSR.
	do leta 2018	Spracovanie a vyhodnotenie pripomienok úradu, poslancov, partnerov a verejnosti k realizácii PHSR.
	do 30. septembra 2018	Vypracovanie návrhu akčného plánu PHSR a komunikačného plánu PHSR na rok 2019. Vypracovanie návrhu položiek na zapracovanie do rozpočtu obce na rok 2019.
Tematické hodnotenie	do konca roka 2018	Aktualizácia merateľných ukazovateľov PHSR v prípade ak bol vypracovaný návrh na ich aktualizáciu.
		Iná tematická potreba identifikovaná ako problémová s okamžitou nutnosťou vykonania príslušných zmien v stratégii (napr. plán hodnotenia a monitorovania, prílohy PHSR a pod.).

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Operatívne hodnotenie	do 31. marca 2019	Každoročné zhodnotenie plnenia akčného plánu za minulý rok a stavu plnenia ukazovateľov.
	do 31. mája 2019	Každoročné spracovanie monitorovacej správy, záznamu z monitorovania a správy o plnení PHSR.
	do leta 2019	Spracovanie a vyhodnotenie pripomienok úradu, poslancov, partnerov a verejnosti k realizácii PHSR.
	do 30. septembra 2019	Vypracovanie návrhu akčného plánu PHSR a komunikačného plánu PHSR na rok 2020 a vypracovanie návrhu položiek na zapracovanie do rozpočtu obce na rok 2020
Tematické hodnotenie	do konca roka 2019	Aktualizácia merateľných ukazovateľov PHSR v prípade ak bol vypracovaný návrh na ich aktualizáciu.
		Iná tematická potreba identifikovaná ako problémová s okamžitou nutnosťou vykonania príslušných zmien v stratégii (napr. plán hodnotenia a monitorovania, prílohy PHSR a pod.).
Strategické hodnotenie	Najskôr v roku 2019	Prehodnotenie potreby alebo nutnosti hodnotenia strategickej časti PHSR (napr. v prípade zásadných zmien legislatívy, spoločenskej potreby, neplnenia nastavených ukazovateľov alebo cieľov stratégie a pod.).
Operatívne hodnotenie	do 31. marca 2020	Každoročné zhodnotenie plnenia akčného plánu za minulý rok a stavu plnenia ukazovateľov.
	do 31. mája 2020	Každoročné spracovanie monitorovacej správy, záznamu z monitorovania a správy o plnení PHSR.
	do leta 2020	Spracovanie a vyhodnotenie pripomienok úradu, poslancov, partnerov a verejnosti k realizácii PHSR.
	do 30. septembra 2020	Vypracovanie návrhu akčného plánu PHSR a komunikačného plánu PHSR na rok 2021 a vypracovanie návrhu položiek na zapracovanie do rozpočtu obce na rok 2021.
Tematické hodnotenie	do konca roka 2020	Aktualizácia merateľných ukazovateľov PHSR v prípade ak bol vypracovaný návrh na ich aktualizáciu.
		Iná tematická potreba identifikovaná ako problémová s okamžitou nutnosťou vykonania príslušných zmien v stratégii (napr. plán hodnotenia a monitorovania, prílohy PHSR a pod.).
Operatívne hodnotenie	do 31. marca 2021	Každoročné zhodnotenie plnenia akčného plánu za minulý rok a stavu plnenia ukazovateľov.
	do 31. mája 2021	Každoročné spracovanie monitorovacej správy, záznamu z monitorovania a správy o plnení PHSR.
	do leta 2021	Spracovanie a vyhodnotenie pripomienok úradu, poslancov, partnerov a verejnosti k realizácii PHSR.

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

	do 30. septembra 2021	Vypracovanie návrhu akčného plánu PHSR a komunikačného plánu PHSR na rok 2022 a vypracovanie návrhu položiek na zapracovanie do rozpočtu obce na rok 2022.
Tematické hodnotenie	do konca roka 2021	Aktualizácia merateľných ukazovateľov PHSR v prípade ak bol vypracovaný návrh na ich aktualizáciu.
		Iná tematická potreba identifikovaná ako problémová s okamžitou nutnosťou vykonania príslušných zmien v stratégii (napr. plán hodnotenia a monitorovania, prílohy PHSR a pod.).
Mimoriadne hodnotenie	K stanovenému termínu	Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu a pod.
	K termínu aktualizácie PHSR alebo spracovania nového PHSR	Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti v prípade celkovej aktualizácie PHSR alebo začatia príprav pre vypracovanie nového PHSR pre nové programovacie obdobie.

Zdroj: vlastné spracovanie

4.3. KOMUNIKAČNÁ STRATÉGIA PHSR

4.3.1. Východisková situácia

Popis východiskovej situácie predstavuje základ efektívneho nastavenia miestnych informačných a komunikačných aktivít pre PHSR obce. Na základe analýzy aktuálneho stavu informovanosti miestnych obyvateľov a doteraz využívaných komunikačných nástrojov je možné vyhodnotiť súčasný stav, zdefinovať potreby pre obdobie platnosti PHSR a navrhnúť účinné spôsoby budúcej realizácie komunikačnej stratégie.

Na základe dotazníkového prieskumu realizovaného v rámci prípravy PHSR boli oslovení miestni obyvatelia aby vyjadrili svoju spokojnosť s dostupnými službami v obci, bývaním, zhodnotili miestny rozvoj za posledných 7 rokov a taktiež aby uviedli podnety, doporučená a návrhy pre ďalší rozvoj obce a najčastejší zdroj čerpania informácií o obci,. Výsledky prieskumu verejnej mienky sú uvedené v rámci prílohovej časti tohto dokumentu.

Zhodnotenie východiskovej situácie je možné prehľadne popísať prostredníctvom komunikačnej SWOT analýzy. Komunikačná SWOT analýza hodnotí silné a slabé stránky v rámci interného prostredia a príležitosti a hrozby z pohľadu externého prostredia. Analýza SWOT je spracovaná pre oblasť komunikácie a informovania o obci a jej rozvoji.

Tabuľka 35 Komunikačná SWOT analýza

	Užitočné pre dosiahnutie cieľov	Škodlivé pre dosiahnutie cieľov
Vnútročné prostredie	Silné stránky	Slabé stránky
	<ul style="list-style-type: none"> Atraktivita bývania na vidieku, pozitívny postoj obyvateľov, aktívna WEB stránka obce, funkčný miestny rozhlas, záujem obyvateľstva o rozvoj, neformálne diskusie o obci, miestne združenia, spolky a MVO, dobré partnerské vzťahy s MVO, obec je členom MAS MILOJ SPIŠ. 	<ul style="list-style-type: none"> obmedzené finančné zdroje obce, obmedzené personálne zabezpečenie, obmedzený dostup k internetu, chýbajúci systémový prístup zameraný na informovanosť a komunikáciu nízka aktivizácia miestnych podnikateľov – záujem o spoluprácu, slabá spolupráca s mladými ľuďmi a znevýhodnenými skupinami.
Vonkajšie prostredie	Príležitosti	Ohrozenia
	<ul style="list-style-type: none"> spolupráca v regióne okresu Spišská Nová Ves komunikačné kampane k fondom EÚ, externé organizácie zamerané na regionálny rozvoj - poradenstvo, národné resp. regionálne informačné centrá - semináre, dokumenty, letáky, nové elektronické formy komunikácie. 	<ul style="list-style-type: none"> zhoršenie ekonomickej situácie v SR alebo na východe SR vynútené zmeny v politike EÚ (migrácia obyvateľstva, ekonomická a finančná kríza, obmedzenie fondov EÚ a pod.), vysoká byrokracia a netransparentnosť pri schvaľovaní a realizácii projektov, zmeny verejnej mienky plynúce z fám a dezinformácií

Zdroje: vlastné spracovanie

4.3.2. Ciele komunikačnej stratégie

Cieľom komunikačnej stratégie obce pre obdobie realizácie PHSR do roku 2023 je vytvoriť systémový základ pre oslovenie, informovanie a vzájomnú výmenu informácií s miestnymi obyvateľmi. Zámerom je nadviazať na doteraz využívané komunikačné nástroje a zároveň prehĺbiť komunikáciu s konkrétnymi vybranými cieľovými skupinami v obci.

Na základe východiskovej situácie a s ohľadom na strategický cieľ PHSR vyplývajú pre obec nasledovné ciele komunikačnej stratégie:

- Efektívna komunikácia o možnostiach čerpania dotácií a podpory smerom k špecifickým cieľovým skupinám.
- Zaistenie publicity PHSR s dôrazom na zrozumiteľnosť, kvalitu a dostupnosť informácií.
- Zvýšiť povedomie o výhodách partnerskej spolupráce pri realizácii rozvojových aktivít.

- Motivovať cieľové skupiny k aktívnej komunikácii a podávania spätnej väzby k aktivitám obce.
- Využívať moderné a inovatívne formy cieleného oslovenia a komunikácie vybraných cieľových skupín obyvateľstva (podnikatelia, mladí ľudia, znevýhodnení obyvatelia, seniori a pod.).

4.3.3.Cieľové skupiny

Cieľové skupiny pre realizáciu rozvojových aktivít PHSR je možné rozdeliť nasledovne:

- spoločné cieľové skupiny – skupina vnímaná a oslovená ako celok a
- špecifické cieľové skupiny – skupiny obyvateľov so spoločnými záujmami, potrebami, problémami, ktorí si vyžadujú osobitné formy oslovenia a spôsoby komunikácie.

Spoločné cieľové skupiny:

- obyvatelia obce,
- subjekty zapojené do realizácie PHSR,
- verejné a regionálne inštitúcie,
- masmédiá,
- potencionálni prijímatelia dotácií a podpory z fondov EÚ.

Špecifické cieľové skupiny:

- mladí ľudia žijúci v obci,
- MRK a iné znevýhodnené skupiny obyvateľov,
- miestni seniori,
- podnikatelia,
- mimovládne organizácie, spolky a záujmové združenia.

4.3.4.Komunikačná stratégia PHSR

Komunikačná stratégia vychádza z princípu, že komunikácia je neoddeliteľnou súčasťou efektívneho budúceho rozvoja obce realizovaného prostredníctvom PHSR. Prispieje k vytváraniu partnerstiev za účelom dosahovania všeobecného prospechu z investovaných zdrojov prostredníctvom rôzne orientovaných projektov. Prispieje k zvyšovaniu počtu podávaných projektov nielen zo strany samosprávy ale aj zo strany zainteresovaných špecifických skupín obyvateľstva. Podporí sa zlučovanie rôznych zdrojov za účelom dosiahnutia spoločného prospechu pre obec. Zvýši sa všeobecná informovanosť o dianí v obci. Zvýši sa efektivita realizácie projektov v obci a napĺňanie cieľov PHSR.

Samotná komunikačná stratégia by mala vychádzať z cieľov PHSR a obsahovať konkrétne opatrenia v oblasti informovania a komunikácie. Komunikačná stratégia PHSR vychádza z nasledovných všeobecných princípov komunikácie:

- flexibilitnosť komunikácie – prístup aktuálnych informácií,
- kontinuálnosť komunikácie – pravidelnosť v informovaní a
- dostupnosť komunikácie – rôznorodosť využívaných nástrojov.

Komunikačná stratégia je vyjadrením spôsobu, akým bude obec zabezpečovať informovanosť a komunikáciu počas obdobia realizácie PHSR do roku 2022.

4.3.5.Prípravná fáza PHSR

Aby mala samospráva pri realizácii svojich rozvojových projektov podporu miestnej verejnosti je dôležité zapájať miestne obyvateľstvo už do prípravy PHSR. Zároveň by mala byť verejnosť priebežne informovaná o postupe prípravy a spracovania rozvojovej stratégie a mala by mať možnosť aktívne vstupovať do procesu prípravy dokumentu.

V prvej fáze bolo potrebné zabezpečiť základnú informovanosť predstaviteľov samosprávy spojenú so zmenou platnej legislatívy týkajúcej sa regionálneho rozvoja na národnej úrovni. Zmeny sa týkali novelizácie zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z. platné od roku 2015. Okrem toho bola v roku 2015 vypracovaná nová metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC, ktorá má za cieľ zjednotiť proces spracovávania PHSR na miestnej i regionálnej úrovni. Nová metodika priniesla so sebou množstvo nových analýz, prehľadov, metód a postupov spracovania, ktoré si vyžadovali samostatné odborné prístupy a vysvetlenia za účelom nastavenia konkrétnych postupov realizácie prípravy stratégie a spracovania samotného dokumentu PHSR. Predstavitelia samosprávy sa zúčastňovali na doplňujúcich seminároch informujúcich o aktuálnych zmenách v postupoch a ich konkrétnom uplatnení. Následne bolo potrebné zabezpečiť internú komunikáciu a informovať miestnych poslancov a pracovníkov obecného úradu. Za účelom odborného poradenstva a výmeny aktuálnych informácií boli realizované stretnutia zástupcov miestnej samosprávy s externými poradenskými organizáciami príp. inštitúciami poskytujúcimi poradenstvo pri podpore regionálneho rozvoja.

Na základe novej metodiky na vypracovanie PHSR bolo dôležité prehliť medzisektorovú spoluprácu medzi miestnym verejným a súkromným sektorom vrátane zapojenia verejnosti, miestnych organizácií, záujmových združení a spolkov. To si vyžadovalo osobitný prístup pri oslovení, aktivizácii, informovaní a zapojení všetkých dotknutých aktérov do spolupráce. Využitie boli predovšetkým nasledovné metódy informovania a zapájania do spolupráce:

- **stretnutia** – formálne, neformálne alebo pracovné stretnutia starosta – zamestnanci úradu, starosta – poslanci, starosta – miestne osobnosti (lídri) miestnych záujmových skupín, starosta - starostovia okolitých obcí, starosta – odborné poradenské skupiny, stretnutia pracovných skupín a riadiaceho tímu pre prípravu PHSR;
- **rozhovory a prieskumy** – príprava a realizácia dotazníkového prieskumu pre verejnosť,
- **odborné poradenstvo** – využívanie odborných poradenských služieb, zriadenie miestnej poradenskej a pracovnej skupiny pre prípravu PHSR;
- **využitie existujúcich médií** – informovanie prostredníctvom miestnych novín, rozhlasu, informačnej úradnej tabule, WEB stránky a rôznych spôsobov elektronickej komunikácie.

4.3.6.Realizačná fáza PHSR

Jej cieľom je počas jednotlivých rokov obdobia realizácie PHSR informovať o rozvojovej stratégii obce verejnosť, nadväzovať a udržiavať partnerské vzťahy a medzisektorovú spoluprácu v obci, informovať

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

a motivovať špecializované cieľové skupiny k podávaniu projektov, podávať správy o plnení PHSR, pravidelne vyhodnocovať a aktualizovať vybrané časti PHSR.

Počas realizačnej fázy PHSR bude informovanie a komunikácia zabezpečená na základe nasledovných opatrení:

1. Informovanosť a medializácia;
2. Komunikácia s partnermi;
3. Komunikácia so špecializovanými cieľovými skupinami;
4. Hodnotenie a aktualizácia PHSR.

Jednotlivé opatrenia budú realizované prostredníctvom nasledovných aktivít:

Tabuľka 36 Popis komunikačných aktivít v rámci jednotlivých fáz PHSR

Opatrenie	Aktivity	Rok realizácie
Prípravná fáza	<ul style="list-style-type: none"> - Informovanie a spolupráca s partnermi pre PHSR - Informovanie o postupe prác spracovania PHSR - Zverejňovanie pracovných verzií PHSR - Verejné prerokovanie PHSR - Zverejnenie finálnej verzie PHSR (po zapracovaní pripomienok). 	2017
Realizačná fáza	<ul style="list-style-type: none"> - Informačná kampaň po schválení PHSR - WEB stránka obce, - úradná informačná tabuľa, - miestny rozhlas, - sociálne siete, - tlačené materiály, - informovanie na verejných podujatiach. 	2017
	<ul style="list-style-type: none"> - Informovanie partnerov a verejných inštitúcií o platnom PHSR (združenie obcí, MAS, VÚC a pod.) - listy, - tlačené materiály, - digitálne médiá (CD, USB), - WEB stránka. 	2017
Informovanosť a medializácia	<ul style="list-style-type: none"> - Pravidelné informovanie o aktivitách, realizovaných projektoch a aktualitách ohľadom PHSR - WEB stránka obce, - úradná informačná tabuľa, - miestny rozhlas, - sociálne siete, - formálne a neformálne stretnutia s verejnosťou, - tlačené materiály, - pracovné stretnutia, - informovanie na verejných podujatiach. 	2017 – 2023

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

	<ul style="list-style-type: none"> - Pravidelná propagácia PHSR a realizovaných projektov v obci - miestne a regionálne médiá (noviny, televízia, rozhlas, internet), - digitálne médiá (foto, video, DVD, CD, USB, aplikácie PC/mobil/tablet), - propagačné materiály (letáky, brožúry, plagáty, banery), - propagačné podujatia (výstavy a expozície, konferencie, semináre, exkurzie a pod.) 	2017 – 2023
	<ul style="list-style-type: none"> - Pravidelné prieskumy verejnej mienky, názorov a celkového vnímania rozvoja obce verejnosťou - dotazníkové prieskumy pre širokú verejnosť, - prieskumy verejnej mienky, - verejné stretnutia. 	2017 – 2023
	<ul style="list-style-type: none"> - Záverečná informačná a propagačná kampaň - WEB stránka obce, - úradná informačná tabuľa, - miestny rozhlas, - sociálne siete, - tlačené materiály, - informovanie na verejných podujatiach. 	2017 – 2023
<p>Realizačná fáza</p> <p>Komunikácia s partnermi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Oslovenie existujúcich a nových partnerov - listy, - informačná tabuľa, - návštevy, - motivačné stretnutia. - Spolupráca s partnermi (príprava a realizácia spoločných projektov, spoločných aktivít a podujatí) - dohody o partnerstve a spolupráci, - elektronická komunikácia, - pracovné stretnutia, - odborné poradné alebo pracovné skupiny, - vzdelávacie odborné semináre, programy. - Pravidelná komunikácia a informovanie partnerov - úradná informačná tabuľa, - miestny rozhlas, - elektronická komunikácia, - listy a tlačené materiály, - osobné a verejné stretnutia. 	2017 – 2023
<p>Realizačná fáza</p> <p>Komunikácia so špecializovanými cieľovými skupinami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Oslovenie zástupcov miestnych komunít a záujmových skupín resp. ich neformálnych lídrov - miestny rozhlas, - úradná informačná tabuľa, - elektronická komunikácia a sociálne siete, 	2017 – 2023

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

	<ul style="list-style-type: none"> - tlačené materiály, - verejné stretnutia a podujatia. - Spolupráca s dotknutými špecializovanými skupinami - pracovné stretnutia, - miestne poradné alebo pracovné skupiny, - verejné stretnutia a návštevy, - dotazníkové prieskumy. - Informovanie a vzdelávanie špecializovaných skupín - úradná informačná tabuľa, - elektronická komunikácia a sociálne siete, - listy a tlačené materiály, - výstavy a exkurzie, - vzdelávacie odborné semináre, programy a konferencie. 	
<p>Realizačná fáza</p> <p>Hodnotenie a aktualizácia PHSR</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vypracovanie a archivácia sprievodnej dokumentácie priebežného monitorovania, hodnotenia a postupnej realizácie PHSR - príprava ročnej správy o plnení PHSR, - ročné komunikačné plány, - monitoring a aktualizácia akčných plánov, - nové dohody o partnerstvách, - záznamy z rokovaní pracovných a poradných skupín, - plánovacie formuláre prieskumov, - evidencia a karty podnikateľských subjektov, - evidencia a karty MVO/združení/spolkov, - stav projektovej pripravenosti, - hodnotiace tabuľky pre výber projektov, - formuláre na prípravu projektov, - nákladovo výnosové analýzy projektov a záznamy z prerokovaní aktualizácií PHSR (komisie, verejnosť). 	2017 – 2023

Zdroj: vlastné spracovanie

4.3.7. Komunikačné plány PHSR

Miestna samospráva si na základe komunikačnej stratégie na každý rok realizácie PHSR navrhne konkrétne komunikačné a informačné aktivity (projekty), ktoré budú spracované do ročných komunikačných plánov.

Komunikačné plány budú zahŕňať:

- analýzu realizovaných informačných a komunikačných aktivít pre jednotlivé cieľové skupiny na základe stanovených opatrení a vyhodnotenie ich úspešnosti,
- návrh a vyhodnotenie relevantných ukazovateľov výstupov a výsledkov vrátane stanovenia cieľových ukazovateľov na daný rok,
- časový harmonogram uskutočnenia plánovaných aktivít,

- detailnejšie rozpracovanie konkrétnych aktivít na 12 mesiacov v danom roku,
- návrh finančného zabezpečenia na jednotlivé aktivity plánované v danom roku,
- predbežné finančné alokácie na ďalšie roky,
- osoby zodpovedné za prípravu a realizáciu jednotlivých komunikačných aktivít a
- osoby zodpovedné za vypracovanie záznamov a archiváciu sprievodnej dokumentácie (prezenčné listiny, zápisy, fotodokumentácia a pod.) z jednotlivých komunikačných alebo informačných aktivít.

Ročné komunikačné plány budú vypracované na základe vzorového formuláru, ktorý je v súlade s platnou metodikou na vypracovanie PHSR. Vzorový formulár komunikačného plánu pre fázu realizácie PHSR (v súlade s aktuálne platnou metodikou – verzia 2.0) tvorí prílohu PHSR.

4.4. AKČNÝ PLÁN OBCE HARICHOVCE NA ROKY 2017 -2018

Akčný plán obsahuje zoznam projektov (aktivít), ktoré prispievajú k naplneniu cieľov jednotlivých priorít a opatrení, na najbližšie roky.

Aktivity sú zoradené podľa obdobia kedy sa plánuje ich realizácia, preto je potrebné jeho každoročné monitorovanie, t.j. vyhodnocovanie a následné aktualizovanie. V rámci aktualizácie akčného plánu sa pridávajú aktivity (projekty) v súlade s programovou časťou PHSR. Akčný plán je podkladom (vstupom) do plánovania rozpočtu obce.

Za realizáciu jednotlivých projektov je zodpovedný gestor projektu. V akčnom pláne väčšinou ako gestor (realizátor) vystupuje obec, t.j. priamo zodpovedným je starosta obce.

V prípade, že v rámci projektu má obec partnera, je nevyhnutné stanoviť z každej inštitúcie zodpovedné osoby s cieľom zabezpečenia potrebnej komunikácie a zodpovednosti.

Akčný plán na roky 2017-2018 je uvedený v prílohe PHSR.

5. FINANČNÁ ČASŤ

5.1 FINANČNÝ PLÁN PHSR

Finančná časť PHSR obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Financovanie PHSR a akčného plánu bude viaczdrojové. Hlavné zdroje financovania predstavujú zdroje EÚ (EŠIF), rozpočet obce, štátny rozpočet a dotácie, súkromné zdroje a iné. Akčný plán na trojročné obdobie obsahuje výšku jednotlivých výdavkov v súlade s rozpočtom obce a vhodnými zdrojmi financovania, pričom výška bola stanovená kvalifikovaným odhadom, resp. Ako výsledok zrealizovaných verejných obstarávaní.

Finančná časť pre všetky opatrenia PHSR obsahuje informácie o možnostiach a zdrojoch finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení/aktivít a to hlavne zo štrukturálnych EÚ fondov.

Finančný rámec pre realizáciu PHSR je spracovaný na roky 2017 – 2023 a indikatívny rozpočet pre akčný plán na roky 2017-20198. Sumy pre jednotlivé opatrenia sú uvádzané kvalifikovaným odhadom, nakoľko ich skutočné vyjadrenie bude stanovené po spracovaní projektovej dokumentácie a výbere zhotoviteľa projektu/stavby. Hodnoty finančnej náročnosti pre tieto aktivity (projekty) budú aktualizované každoročne, pri aktualizácii akčného plánu na n+2 roky.

Finančný plán PHSR je uvedený vo Formulároch F1 a F2 v rámci prílohovej časti.

6. ZÁVER

Spracovaním Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Harichovce na roky 2017-2023 vznikol strategický strednodobý dokument v záujme zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja obce a regiónu, ktorý je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja obce v jej jednotlivých oblastiach.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Harichovce vychádza z prioritných potrieb obce a z možností ich realizácie s cieľom zlepšovať životné podmienky jej obyvateľov a zvyšovať konkurencie schopnosť regiónu.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Harichovce je otvorený dokument, ktorý bude pravidelne vyhodnocovaný a aktualizovaný podľa skutočnej potreby na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Zodpovednosť za administratívne zabezpečenie a za postupnú realizáciu jednotlivých aktivít obsiahnutých v programe má obecné zastupiteľstvo, starosta obce a príslušné komisie zriadené pri obecnom zastupiteľstve.

Predpokladom pre úspešnú realizáciu rozvojových zámerov obce je aktívny prístup volených zástupcov v obecnom zastupiteľstve pri vecnom schvaľovaní jednotlivých úloh a využívaní možností financovania plánovaných aktivít.

6.1 INFORMÁCIE O SCHVÁLENÍ A ZVEREJNENÍ PHSR

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Harichovce na roky 2017-2023 bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa .....

PRÍLOHY

Formulár U4 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Základný riadiaci tím

Funkcia v riadiacom tíme	Meno člena základného tímu	Funkcia v pracovnom zaradení
garant PHSR	Roman Hrušovský	Starosta obce
člen	Jozef Peklanský	poslanec obecného zastupiteľstva
člen	Ing. Ľubomír Belej	poslanec obecného zastupiteľstva
člen	Ing. Jaroslav Vasko	zástupca súkromného sektora
člen	Patrik Hroblák	zástupca neziskového sektora
člen	Ing. Jana Tóthová	zástupca externej firmy spolupracujúcej pri príprave PHSR

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Harichovce

Pracovná skupina č.1 – hospodárska

Funkcia v pracovnej skupine	Meno člena pracovnej skupiny	Funkcia v pracovnom zaradení
gestor skupiny	Jozef Gregorík	zástupca súkromného sektora
koordinátor	Magda Peklanská	pracovníčka OcÚ
metodik	Beata Sekelská	pracovníčka OcÚ

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Harichovce

Pracovná skupina č.2 – sociálna

Funkcia v pracovnej skupine	Meno člena pracovnej skupiny	Funkcia v pracovnom zaradení
gestor skupiny	Mgr. Jozef Pramuka	poslanec obecného zastupiteľstva
koordinátor	Mgr. Anna Federová	pracovníčka OcÚ
metodik	Galiková Katarína	sociálna pracovníčka

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Harichovce

Pracovná skupina č.3 – environmentálna

Funkcia v pracovnej skupine	Meno člena pracovnej skupiny	Funkcia v pracovnom zaradení
gestor skupiny	Mgr. Anna Federová	pracovníčka OcÚ
koordinátor	Magda Peklanská	pracovníčka OcÚ
metodik	Ing. Michal Auxt	Zástupca súkromného sektora

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Harichovce

Formulár U9 Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR

Názov dokumentu, rok vydania/spracovania/schválenia	Platnosť dokumentu /výhľad	Úroveň dokumentu	Zdroj
Analýza rozvojového potenciálu regiónov SR a ich územných rozdielom s priemetom na tematickú koncentráciu EŠIF v Partnerskej dohode SR na roky 2014-2020	2020	národná	www.partnerskadoho-da.gov.sk
Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020, 2013	2020	národná	www.minzp.sk
Atlas RÓMSKYCH komunit na Slovensku 2013, 2014	neurčená	národná	www.minv.sk
Dlhodobá koncepcia bývania pre marginalizované skupiny obyvateľstva a model jej financovania, 2004	neurčená	národná	www.telekom.gov.sk
Dôsledky klimatickej zmeny a možné adaptačné opatrenia v jednotlivých sektoroch, 2011	neurčená	národná	www.shmu.sk
EU Framework for National Roma Integration Strategies up to 2020, 2011	2020	medzinárodná	www.ec.europa.eu/justice
Koncepcia využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030, 2011	2030	národná	www.minzp.sk
Koncepcia rozvoja pôdohospodárstva SR na roky 2013-2020, 2013	2020	národná	www.mpsr.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení zmien a doplnkov č. 1 KURS 2011	2010/2025, priebežná aktualizácia	národná	www.telekom.gov.sk
Koncepcia štátnej bytovej politiky do roku 2020, 2015	2020	národná	www.telekom.gov.sk
Marketingová stratégia Slovenskej agentúry pre cestovný ruch na roky 2014-2020, 2013	2020	národná	www.sacr.sk
Metodika na vypracovanie PHSR (verzia 2.0, február 2015)	neurčená	národná	www.telekom.gov.sk
Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja, 2001	neurčená	národná	www.minzp.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky 2020/30	2020 /2030	národná	www.telekom.gov.sk
Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a	2020	národná	www.telekom.gov.sk

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

cykloturistiky v Slovenskej republike, 2013			
Návrh energetickej politiky Slovenskej republiky, 2013	2015/2020	národná	www.economy.gov.sk
Návrh orientácie, zásad a priorít vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2027	2027	národná	www.minzp.sk
Odporúčanie Rady z 22. apríla 2013 o zavedení záruky pre mladých ľudí (2013/C 120/01), 2013	2020	medzinárodná	www.employment.gov.sk
Oznámenie Komisie EURÓPA 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, 2010	2020	medzinárodná	www.telekom.gov.sk www.eur-lex.europa.eu
Partnerská dohoda SR na roky 2014-2020, 2014	2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky na roky 2014-2020, 2014	2020	národná	www.mpsr.sk
Plán rozvoja a modernizácie ciest II. a III. triedy na území Košického samosprávneho kraja „Regionálny MASTER PLÁN“, 2013	neurčená	regionálna	www.vucke.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja pre roky 2016 – 2022	2022	regionálna	www.vucke.sk
Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011-2015, 2013	2015	národná	www.minv.sk
Rozvojový plán Slovensko – Východ, 2006	2013	regionálna	www.vucke.sk
Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020, 2013	2020	národná	www.telekom.gov.sk
Stratégia CLLD územia MAS HNILEC	2023	regionálna	
Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020	2020	národná, regionálna	www.telekom.gov.sk
Strategický plán rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy	2020	národná, regionálna	www.telekom.gov.sk
Stratégia protipovodňovej ochrany do roku 2020, 2013	2020	národná	www.minzp.sk

Internetové zdroje informácií

http://census2011.statistics.sk	www.cdb.sk
http://cp.atlas.sk	www.maps.google.com
http://datacube.statistics.sk	www.minv.sk
http://datacube.statistics.sk/SODB/	www.opk-oko-snv.sk
http://harichovce.ocu.sk	www.orsr.sk
http://msharichovce.edupage.org	www.pamiatky.sk
http://statdat.statistics.sk	www.protipoziarne.sk
http://uzemia.enviroportal.sk	www.registeruz.sk
http://zsharichovce.edupage.org	www.skharichovce.sk
www.beiss.sk	www.zrsr.sk
	www.shmu.sk
	www.enviroportal.sk
	www.hospodarenieobci.sk

- Štatistický úrad SR (www.statistics.sk),
<http://datacube.statistics.sk/TM1WebSK/TM1WebLogin.aspx>
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR www.upsvar.sk

Súvisiaca legislatíva

1. Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.,
2. Zákon č. 309/2014 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,
3. Zákon č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
4. Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
5. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách,
6. Zákon č. 292/2014 o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zoznam skratiek použitých v PHSR

CR –	Cestovný ruch
ČOV –	Čistiareň odpadových vôd
EÚ –	Európska únia
EŠIF –	Európske štrukturálne investičné fondy
FO -	Fyzická osoba
CHVÚ –	Chránené vtáčie územie
IBV –	individuálna bytová výstavba
IT –	informačné technológie
KO –	komunálny odpad
MAS –	Miestna akčná skupina
MRK -	marginalizovaná rómska komunita
MŠ –	materská škola
n.o. -	nezisková organizácia
OcÚ -	obecný úrad
o.z. -	občianske združenie
PHSR –	program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce
PO –	právnická osoba
SODB –	Sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SR -	Slovenská republika
s.r.o. -	spoločnosť s ručením obmedzeným
ŠR –	štátny rozpočet
ŠÚ SR –	Štatistický úrad Slovenskej republiky
ÚPSVaR SR –	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
VÚC KSK –	Vyšší územný celok Košického samosprávneho kraja
ZD -	Zberný dvor
ZMOS -	Združenie miest a obcí Slovenska
ZŠ –	Základná škola
Z.z. -	zbierka zákonov

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Formulár R1 - Akčný plán na roky 2017-2018

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Harichovce

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Formulár F1 - Indikatívny rozpočet PHSR obce Harichovce na roky 2017-2018 – sumarizácia

	Rok		
	2017	2018	Spolu v EUR
A. Hospodárska oblasť			
B. Sociálna oblasť			
C. Environmentálna oblasť			

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Harichovce

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Formulár A4 - Evidencia podnikateľských subjektov

p.č.	NAZOV subjektu	IČO	Ulica	Súpisné číslo	Orient. číslo	PSČ	Obec	SK NACE (hlavné)	Počet pracovníkov (kategória)	TYP
1	Alan Hyánek	48000141	Družstevná	199	37	053 01	Harichovce	43390	00	FO
2	ALB servis, s.r.o.	46861386	Osloboditeľov	317	3	053 01	Harichovce	47190	04	PO
3	Albert Duriančík	10760385	Levočská	161	2	053 01	Harichovce	77110	01	FO
4	Alena Ambrózyová	14373343	Filinského	78	32	053 01	Harichovce	96090	00	FO
5	Alena Hrušovská	45005494	Levočská		122	053 01	Harichovce	66220	00	FO
6	Aleš Rerko	48329576	Levočská	120	44	053 01	Harichovce	43390	00	FO
7	BELS tour, s.r.o.	50260375	Osloboditeľov	317	3	053 01	Harichovce	56101	00	PO
8	Bohuš Hrušovský	43386547	1. mája		48	053 01	Harichovce	23610	01	FO
9	Bohuš Hudáček - BOTIO	37704729	Družstevná	180	18	053 01	Harichovce	43330	01	FO
10	Božena Augustiňáková	34525874	Levočská	437	143	053 01	Harichovce	47190	01	FO
11	Bronco s.r.o.	47557486	Družstevná		52	053 01	Harichovce	82110	00	PO
12	Daniel Vadel	41688961	Levočská		78	053 01	Harichovce	43320	01	FO
13	Dávid Král'	50670611	Levočská	412	118	053 01	Harichovce	43390	00	FO
14	Denisa Murínová	41691393	Osloboditeľov		18	053 01	Harichovce	96020	00	FO
15	DREVAL s.r.o.	47397691	Levočská	387	93	053 01	Harichovce	43390	05	PO
16	DUĽA, spol. s r.o.	36844217	1. mája	489	50	053 01	Harichovce	49410	02	PO
17	Dušan Migáč	34573585	Levočská	425	131	053 01	Harichovce	43110	00	FO

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

18	Einteriers s.r.o.	44080956	Nová	581	35	053 01	Harichovce	43320	00	PO
19	Eva Staroňová	34529071	Potočná		5	053 01	Harichovce	47190	04	FO
20	F. La, s.r.o.	36664928	Štúrova		8	053 01	Harichovce	70220	00	PO
21	František Forberger	50411586	Filinského	51	4	053 01	Harichovce	25990	00	FO
22	František Taras	47952270	Potočná	529	18	053 01	Harichovce	25620	01	FO
23	Gabriela Starovecká	50002678	Levočská	554	161	053 01	Harichovce	66220	00	FO
24	GASTRO SPIŠ s.r.o.	45705755	Levočská		66	053 01	Harichovce	56101	04	PO
25	HAVE s.r.o.	43997929	Družstevná		26	053 01	Harichovce	47190	03	PO
26	HRMAT, s.r.o.	47387815	Levočská	399	105	053 01	Harichovce	63110	00	PO
27	Igor Augustiňák	41687949	Levočská		143	053 01	Harichovce	47190	00	FO
28	Ing. Andrea Mišendová - M-Sport LIFE	41995481	Filinského	50	3	053 01	Harichovce	96040	02	FO
29	Ing. Daniel Bajan	40849538	Družstevná	197	35	053 01	Harichovce	46190	01	FO
30	Ing. Ivana Tarasová	37708031	Potočná	529	18	053 01	Harichovce	47110	02	FO
31	Ing. Jaroslav Vasko	33054533	Štúrova	229	5	053 01	Harichovce	46190	04	FO
32	Ing. Katarína Kapralčíková	47714719	Levočská	589	113A	053 01	Harichovce	69200	00	FO
33	Ing. Ladislav Čambal - INIT	11952261	SNP	579	81	053 01	Harichovce	47190	01	FO
34	Ing. Lubomír Belej	43153291	Osloboditeľov	317	3	053 01	Harichovce	46190	04	FO
35	Ing. Marcel Jankovčin	47582260	Filinského	60	14	053 01	Harichovce	02401	00	FO
36	Ing. Martin Čurilla - KAMEGA	45366179	1. mája	468	29	053 01	Harichovce	41209	01	FO
37	Ing. Ondrej Pavlanský	45882878	Osloboditeľov	337	23	053 01	Harichovce	43210	01	FO
38	Ing. Štefánia Závacká - OLYMP	40357031	Nová	24	8	053 01	Harichovce	68310	04	FO

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

39	Ing. Vladimír Belej	45640025	SNP	253	9	053 01	Harichovce	43120	00	FO
40	Ing. Vlastimil Klein	50310917	Družstevná	190	28	053 01	Harichovce	47990	00	FO
41	Ing.arch. Soňa Pavolová	48106712	Levočská	359	65	053 01	Harichovce	16290	00	FO
42	Ing.Jozef Tkáč	34528326	Družstevná	593	75	053 01	Harichovce	96020	03	FO
43	Ingrid Lešňovská	43506968	Levočská	131	31	053 01	Harichovce	14130	00	FO
44	Iveta Grondžáková	34526188	Levočská	139	23	053 01	Harichovce	47110	03	FO
45	Ján Ambrozy - HRL	37180461	Filinského	78	32	053 01	Harichovce	43390	01	FO
46	Ján Bučko - STOLÁRSTVO	34575987	Levočská	433	139	053 01	Harichovce	16239	01	FO
47	Ján Lizanec - LIJANA	43831354	Levočská	418	124	053 01	Harichovce	47190	01	FO
48	Ján Slobodník - Slobcontact	11952989	Družstevná		2	053 01	Harichovce	46900	00	FO
49	Jana Auxtová - Súkromná zubná technika	31989161	Nová	21	4	053 01	Harichovce	32500	03	FO
50	Jarmila Rerková	37178750	Štúrova	235	11	053 01	Harichovce	47110	01	FO
51	Jarmila Špaková	45964157	Levočská	395	101	053 01	Harichovce	46190	01	FO
52	Jaroslav Glovičko	40848540	1. mája	459	20	053 01	Harichovce	58190	01	FO
53	Jaroslav Hrušovský	17300347	Levočská		122	053 01	Harichovce	32990	00	FO
54	JMT trade s. r. o.	47224673	SNP		68	053 01	Harichovce	82990	03	PO
55	Jozef Angelovič	17191947	1. mája	501	62	053 01	Harichovce	47710	05	FO
56	Jozef Angelovič - J.A.	46271881	1. mája	501	62	053 01	Harichovce	47190	03	FO
57	Jozef Čmeľ ml.	48029475	SNP	312	68	053 01	Harichovce	20410	00	FO
58	Jozef Gregorík	10757767	1. mája		41	053 01	Harichovce	43320	01	FO
59	Jozef Korba - COBRA plus	10756337	SNP	269	25	053 01	Harichovce	16290	05	FO

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

60	Jozef Lesnický	48329550	Levočská	352	58	053 01	Harichovce	43390	00	FO
61	JUDr. Róbert Toporcer	10761713	Staničná	99	7	053 01	Harichovce	82190	00	FO
62	Justína Šefčíková	46482687	Nová	511	31	053 01	Harichovce	47190	02	FO
63	JUSVIN, s.r.o.	47087056	Nová		30	053 01	Harichovce	82990	02	PO
64	KI - MEX s.r.o.	46185992	Družstevná	577	67	053 01	Harichovce	49410	07	PO
65	Ladislav Gajdoš	35319330	Levočská		126	053 01	Harichovce	45200	01	FO
66	Ľuboš Mattoš	37707396	Štúrova	523	23	053 01	Harichovce	22110	02	PO
67	Ľudovít Hrušovský	40850803	1. mája	487	48	053 01	Harichovce	46900	01	FO
68	Lukáš Geletko - WRT	40356973	1. mája		44	053 01	Harichovce	62030	02	FO
69	Lukáš Korba COBRAprojekt	44654464	SNP	269	25	053 01	Harichovce	47190	01	FO
70	Marek Pramuka	47922834	Levočská	397	103	053 01	Harichovce	16231	01	FO
71	Mária Semanová	40850692	Družstevná		28	053 01	Harichovce	73110	01	FO
72	Mária Semanová	50272721	Družstevná	190	28	053 01	Harichovce	96040	00	FO
73	Marián Sivák	10761055	1. mája	487	45	053 01	Harichovce	45320	02	FO
74	Maroš Tatarko	45447934	SNP	282	38	053 01	Harichovce	43120	00	FO
75	Maroš Záhradník	48191868	Levočská	367	73	053 01	Harichovce	43390	01	FO
76	MAROTO s.r.o.	46964657	Levočská	141	21	053 01	Harichovce	46330	03	PO
77	Marta Slivošová	44144873	SNP	272	28	053 01	Harichovce	96020	00	FO
78	Martina Jasečková	43353029	SNP	271	27	053 01	Harichovce	14130	01	FO
79	MaWELi s.r.o.	47442328	Levočská	437	143	053 01	Harichovce	70220	00	PO
80	Mgr. Anna Liptáková	44532890	Štúrova	242	20	053 01	Harichovce	74900	00	FO
81	Michal Krajňák	44626592	Filinského	52	5	053 01	Harichovce	43320	01	FO

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

82	Milada Rerková	46615202	SNP	296	52	053 01	Harichovce	13929	01	FO
83	Milan Petroci	44166010	Štúrova	240	18	053 01	Harichovce	47190	04	FO
84	Miroslav Hrušovský	45577714	1. mája	474	35	053 01	Harichovce	43390	01	FO
85	Miroslav Košár	43528961	Štúrova	517	22	053 01	Harichovce	43210	01	FO
86	Miroslav Lešňovský - LEMII	33984948	Levočská		31	053 01	Harichovce	47190	05	FO
87	Miroslav Midlík	40359522	Osloboditeľov	341	27	053 01	Harichovce	43220	01	FO
88	Miroslav Valentík	47770091	Levočská	513	148	053 01	Harichovce	16231	01	FO
89	MIWIXX, s.r.o.	46771000	Levočská		55	053 01	Harichovce	47190	04	PO
90	MOLTO s. r. o.	44976372	Levočská		83	053 01	Harichovce	82990	02	PO
91	Monika Korbová	34526536	SNP	269	25	053 01	Harichovce	47190	01	FO
92	Oliwer Store s.r.o.	46936441	Levočská		41	053 01	Harichovce	52100	02	PO
93	Ondrej Seman	33981337	Družstevná		28	053 01	Harichovce	25720	01	FO
94	Patrik Hrobľák - Empire Development	45624836	Levočská	136	28	053 01	Harichovce	27900	00	FO
95	Pavol Lesňák	35316331	Levočská		69	053 01	Harichovce	43220	01	FO
96	Peter Dunčko	40358585	Potočná		17	053 01	Harichovce	16239	01	FO
97	Peter Kožár	35318082	Filinského	61	13	053 01	Harichovce	73200	00	FO
98	Peter Novotný	37178105	Levočská	80	374	053 01	Harichovce	55909	01	FO
99	Peter Ogurčák	47055243	Levočská	518	149	053 01	Harichovce	43120	00	FO
100	Peter Pavlanský "DIESEL ÖIL"	34573569	Potočná		26	053 01	Harichovce	47190	01	FO
101	Peter Špak - inseminačný technik	34529641	Levočská		101	053 01	Harichovce	47190	01	FO
102	PJ - Stavservis, s.r.o.	36585246	1. mája	499	60	053 01	Harichovce	42990	00	PO

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

103	Rastislav Rerko	43520154	Staničná	108	16	053 01	Harichovce	43210	01	FO
104	Roman Hrušovský - HAER	34529136	Levočská	359	65	053 01	Harichovce	47190	04	FO
105	Slavomír Pavlanský	43974244	1. mája	491	52	053 01	Harichovce	47190	01	FO
106	Slavomíra Bučková	42324211	Levočská	433	139	053 01	Harichovce	66190	01	FO
107	STANEX PLUS, s.r.o.	31714048	1. mája	480	41	053 01	Harichovce	73110	03	PO
108	STAVEBNINY, spol. s r.o.	36571547	1. mája		42	053 01	Harichovce	47190	02	PO
109	Štefan Gašparík	46253009	Staničná	111	19	053 01	Harichovce	46190	00	FO
110	Štefan Okresa - IN - stav	44221665	Osloboditeľov	322	9	053 01	Harichovce	43390	02	FO
111	Štefan Zábojník	40359689	Levočská	358	64	053 01	Harichovce	23700	05	FO
112	Štefan Závacký - ATLANTIS	44698411	Nová	24	8	053 01	Harichovce	47190	00	FO
113	TECH-MONTÁŽE, s.r.o.	50608495	Levočská	408	114	053 01	Harichovce	43120	00	PO
114	TECHNIK elektro, s.r.o.	47742224	Levočská	408	114	053 01	Harichovce	70220	02	PO
115	TK-EM, s.r.o.	44264381	Družstevná	593	75	053 01	Harichovce	32990	02	PO
116	TOMAMI, s. r. o.	44838310	Družstevná	188	26	053 01	Harichovce	47190	02	PO
117	Urbariát, pozemkové spoločenstvo Harichovce	00619914	Levočská		155	053 01	Harichovce	02100	00	PO
118	VIAVI s.r.o.	47050691	Družstevná	206	44	053 01	Harichovce	52100	00	PO
119	Viera Duriančíková	37707574	SNP	255	11	053 01	Harichovce	47110	01	FO
120	VISTON s.r.o.	47505656	Levočská	589	113A	053 01	Harichovce	45200	02	PO
121	VITEX gastro s.r.o.	36205583	Levočská		66	053 01	Harichovce	10710	05	PO
122	Vladimír Jasečko	42110688	SNP	271	27	053 01	Harichovce	02401	00	FO
123	VYSTA J + J, s.r.o.	36212288	SNP		1492	053 01	Harichovce	46190	03	PO
124	WOSIM s.r.o.	36599981	Levočská	349	55	053 01	Harichovce	47190	00	PO

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

125	Zdenka Vokůrková	43960189	Levočská	513	148	053 01	Harichovce	64920	00	FO
126	Zuzana Belejová	43680755	SNP		9	053 01	Harichovce	47740	01	FO
127	Zuzana Hudáčková	50412914	Levočská	151	12	053 01	Harichovce	47190	02	FO

Vysvetlivky: Počet pracovníkov (kategória) 0 - 0-9, 1- 10-19, 2- 20-49, 3- 40-245, 4- 250-499, 5- 500-999

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; ŠÚ SR

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:	DIČ:
1				
Sídlo:			Prevádzkárne/Prevádzkárne:	
Predmet činnosti:				Počet zamestnancov:
				0
Konateľ/lia:			Kontaktná osoba/y:	
Kontakty				
adresa:	telefón:		e-mail:	webová stránka:
Poznámky (spolupráca s obcou, mestom):				

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Formulár A5 - Evidencia mimovládnych organizácií v obci Harichovce

p.č.	NAZOV	IČO	Ulica	Orientačné číslo	PSČ	Obec	SK NACE (hlavné)
1	Obec Harichovce	00329096	1. Mája	25	05301	Harichovce	84110
2	Športový klub Harichovce	31305229	Levočská	13	05301	Harichovce	93120
3	Rímskokatolícka cirkev, farnosť Harichovce	31966209	Harichovce		05301	Harichovce	94910
4	Základná škola s materskou školou Harichovce	35545992	Levočská	13	05301	Harichovce	85200
5	Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Ul. Staničná 10, Harichovce	42104173	Staničná	10	05301	Harichovce	85600
6	BALDMAR	42251796	Filinského	42	05301	Harichovce	94991
7	Smaragd, n.o.	45746834	Ul. 1. mája	68	05301	Harichovce	88990

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; ŠÚ SR

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov

Základné údaje o projektovom zámere č.							
Názov projektu							
Garant							
Kontaktná osoba garanta							
Partneri garanta (spolupráca s ....)							
Začatie a ukončenie projektu (od .... do ....)							
Stav projektu pred realizáciou							
Cieľ projektu							
Výstupy							
Užívatelia							
Indikátory monitoringu							
Zmluvné podmienky							
Riziká							
Poznámky							
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik		Súčinnosť iného odboru alebo subjektu			Termín (mesiac/rok)		
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
			EÚ	ŠR	VÚC	obec	
Spolu							

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Formulár R6 - Formulár komunikačného plánu pre fázu realizácie PHSR

P.č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.							
2.							
3.							
4.							

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Formulár F2 - Finančný rámec pre realizáciu PHSR obce

v EUR									
Oblasť/priorita/opatrenie aktivity	Typ projektu	Hlavný ukazovateľ výsledku	Realizácia	RN Spolu	Zdroj financovania				Pozn.
				EÚ (EŠIF)	ŠR/grant	Obec	ŠFRB/VUC		
				a=b+c+d+e	b	c	d	e	
A. Hospodárska oblasť									
Priorita 1 Dopravná infraštruktúra obce									
Opatrenie 1.1. Rozvoj a skvalitňovanie vnútornej dopravnej infraštruktúry									
1.1.1. Rekonštrukcia miestnych komunikácii a chodníkov	investičný	počet km rekonštruovaných komunikácii	2017-2020	150 000,00	0	0	150 000,00	0	Obec
1.1.2. Rekonštrukcia a výstavba parkovacích a odstavných plôch pri základnej škole, škôlke, cintoríne, predajniach, ihrisku a i.	investičný	Počet parkovacích plôch	2018-2019	250 000,00	212 500,00	25 000,00	12 500,00	0	Obec, IROP
1.1.3. Oprava mostov a lávok	investičný	Počet rekonštruovaných mostov	2019	70 000,00	0	0	70 000,00	0	CLLD, Obec
1.1.4. Osadenie mostov pre motorové vozidlá do 3.5t s prepojením ul. 1. mája - Potočná	investičný	Počet mostov	2019	150 000,00	127 500,00	12 000,00	7 500,00	0	IROP, VZ

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

1.1.5.	Rekonštrukcia autobusových zastávok	investičný	Počet autobusových zastávok	2017	5 000,00	0	0	5 000,00	0	Obec
1.1.6.	Rekonštrukcia plôch na námestí a parkov	investičný	rekonštruované plochy	2018	70 000,00	52 500,00	17 500,00	0	0	CLLD
1.1.7.	Dopravné značenie a inštalácia bezpečnostných prvkov (zvodidlá, semaféry, zábradlia, prechody obmedzovače rýchlosti a i.)	investičný	Počet osadených dopravných značení	2018	20 000,00	0	0	4 000,00	16 000,00	VÚC KSK, obec
1.1.8.	Dopracovanie dopravného -bezpečnostného projektu obce Harichovce	neinvestičný	Počet projektov	2017	5 000,00	0	0	5 000,00	0	obec
1.1.9.	Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom nachádzajúcim sa pod obecnými komunikáciami	neinvestičný	Počet pozemkov	2017-2020	40 000,00	0	0	40 000,00	0	obec
1.1.10.	Príprava dokumentácie pre výstavbu miestnych komunikácií	neinvestičný	Počet PD a povolení	2017	40 000,00	34 000,00	4 000,00	2 000,00	0	IROP, obec
1.1.11.	Výstavba miestnych komunikácií a chodníkov	investičný	Počet km	2018-2021	1 000 000,00	850 000,00	100 000,00	50 000,00	0	IROP, obec
1.1.12.	Aktivovanie vyjednávaní s dotknutými subjektmi vo veci	neinvestičný	Dohoda, memorandum	2017	n	n	n	n	n	obec

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

vyriešenia doprav. zaťaženia cesty II/533-ul.Levočská									
1.1.13. Diaľničný privádzač - preložka cesty II/533-obchvat obce	investičný	Preložka cesty-obchvat obce	2018-2021	7 000 000,00	5 950 000,0	700 000,00	0	350 000,0	MDaV SR, VÚC KSK
1.1.14. Vybudovanie chodníka pre pešiu bezmotorovú prepravu pozdĺž cesty II/533 – spojenie: SNV-Harichovce	investičný	Počet km	2018-2019	1 000 000,00	850 000,00	100 000,00	50 000,00	0	IROP, VÚC KSK
1.1.15. Obnova a rekonštrukcia dopravného prepojenia medzi Harichovce – SNV /Embraco/ a Harichovce - Iliašovce Vybudovanie cyklistickej infraštruktúry	investičný	Počet km	2017-2018	1 500 000,00	1275 000,0	150 000,00	75 000,00	0	IROP, obec
1.1.16. Zvýšenie bezpečnosti chodcov na ceste II/533-ul. Levočská - osvetlenie frekventovaného úseku cesty II/533	investičný	Počet svetelných bodov	2017	20 000,00	0	16 000,00	4 000,00	0	MHSR, Obec, VÚC KSK
1.1.17. Zabezpečenie vylúčenia tranzitnej kamiónovej dopravy cez obec Harichovce	neinvestičný	Dohoda, memorandum	2017	n	n	n	n	n	obec
1.1.18. Rekonštrukcia a dobudovania chodníka	investičný	Počet km	2018	60 000,00	51 000,00	6 000,00	3 000,00	0	IROP, obec

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

na ulici Levočskej smerom na SNV až po železničné priecestie									
1.1.19. Vybudovanie prístupových chodníkov k lavičkám ponad potok (medzi ulicami 1. mája – potočná (kolo pozemku p. Moskvikovej) , SNP - ťurová, 1. mája - Filinského)	investičný	Počet km	2019	35 000,00	26 250,00	8 750,00	0	0	MAS, obec
1.1.20. Zjednosmernenie ulíc z dôvodu zvýšenia bezpečnosti (Nova - Potočná, SNP - Družstevná)	investičný	Počet ulíc	2019-2020	40 000,00	34 000,00	4 000,00	2 000,00	0	EU, obec
1.1.21. Prepojenie ulice Osloboditeľov	investičný	Počet prepojení	2020	20 000,00	0	0	20 000,00	0	obec
1.1.22. Vybudovanie orientačného systému v obci	investičný	kpl	2019-2020	30 000,00	0	0	30 000,00	0	obec
Priorita 2 Základná a občianska infraštruktúra									
Opatrenie 2.1. Rozvoj školskej infraštruktúry									
2.1.1. Zriadenie a vybavenie odborných učební ZŠ	investičný	Počet odborných učební	2017-2019	85 000,00	0	68 000,00	17 000,00	0	MŠVVaŠ SR,
2.1.2. Rekonštrukcia a vybavenie školskej jedálne ZŠ	investičný	Počet objektov	2018-2020	180 000,00	153 00,00	18 000,00	9 000,00	0	MŠVVaŠ SR, IROP
2.1.3. Podpora rozvoja	neinvestičný	Počet	2017-2023	10 000,00	0	8 000,00	2 000,0	0	MŠVVaŠ SR,

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

mimoškolských aktivít detí a mládeže		podporených aktivít							obec
2.1.4. Podpora ďalšieho vzdelávania vedúcich zamestnancov ZŠ a MŠ	neinvestičný	Počet učiteľov	2017-2023	n	n	n	n	n	MŠVVaŠ SR
2.1.5. Rekonštrukcia MŠ	investičný	Počet rekonštruovaných MŠ	2018-2019	230 000,00	195 500,00	23 000,00	11 500,00	0	OP ŽP, IROP obec
2.1.6. Výstavba telocvične ZŠ a jej vybavenia	investičný	Príprava PD a realizácia	2018-2019	300 000,00	255 000,00	30 000,00	15 000,00	0	IROP, obec
2.1.7. Vybudovanie a rekonštrukcia športovísk ZŠ (areálu ZŠ)	investičný	Počet športovísk	2018-2023	50 000,00	0	40 000,00	10 000,00	0	granty, MŠVVaŠ SR obec
Opatrenie 2.2. Sociálna infraštruktúra									
2.2.1. Rozvoj a skvalitňovanie opatrovateľskej služby(donáška obedov, prepravná služba, donáška liekov...)	neinvestičný	Počet nových/skvalitnených sociálnych služieb	2018-2023	90 000,00	76 500,00	9 000,00	4 500,00	0	ÚPSVaR, Obec, OP ĽZ
2.2.2. Zriadenie denného stacionára pre seniorov	investičný	Počet denných stacionárov	2018-2019	120 000,00	102 000,00	12 000,00	6 000,00	0	IROP, obec
2.2.3 Riešenie zriadenia zdravotnej služby	investičný	Zabezpečenie Potencionálneho poskytovateľa	2018	n	n	n	n	n	Obec, OP ĽZ
2.2.4 Zriadenie a vybavenie klubu pre matky s deťmi	investičný	Počet klubov	2018	5 000,00	3 750,00	1 250,0	0	0	MAS
2.2.5 Zriadenia a vybavenie klubu pre deti a mládež	investičný	Počet klubov	2018-2021	60 000,00	0	48 000,00	12 000,00	0	Obec, granty MŠVVaŠ SR

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Opatrenie 2.3. Kultúra									
2.3.1. Podpora kultúrnych a spoločenských akcií	neinvestičný	Počet podporených kultúrnych akcií	2017-2023	30 000,00	0	24 000,00	6 000,00	0	Obec, MKSR OP ĽZ VÚC KSK
2.3.2. Vybavenie kultúrneho domu	investičný	Počet vybavených kultúrnych domov	2018	60 000,00	51 000,00	6 000,00	3 000,00	0	Obec, IROP
2.3.3. Zriadenie a vybavenie kuchyne v KD	investičný	Počet zriadených kuchýň	2019	45 000,00	33 750,00	11 250,00	0	0	MAS, obec
2.3.4. Zriadenie a vybavenie obecnej knižnice	investičný	Počet vybavených knižníc	2019-2020	15 000,00	0	12 000,00	3 000,00	0	MKSR, obec
2.3.5. Obnova a zachovanie ľudových tradícií, duchovného bohatstva mapovaním archívnych dokumentov pre publikovanie a organizovaním kultúrnych podujatí	neinvestičný	Počet publikácií, podujatí	2017-2023	35 000,00	0	28 000,00	7 000,00	0	obec, MAS, VÚC KSK
2.3.6 Digitalizácia kina	investičný	Počet zariadení	2020-2021	150 000,00	0	120 000,00	30 000,00	0	MKSR, obec
Opatrenie 2.4. Rozvoj športovej infraštruktúry									
2.4.1. Podpora organizovania športových podujatí a športových klubov	neinvestičný	Počet podporených športových podujatí Počet	2017-2023	220 000,00	0	176 000,00	44 000,00	0	Obec, granty MŠVVaŠ SR

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

		podporených športových klubov							
2.4.2. Rekonštrukcia športového areálu a obecnej telocvične	investičný	Počet rekonštruovaných športových objektov	2018-2019	240 000,00	204 000,00	24 000,00	12 000,00	0	IROP, obec, ŠR
2.4.3. Výstavba detského ihriska	investičný	Počet detských ihrísk	2018-2020	40 000,00	0	32 000,00	8 000,00	0	Granty, obec
2.4.4. Vybudovanie multifunkčného ihriska	investičný	Počet ihrísk	2018	50 000,00	0	40 000,00	10 000,00	0	Granty, obec MŠVVaŠ SR
2.4.5. Prevádzka a údržba športového areálu	neinvestičný	počet	2017- 2023	60 000,00	0	0	60 000,00	0	Obec, ÚPSVaR SR
2.4.6. Podpora aktivít zapojenia obyvateľov do športového života v obci s orientáciou na mládež vo veku 7-25 rokov	neinvestičný	Počet aktivít	2017-2023	30 000,00	0	24 000,00	6 000,00	0	Obec, OP ĽZ MŠVVaŠ
Opatrenie 2.5. Rozvoj technickej infraštruktúry									
2.5.1. Rozšírenie a rekonštrukcia obecného rozhlasu	investičný	Počet rekonštruovaných obecných rozhlasov	2018	45 000,00	0	36 000,00	9 000,00	0	Obec, MF
2.5.2. Inštalácia prvkov drobnej architektúry v obci (odpadkové koše, lavičky a i.)	investičný	Počet inštalovaných prvkov drobnej architektúry	2018-2019	15 000,00	0	12 000,00	3 000,00	0	Obec, MAS OP ŽP
2.5.3. Rekonštrukcia a rozšírenie Verejného osvetlenia	investičný	Počet rekonštruovaných svetelných bodov	2020	130 000,00	114 750,00	13 500,00	6 750,00	0	Obec, IROP

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Opatrenie 2.6. Prevencia kriminality a inej protispoločenskej činnosti									
2.6.1. Spolupráca s príslušnými inštitúciami v regióne okresu Spišská Nová Ves pri zabezpečení bezpečnosti a ochrany života, zdravia a majetku obyvateľov a návštevníkov obce	neinvestičný	Počet stretnutí	2017-2023	n	n	n	n	n	Obec
2.6.2. Aktívna podpora besied a prednášok s obyvateľmi v obci	neinvestičný	Počet podporených podujatí	2017-2023	600,00	0	0	600,00	0	Obec
2.6.3. Zvyšovanie bezpečnosti miestnych obyvateľov – dobudovanie kamerového systému	investičný	Počet nových kamier	2017-2020	20 000,00	0	16 000,00	4 000,00	0	Obec MV SR
2.6.4. Zavádzanie inovatívnych postupov pri riešení prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti	investičný	Počet zavedených inovatívnych postupov	2018-2023	50 000,00	0	40 000,00	10 000,00	0	Obec MV SR
Opatrenie 2.7. Rozvoj občianskej infraštruktúry									
2.7.1. Rekonštrukcia budovy OcU a KD na multifunkčný komplex	investičný	Počet rekonštruovaných budov	2020	150 000,00	127 500,00	15 000,00	7 500,00	0	IRPO, obec
2.7.2. Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	investičný	Počet rekonštruovaných budov	2017-2018	50 000,00	0	40 000,00	10 000,00	0	MV SR, obec
2.7.3. Technické vybavenie požiarnej zbrojnice	investičný	Vybavenie požiarnej zbrojnice	2018-2020	60 000,00	0	48 000,00	12 000,00	0	MV SR, obec

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

2.7.4. Revitalizácia priestranstva cintorínov, domu smútku a zriadenie kolumbária	investičný	Počet revitalizovaných priestranstiev	2017-2019	120 000,00	102 000,00	12 000,00	6 000,00	0	IROP, obec
2.7.5. Vstúpiť do rokovania s vlastníkom objektu železničnej stanice - ŽSR za účelom jeho využitia pre verejnoprospešný účel obce	neinvestičný	Zmluva	2018-2019	n	n	n	n	n	Obec
2.7.6. Obstaranie mechanizácie a obslužných strojov pre komunálne služby a potreby obce	investičný	Počet strojov	2018-2023	200 000,00	170 000,00	20 000,00	10 000,00	0	IROP, OP ŽP, Enviromentálny fond, obec
Opatrenie 2.8. Rozvoj a skvalitňovanie bývania v obci									
2.8.1. Podpora úpravy a revitalizácie okolia rodinných a bytových domov a ostatných budov na území obce s dôrazom na zvyšovanie kvality života a bezpečnosti obyvateľov obce	investičný	Počet podporených opatrení	2018-2023	40 000,00	0	32 000,00	8 000,00	0	Obec, OP ŽP, granty
2.8.2. Výstavba obecných nájomných bytov Pre mladé rodiny	investičný	Počet nájomných bytov	2018-2023	700 000,00	0	0	140 000,00	560 000,00	ŠFRB, úver (obec)
2.8.3. Rozvoj bývania IBV o nové lokality, príprava	investičný	Počet pozemkov pre IBV	2017-2023	250 000,00	0	200 000,00	50 000,00	0	Obec, MF SR

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

bytovej výstavby v časti „Za dedinou“ , „Za cintorínom“ „Veľká lúka“, „Nad Mlýnom“, „Od Levočského“									
Priorita 3. Rozvoj a využitie potenciálu cestovného ruchu									
Opatrenie 3.1. Rozširovanie infraštruktúry cestovného ruchu a kvality ponúkaných služieb									
3.1.1. Výstavba cyklotrasy Spišská Nová Ves – Harichovce – Levoča	investičný	Počet podporených cyklotrás	2020-2021	1 000 000,00	0	0	200 000,00	800000,0	VUC, Obec
3.1.2. Výstavba odpočinkových zón a Inštalácia prvkov drobnej architektúry v turisticky atraktívnych a vyhľadávných lokalitách v okolí obce – Kadlubek, Krampiš,	investičný	Počet lokalít	2018-2019	20 000,00	15 000,00	5 000,00	0	0	MAS, obec
Opatrenie 3.2. Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu									
3.2.1. Zapájanie sa do jestvujúcich produktov cestovného ruchu (napr.:Terra Incognita)	neinvestičný	Počet podaných projektov	2017-2023	25 000,00	0	0	5 000,00	20 000,00	VUC, obec
3.2.2. Propagácia CR, obce a jej historických koreňov	neinvestičný	Počet opatrení na propagáciu CR	2017-2023	10 000,00	0	0	10 000,00	0	obec
3.2.3. Rozvoj vlastných produktov cestovného ruchu	neinvestičný	Počet vlastných produktov CR	2017-2023	n	n	n	n	n	obec

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

3.2.4. Realizácia projektov zameraných na podporu cestovného ruchu v rámci partnerstva (MAS)	neinvestičný	Počet projektov	2017-2023	15 000 ,00	11 250,00	3 750,00	0	0	MAS
Priorita 4. Rozvoj ekonomického potenciálu obce Harichovce									
Opatrenie 4.1. Vytváranie kvalitných podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania									
4.1.1. Podpora vytvárania partnerstiev medzi verejným a súkromným sektorom	neinvestičný	Počet partnerstiev	2017-2023	n	n	n	n	n	obec
4.1.2. Podpora posilnenia služieb pre investorov	neinvestičný	Počet podporených služieb	2017-2023	n	n	n	n	n	obec
4.1.3. Zriadenie sociálneho podniku obecných služieb	investičný	Počet podnikov	2018	80 000,00	68 000,00	8 000,00	4 000,00	0	Obec, OP LZ, ÚPSVaR
4.1.4. Publikovanie propagačných materiálov	neinvestičný	Počet materiálov	2017-2023	30 000,00	0	24 000,00	6 000,00	0	Obec, granty
Opatrenie 4.2.Skvalitňovanie miestnych služieb									
4.2.1. Príprava a spracovanie zámerov, realizačných projektových dokumentácií a verejných obstarávaní	neinvestičný	Počet projektov	2017-2023	50 000,00	0	0	50 000,00	0	IROP, Obec
4.2.2. Elektronizácia verejných služieb	neinvestičný	Počet nových/kvalitnejších služieb	2017-2023	n	n	n	n	n	obec

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

4.2.3. Pravidelná aktualizácia PHSR	neinvestičný	Počet aktualizácií PHSR	2018-2022	n	n	n	n	n	obec
4.2.4. Zriadenie bankomatu v obci	neinvestičný	Počet bankomatov	2018	n	n	n	n	n	obec
Celkom za hospodársku oblasť									
B. SOCIÁLNA OBLASŤ									
Priorita 5. Systémové znižovanie nezamestnaných obyvateľov obce Harichovce rozvojom aktívnej politiky trhu práce									
Opatrenie 5.1. Rozvoj spolupráce všetkých zainteresovaných inštitúcií za účelom systémového znižovania nezamestnanosti rozvojom aktívnej politiky trhu práce									
5.1.1. Aktívna spolupráca s VÚC KSK a regiónom okresu Spišská Nová Ves pri aktivitách podporujúcich znižovanie nezamestnanosti, rovnosť príležitostí a začleňovanie znevýhodnených skupín do pracovného procesu	neinvestičný	Počet stretnutí	2017-2023	n	n	n	n	n	VUC, obec
5.1.2. Využívanie možnej podpory z programov ÚPSVaR na podporu zamestnanosti	neinvestičný	Počet zamestnancov	2017-2023	75 000,00	63 750,00	7 500,00	3 750,00	0	ÚPSVaR
5.1.3. Podpora sociálneho zapojenia nezamestnaných	neinvestičný	Počet aktívne zapojených	2017-2023	90 000,00	76 500,00	9 000,00	4 500,00	0	OP ĽZ, ÚPSVaR
Priorita 6. Komunitná spolupráca									

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Opatrenie 6.1. Aktivizácia obyvateľstva										
6.1.1	Informačné kampane (enviromentálna výchova, prevencia rôznych foriem diskriminácie, a pod.)	neinvestičný	Počet informačných aktivít	2017-2023	n	n	n	n	n	obec
6.1.2	Rozvoj miestnej spolkov a klubovej činnosti	neinvestičný	Počet podporených spolkov a klubov	2017-2023	20 000,00	0	0	20 000,00	0	obec
6.1.3	Rozvoj spolupráce na miestnej, regionálnej a národnej úrovni	neinvestičný	Počet podporených aktivít	2017-2023	n	n	n	n	n	obec
6.1.4	Realizácia stretnutí starostu a poslancov s občanmi	neinvestičný	Počet stretnutí	2017-2023	n	n	n	n	n	obec
6.1.5	Vytvorenie neformálneho partnerstva organizácií zapojených v oblasti voľnočasových aktivít mládeže	neinvestičný	Partnerstva	2017-2023	n	n	n	n	n	obec
6.1.6	Aktivizácia občanov cez participatívne projekty podané občanmi	neinvestičný	Počet podporených projektov	2018-2023	200 000,00	0	0	200 000,00	0	obec
Celkom za sociálnu oblasť										
C. ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ										
Priorita 7. Rozvoj environmentálnej infraštruktúry obce										
Opatrenie 7.1. Ochrana kvality podzemných a povrchových vôd										

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

7.1.1. Podpora prevencie pred nelegálnym znečisťovaním vôd rôznym druhom odpadov	neinvestičný	Počet podporených aktivít	2017-2023	30 000,00	0	0	30 000,00	0	Obec, OP ŽP
7.1.2. Rozšírenie a zvýšenie kapacity ČOV	investičný	Počet rekonštruovaných ČOV	2018-2019	800 000,00	680 000,00	80 000,00	40 000,00	0	IROP obec
7.1.3. Výstavba a dobudovanie stokovej siete	investičný	Dĺžka vybudovanej kanalizácie	2018-2020	2 500 000,00	2125000,0	250 000,00	125 000,00	0	IROP, obec
7.1.4. Dobudovanie a rekonštrukcia vodovodu	investičný	Dĺžka vodovodnej siete	2018-2023	300 000,00	225 000,00	30 000,00	15 000,00	0	Obec, OP ŽP, IROP
7.1.5. Dobudovanie protipovodňových opatrení v podobe poldrov a chýbajúcich dažďových odtokov, a i.	investičný	Počet opatrení	2018-2020	100 000,00	85 000,00	10 000,00	5 000,00	0	obec, OP ŽP IROP
7.1.6. Obstaranie fekálneho vozidla	investičný	Počet vozidiel	2018-2020	120 000,00	102 000,00	12 000,00	6 000,00	0	obec, OP ŽP Enviromentálny fond
Opatrenie 7.2. Obnova a ochrana krajiny, prírody, obecných parkov a zelene									
7.2.1. Revitalizácia parku a verejných priestranstiev v obci	investičný	Počet podporených opatrení	2020	200 000,00	170 000,00	20 000,00	10 000,00	0	IROP, obec
7.2.2. Udržateľnosť partnerstva s Urbariátom a spoločné investovanie, zavedenie nových prístupov k ochrane	neinvestičný	Počet dohôd a spoločných postupov	2017-2023	n	n	n	n	n	Obec, Urbariát

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

životného prostredia a využívania Prírodného potenciálu krajiny									
7.2.3. Výsadba novej zelene a kvetinových záhonov na verejných priestranstvách	neinvestičný	Počet lokalít	2018-2020	30 000,00	0	24 000,00	6 000,00	0	Obec, OP ŽP, granty
7.2.4. Revitalizácia oddychových zón v okolí obce (Pri Kadlubku, Krampiš, Žliabky)	investičný	Počet zrevitalizovaných parkov	2017-2023	50 000,00	0	40 000,00	10 000,00	0	obec, granty
7.2.5. Obnova údržba lesných komunikácií	investičný	Počet km	2017-2021	100 000,00	68 000,00	8 000,00	4 000,00	0	Obec, OP ŽP, Urbariát
7.2.6. Vybudovanie parku v areáli ZŠ (priestor pred budovou ZŠ)	investičný	Počet parkov	2019	20 000,00	15 000,00	5 000,00	0	0	MAS
7.2.7. Inštalácia odpadkových košov pre exkrementy a určenie lokalít pre výbeh psov	investičný	Počet košov	2019	2 000,00	0	0	2 000,00	0	Obec
Opatrenie 7.3. Zlepšenie hospodárenia s odpadmi									
7.3.1. Vybudovanie malého obecného kompostoviska a zberného dvora	investičný	Počet kompostovísk	2018	150 000,00	127 500,00	15 000,00	7 500,00	0	Obec, OP ŽP
7.3.2. Zavedenie systému kompostovania BRO v	investičný	Počet kompostérov	2017-2018	35 000,00	29 750,00	3 500,00	1 750,00	0	Obec, OP ŽP

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

domácnostiach									
7.3.3. Odstraňovanie odpadov v extaviláne obce čierne skládky	neinvestičný	Počet zrevitalizovaných zón	2018-2019	40 000,00	34 000,00	4 000,00	2 000,00	0	MŽP, obec, IROP
7.3.4. Zavedenie systému nakladania s odpadmi a zlepšenie systému prevencie a postihovania nelegálneho nakladania s odpadmi	neinvestičný	Počet zavedených opatrení/systémov	2018-2023	n	n	n	n	n	MŽP, obec,
7.3.5. Podpora zavádzania environmentálnych kritérií do verejných zákaziek obce (nákupy materiálu, stavby, ...)	neinvestičný	Počet podporených opatrení	2018-2023	n	n	n	n	n	obec
7.3.6. Príprava a organizovanie spoločných brigád zameraných na zveľaďovanie obce v nadväznosti na záujmový program s prepojením na súťaže	neinvestičný	Počet brigád	2017-2023	25 000,00	0	20 000,00	5 000,00	0	Obec, graty
7.3.7. Zavedenie finančnej motivácie pre občanov za separovanie TKO, enviromentálna kampaň, zvyšovanie povedomia občanov	neinvestičný	Návrh riešenia, zľavy	2017-2023	100 000,00	0	80 000,00	20 000,00	0	Obec, OP ŽP

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

7.3.8. Práca s verejnosťou v rámci vzdelávania v oblasti nakladania s komunálnym odpadom, jeho separovaním a stavebným odpadom	neinvestičný	Počet informačných aktivít	2017-2023	n	n	n	n	n	obec
Opatrenie 7.4. Obnoviteľné zdroje a úspora energií									
7.4.1. Zvýšenie energetickej hospodárnosti budovy OcÚ a KD	investičný	Počet zateplených budov	2018	300 000,00	255 000,00	30 000,00	15 000,00	0	Obec, OP ŽP
7.4.2. Investície do využívania OZE pri prevádzke obecných budov a zariadení	investičný	Inštalovaných zdrojov OZE	2017-2023	350 000,00	297 500,00	35 000,00	17 500,00	0	Obec, OP ŽP
Opatrenie 7.5. Ochrana pred povodňami vytváraním vhodných podmienok a podporou realizácie protipovodňových opatrení									
7.5.1. Dobudovanie protipovodňových opatrení súvisiacich s prepojením recipientu (Levočského potoka) a chýbajúcich rigolov	investičný	Počet zavedených protipovodňových opatrení	2017-2020	150 000,00	127 500,00	15 000,00	7 500,00	0	Obec, IROP, VÚC KSK, OP ŽP
Celkom za enviromentálnu oblasť									
Celkom za všetky oblasti									

Vysvetlivky: n- hodnotu nie je možné stanoviť, resp. bez finančného ohodnotenia

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Harichovce

PHSR OBCE HARICHOVCE
NA ROKY 2017 - 2023

Formulár U2 - Harmonogram spracovania PHSR

	2016 - 2017											
Termín	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Harichovce

ZHRNUTIE PRIESKUMU VEREJNEJ MIENKY
K
PHSR OBCE HARICHOVCE NA ROKY 2017 – 2023